

Specialusis EUROBAROMETRAS 550

Europiečių požiūris į aplinką

EUROBAROMETRO ATASKAITA
FIELD-WORK MARCH-APRIL 2024

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 550 „Aplinka“

Šią apklausą užsakė Europos Komisijos Aplinkos generalinis direktoratas (ENV GD), o koordinavo Europos Komisijos Komunikacijos generalinis direktoratas (COMM GD Žiniasklaidos stebėsenos ir Eurobarometro skyrius).

Šis dokumentas neatspindi Europos Komisijos nuomonės. Jame pateikti aiškinimai ir nuomonės yra tik autorių.

Projekto pavadinimas	Europiečių požiūris į aplinką. Ataskaita
Versija kalba	EN PDF
Žiniasklaida / kiekis	PDF/Volume_01
Katalogo numeris	KH-02-24-515-EN-N
ISBN	978-92-68-15428-1
DOI	10.2779/07854

© Europos Sąjunga, 2024 m.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Nuotraukų kreditas: Getty vaizdai

Dokumentą parengė Pierre Dieumegard for [Europe-Democracy-Esperanto](#).

Šio "laikinojo" dokumento tikslas - suteikti galimybę daugiau žmonių Europos Sąjungoje susipažinti su Europos Sąjungos parengtais (ir jų mokesčiais finansuojamais) dokumentais.

Jei vertimų nėra, piliečiai į diskusijas neįtraukiami.

Šis dokumentas „Eurobarometras“ [buvo parengtas tik anglų kalba](#), PDF formato rinkmenoje. Iš pradinio failo sukūrėme "LibreOffice" programinės įrangos parengtą nelyginį failą, skirtą mašininiam vertimui į kitas kalbas. Rezultatai dabar [pateikiami visomis oficialiosiomis kalbomis](#).

Pageidautina, kad svarbių dokumentų vertimą perimtų ES administracija. „Svarbūs dokumentai“ yra ne tik įstatymai ir kiti teisės aktai, bet ir svarbi informacija, reikalinga siekiant kartu priimti informacija pagrįstus sprendimus.

Siekiant kartu aptarti mūsų bendrą ateitį ir sudaryti sąlygas patikimiems vertimams, tarptautinė esperanto kalba būtų labai naudinga dėl savo paprastumo, reguliarumo ir tikslumo.

Susisiekite su mumis:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>.

Turinys

Ižanga.....	4
Ižanga.....	5
Metodika.....	5
Pagrindinės išvados.....	6
I. Bendras aplinkosaugos klausimų suvokimas.....	8
1. Aplinkosaugos klausimų poveikis kasdieniam gyvenimui ir sveikatai.....	9
2. Aplinkosaugos problemų sprendimo būdai.....	12
II Požiūris į aplinkos politiką ir teisės aktus.....	19
1. ES vaidmuo formuojant aplinkos politiką.....	20
2. ES prioritetai gamtos apsaugos srityje.....	24
3. Viešasis finansavimas perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos remti.....	27
4. Atsakomybė už taršos šalinimą.....	30
III. Žalioji ir žiedinė ekonomika.....	34
1. Piliečių veiksmai siekiant sumažinti atliekų kiekį.....	35
2. Problemiškiausios atliekų rūšys.....	39
3. Noras mokėti daugiau už tvarius produktus.....	44
IV. Pavojingos cheminės medžiagos.....	46
1. ES aplinkos apsauga nuo pavojingų cheminių medžiagų.....	47
2. Susirūpinimas dėl pavojingų cheminių medžiagų.....	51
a) Susirūpinimas dėl kenksmingų cheminių medžiagų poveikio aplinkai.....	52
b) Susirūpinimas dėl kenksmingų cheminių medžiagų poveikio sveikatai.....	53
c) Produktų cheminės saugos apskaita vykdant pirkimus.....	54
3. Savarankiškai deklaruojamos žinios ir susirūpinimą keliantys klausimai, susiję su PFAS.....	56
a) Savarankiškai deklaruojamos žinios apie PFAS.....	56
b) Susirūpinimas dėl PFAS.....	59
V. Su vandeniu susiję klausimai.....	65
1. Informuotumas apie su vandeniu susijusias problemas nacionaliniu lygmeniu.....	66
2. Pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu.....	69
3. Nacionalinių suinteresuotųjų subjektų vaidmuo užtikrinant veiksmingą vandentvarką.....	73
4. Papildomos priemonės vandens problemoms Europoje spręsti.....	79
Išvada.....	82
Pastabos:.....	84
Žinios apie "amžinai chemines medžiagas".....	84
Vandens politika.....	86
Asmeniniai veiksmai šiukšlių problemai spręsti.....	87
Techninės specifikacijos.....	88
Klausimynas.....	93

Įžanga

Ižanga

Šioje ataskaitoje pateikiami specialios „Eurobarometro“ viešosios nuomonės apklausos Nr. 550 dėl aplinkos rezultatai.

Aplinkos generalinis direktoratas yra Europos Komisijos padalinys, atsakingas už ES aplinkos politiką. Ja siekiama apsaugoti, išsaugoti ir pagerinti aplinką dabartinėms ir būsimoms kartoms, siūlant ir įgyvendinant politiką, kuria užtikrinamas aukštas aplinkos apsaugos lygis ir išsaugoma ES piliečių gyvenimo kokybė. Ji taip pat užtikrina, kad valstybės narės tinkamai taikytų ES aplinkos teisę ir atstovautų Europos Sąjungai aplinkos klausimais tarptautiniuose susitikimuose.¹

Metodika

Ši specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 550 dėl aplinkos buvo „Eurobarometro“ apklausos Nr. 101.2 dalis ir buvo vykdoma 2024 m. kovo 6 d. – balandžio 8 d. Apklausti 26 346 respondentai iš įvairių socialinių ir demografinių grupių atitinkama nacionaline kalba. Apklausa užsakė Europos Komisijos Aplinkos generalinis direktoratas (ENV GD).

Taikyta metodika – standartinės „Eurobarometro“ apklausos, kurias atliko Komunikacijos generalinis direktoratas (Žiniasklaidos stebėsenos ir „Eurobarometro“ skyrius)7F.² Pokalbiai buvo vykdomi tiesiogiai, fiziškai žmonių namuose arba per nuotolinį vaizdo bendravimą atitinkama nacionaline kalba. Nuotolinė vaizdo sąveika (internetinė akis į akį arba CAVI, kompiuterinė vaizdo apklausa), kuri buvo vykdoma tik Čekijoje, Danijoje, Maltoje ir Suomijoje. Prie šios ataskaitos pridėdama techninė pastaba dėl Verian tinklui priklausančių institutų atliktų apklausų.

Visoje ataskaitoje rezultatai lyginami su 2019 m.³⁴ specialiosios „Eurobarometro“ apklausos Nr. 501 rezultatais.

Norėtume padėkoti visos Europos Sąjungos žmonėms, pasiūliusiems laiko dalyvauti šioje apklausoje.

Be jų aktyvaus dalyvavimo šis tyrimas nebūtų buvęs įmanomas.

Pastaba. Šioje ataskaitoje ES šalys vadinamos toliau išvardytomis oficialiomis santrumpomis:

Belgija	BE	Lietuva	LT
Bulgarija	BG	Liuksemburgas	LU
Čekija	CZ	Vengrija	HU
Danija	DK	Malta	MT
Vokietija	DE	Nyderlandai	NL
Estija	EE	Austrija	AT
Airija	IE	Lenkija	PL
Graikija	EL	Portugal	PT
Ispanija	ES	Rumunija	RO
Prancūzija	FR	Slovėnija	SI
Kroatija	HR	Slovakija	SK
Italija	IT	Suomija	F ??
Kipro Respublika	CY *	Švedija	SE
Latvija	LV		

Europos Sąjunga. 27 valstybių narių svertinis vidurkis

27 ES valstybės narės

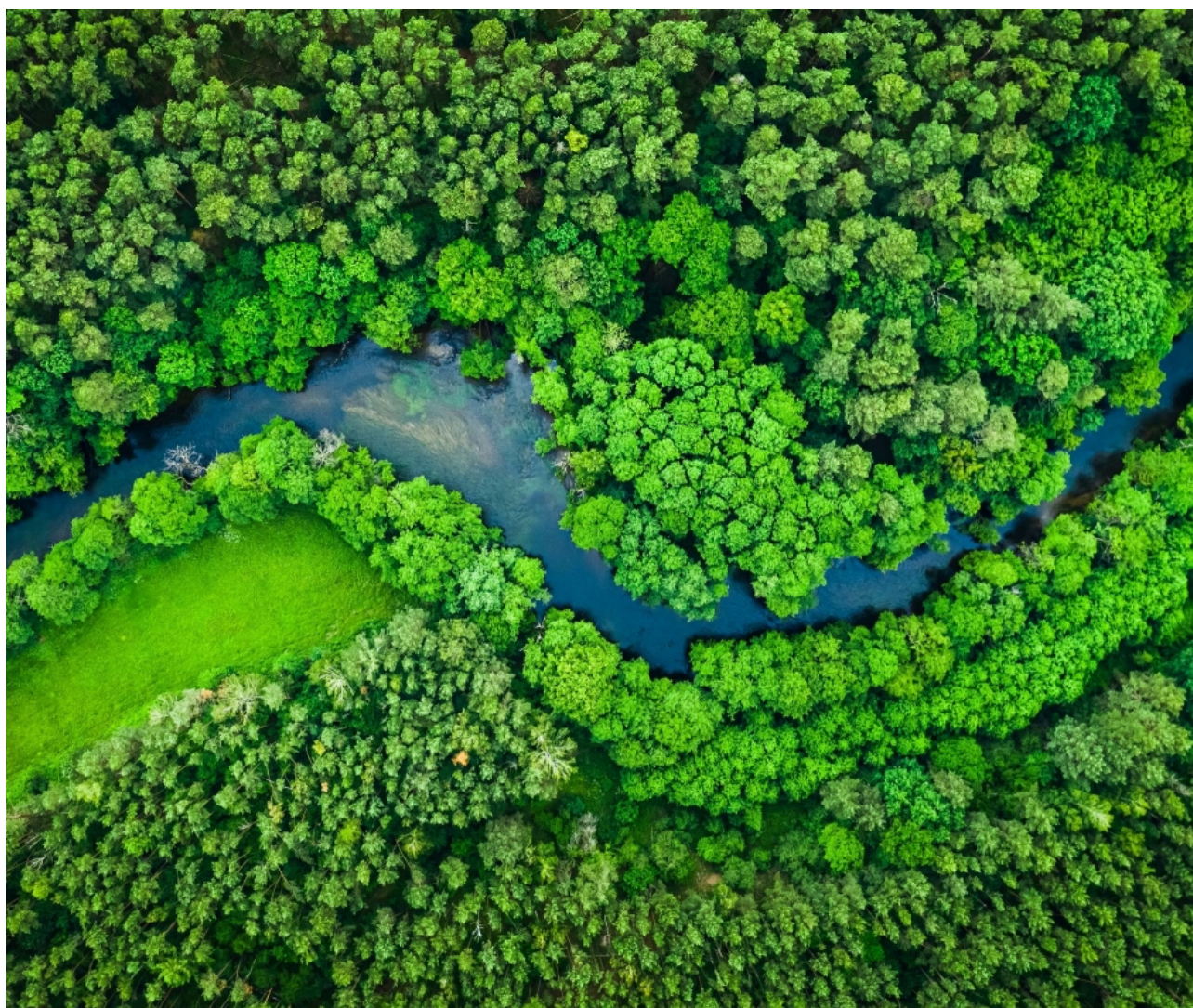
* Visas Kipras yra viena iš 27 Europos Sąjungos valstybių narių. Tačiau *acquis communautaire* taikymas sustabdytas Kipro Respublikos vyriausybės nekontroliuojamoje šalies dalyje. Dėl praktinių priežasčių į „CY“ kategoriją ir ES 27 vidurkį įtraukti tik Kipro Respublikos vyriausybės kontroliuojamoje šalies dalyje surengti pokalbiai.

1 http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm

2 „Eurobarometro“ metodiniai metodai: <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

3 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2257>

4 Reikėtų pažymėti, kad į tendencijų palyginimą taip pat įtraukti Jungtinės Karalystės rezultatai.

Pagrindinės išvados

Plačiai paplitęs susirūpinimas dėl aplinkos klausimų poveikio kasdieniam europiečių gyvenimui ir jų sveikatai.

- Daugiau kaip trys ketvirtadaliai europiečių (78 proc.) sutinka, kad aplinkos klausimai daro tiesioginį poveikį jų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai.
- Daugiau nei keturi iš penkių respondentų (84 proc.) yra susirūpinę dėl kasdieniais gaminiuose esančių cheminių medžiagų poveikio jų sveikatai, o panaši dalis (84 proc.) yra susirūpinę dėl kasdieniais gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio aplinkai. Palyginti su ankstesne 2019 m. apklausa, nustatyti faktai šiek tiek sumažėjo. Daugiau kaip septyni iš dešimties respondentų (72 proc.) pirkdami atsižvelgia į produktų cheminę saugą.
- Maždaug šeši iš dešimties europiečių mano, kad plastiko atliekos (61 proc.) ir cheminės atliekos (60 proc.) yra problemišiausios atliekų rūšys jų šalyje. Elektroninės atliekos užima trečią vietą ir jas paminėjo 27 proc. respondentų.
- Paklausti apie pagrindines grėsmes, susijusias su vandens problemomis jų šalyje, 21 proc. respondentų paminėjo taršą, po jos – perteklinį vandens vartojimą ir vandens švaistymą (17 proc.).

Nevienodas informuotumas ir supratimas apie aplinkos problemas

- Nedidelė dauguma europiečių (51 proc.) jaučiasi gerai informuoti apie su vandeniu susijusias problemas, pavyzdžiui, taršą, potvynius, sausras ar neveiksmingą vandens naudojimą savo šalyje. Tačiau šiek tiek mažesnę dalis (48 proc.) nesijaučia gerai informuoti su vandeniu susijusiais klausimais.
- Vertinant pačių respondentų nurodytas žinias apie terminą PFAS (dar vadinamą „amžinomis cheminėmis medžiagomis“), tik 29 proc. respondentų apie šį terminą yra girdėję prieš apklausą, o 71 proc. – ne.

Tvirta parama esminiams visuomenės pokyčiams siekiant atkurti gamtą ir apsaugoti aplinką

- Paprašyti nustatyti veiksmingiausius aplinkosaugos problemų sprendimo būdus, beveik šeši iš dešimties europiečių mano, kad žiedinės ekonomikos skatinimas mažinant atliekų kiekį (58 proc.) ir pakartotinai naudojant arba perdurbant produktus yra veiksmingiausias aplinkosaugos problemų sprendimo būdas. Iš viso 55 proc. respondentų nurodė, kad „geriau užtikrinama, kad ES rinkoje parduodami produktai nekenktų aplinkai“. Be to, daugiau nei vienas iš dviejų respondentų (52 proc.) mano, kad veiksmingiausias būdas spręsti aplinkos problemas yra „užtikrinti, kad būtų laikomasi aplinkos apsaugos teisės aktų“.
- Daugiau kaip devyni iš dešimties europiečių (92 proc.) mano, kad įmonės turėtų padengti valymo išlaidas.

- Vis dar beveik trys ketvirtadaliai respondentų (74 proc.) pritaria teiginiui, kad valdžios institucijos turėtų padengti taršos valymo išlaidas.
- Šeši iš dešimties europiečių mano, kad jų šalyje nepakanka viešojo finansavimo, kad būtų remiamas perėjimas prie ekologiškesnės ekonomikos.
- Be to, paklausta, ar nacionaliniai suinteresuotieji subjektai šiuo metu daro pakankamai, kad vandenį naudotų efektyviai, dauguma respondentų mano, kad nė vienas iš suinteresuotųjų subjektų to nedarė. 75 proc. europiečių mano, kad pramonė nepakankamai veiksmingai naudoja vandenį, o maždaug du trečdaliai respondentų taip pat mano, kad energijos gamintojai (67 proc.), turizmas (66 proc.) ir viešasis administravimas (65 proc.) šiuo metu nepakankamai veiksmingai naudoja vandens išteklius savo šalyje.

ES teisės aktai ir politika yra labai svarbūs aplinkos apsaugai

- Gamtos apsaugos taisyklių griežtinimas ir jų laikymosi užtikrinimas (24 proc.), taip pat gamtos apsaugos užtikrinimas planuojant naujus pokyčius ar infrastruktūrą (22 proc.) ir gamtos atkūrimas siekiant kompensuoti žmogaus veiklos padarytą žalą (22 proc.) laikomi pagrindiniais ES prioritetais gamtos apsaugos srityje.
- Maždaug keturi iš penkių (84 proc., +1 procentinis punktas, palyginti su 2019 m. „Eurobarometro“ apklausa) sutinka, kad ES aplinkos teisės aktai yra būtini jų šalies aplinkai apsaugoti, o šiek tiek mažesnę dalis (81 proc., -1 procentinis punktas, palyginti su 2019 m. apklausa) sutinka, kad ES turėtų padėti ES nepriklausančioms valstybėms gerinti savo aplinkos apsaugos standartus.
- Daugiau kaip trys ketvirtadaliai (78 proc.) europiečių mano, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių su vandeniu susijusioms problemoms Europoje spręsti.
- Kalbant apie pavojingas chemines medžiagas, daugiau kaip pusė europiečių (52 proc.) mano, kad faktinis žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos nuo pavojingų cheminių medžiagų lygis yra per žemas ir turėtų būti padidintas.

Vartotojų elgsena pereina prie tvarumo

- Beveik šeši iš dešimties respondentų (59 proc.) yra pasirengę mokėti daugiau už tvarius produktus.
- 72 proc. europiečių teigia, kad pirkdami produktus atsižvelgia į jų cheminę saugą.
- Paklausti apie tai, ką respondentai asmeniškai darytų, kad sumažintų atliekų kiekį, 66 proc. respondentų nurodė, kad apsvarstytų galimybę tinkamai rūšiuoti atliekas, kad jas būtų galima perdurti. 52 proc. naudotų daugkartines pakuotes, o 49 proc. visų pirma pirktų produktus, kurių pakuočių nėra daugiau nei būtina. 41 proc. visų pirma pirktų produktus perdurtose pakuotėse.

I. Bendras aplinkosaugos klausimų suvokimas

Šiame pirmame skyriuje nagrinėjama, kaip aplinkos problemos veikia kasdienį gyvenimą ir sveikatą. Tada analizuojami veiksmingiausi šių aplinkos problemų sprendimo būdai.

1. Aplinkosaugos klausimų poveikis kasdieniam gyvenimui ir sveikatai

Daugiau kaip trys ketvirtadaliai europiečių mano, kad aplinkos klausimai daro tiesioginį poveikį jų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai.

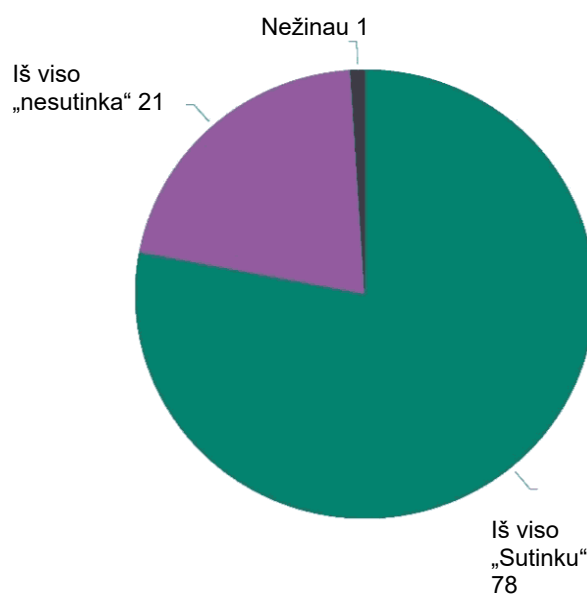
78 proc. respondentų mano, kad aplinkos klausimai daro tiesioginį poveikį jų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai,⁵ įskaitant 36 proc., kurie visiškai sutinka su šiuo teiginiu, ir 42 proc., kurie linkę su juo sutikti. Kiek daugiau nei penktadalis respondentų nesutinka su šiuo teiginiu (21 proc., +1 procentinis punktas nuo 2019 m.), 16 proc. respondentų linkę nesutikti, o 5 proc. visiškai nesutinka. 1 proc. respondentų „nežino“ arba nepateikė atsakymo (-1 procentinis punktas).

Visose 27 valstybėse narėse bent šeši iš dešimties respondentų mano, kad aplinkos klausimai daro tiesioginį poveikį jų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai. Tačiau patvirtinimo rodikliai valstybėse narėse labai skiriasi: nuo 98 proc. Maltoje, 95 proc. Graikijoje, 93 proc. Kipre ir Ispanijoje ir 90 proc. Portugalijoje, kur jie yra didžiausi, iki 60 proc. Estijoje, 61 proc. Danijoje ir 64 proc. Vokietijoje, kur jie yra mažiausi.

Penkiose valstybėse narėse, t. y. Maltoje (83 proc.), Kipre (73 proc.), Ispanijoje (61 proc.), Graikijoje (60 proc.) ir Liuksemburge (54 proc.), daugiau kaip pusė respondentų visiškai pritaria teiginiui, kad aplinkos klausimai daro tiesioginį poveikį jų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai.

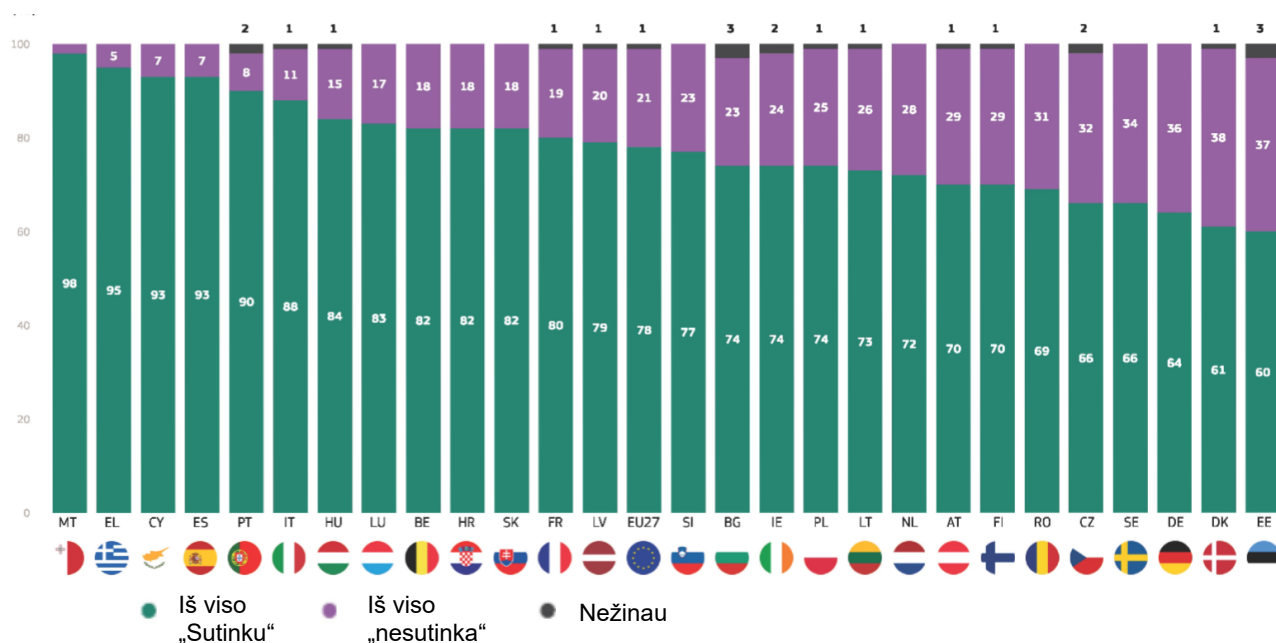
Šešiose valstybėse narėse su šiuo teiginiu nesutinka bent trys iš dešimties respondentų, daugiausia Danijoje (38 proc.), Estijoje (37 proc.) ir Vokietijoje (36 proc.). Daugiausia su šiuo teiginiu visiškai nesutinkančių respondentų yra Danijoje (16 proc.) ir Švedijoje (13 proc.).

QB1. Nurodykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių:- Aplinkosaugos klausimai turi tiesioginį poveikį jūsų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai (ES 27) (%)

⁵ QB1. Papasakokite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Aplinkosaugos problemos turi tiesioginį poveikį jūsų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai.

QB1. Pasakykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Aplinkosaugos problemos turi tiesioginį poveikį jūsų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai (%)

Nuo 2019 m. respondentų, manančių, kad aplinkos problemos daro tiesioginį poveikį jų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai, dalis padidėjo 11 valstybių narių, visų pirma Švedijoje (66 proc., +10) ir Nyderlanduose (72 proc., +9), o Vokietijoje (88 proc.), Kroatijoje (82 proc.) ir Čekijoje (66 proc.) ji išliko nepakitusi. Proporcijos sumažėjo 13 valstybių narių, įskaitant Airiją (74 proc., –10 proc.) ir Estiją (60 proc., –10proc.).

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad:

Skirtingose socialinėse ir demografinėse grupėse nustatyti faktai iš esmės yra nuoseklūs, nors yra ir nedidelių skirtumų. Moterys dažniau nei vyrai sutinka, kad aplinkosaugos klausimai turi tiesioginį poveikį jų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai (79 proc., palyginti su 76 proc.), o 40–54 m. amžiaus grupėje (80 proc.) su tuo sutinkama labiau nei kitose amžiaus grupėse (70 proc.). Kaimo vietovėse gyvenančių respondentų pritarimas mažesnis (76 proc.), palyginti su dideliuose miestuose gyvenančiais respondentais (82 proc.).

QB1 Pasakykite man, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Aplinkos problemos daro tiesioginį poveikį jūsų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai (proc., ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	78	21	1
Lytis			
Vyras	76	23	1
moteris	79	20	1
Amžius			
15–24 m.	77	22	1
25–39 m.	77	23	0
40–54 m.	80	20	0
55+	77	22	1
Švietimas (pabaiga)			
15–	77	22	1
16–19 m.	76	23	1
20+	80	20	0
Vis dar studijuoja	80	19	1
Sunku apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	75	24	1
Kartas nuo karto	78	21	1
Beveik niekada / niekada	77	22	1
Apsvarstykite priklausymą			
Darbininkų klasė	77	22	1
Žemesnė vidurinioji klasė	77	23	0
Vidurinė klasė	79	21	0
Aukštesnioji vidurinioji klasė	79	21	0
Aukštesnioji klasė	74	26	0
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	76	23	1
Mažas / vidutinio dydžio miestas	76	23	1
Didelis miestas	82	17	1

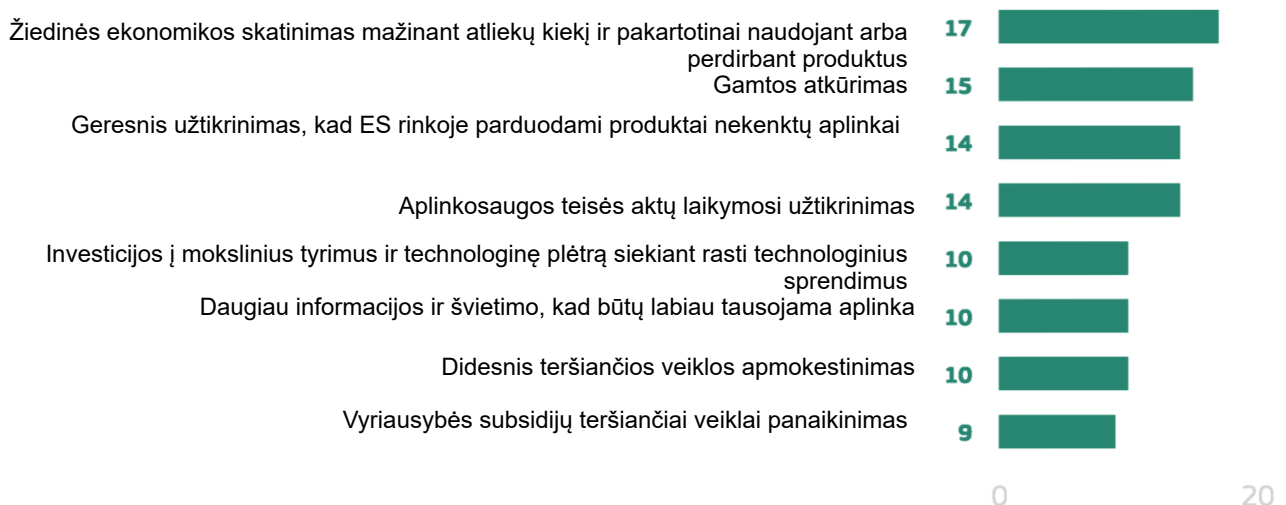
2. Aplinkosaugos problemų sprendimo būdai

Manoma, kad veiksmingiausias būdas spręsti aplinkos problemas yra skatinti žiedinę ekonomiką mažinant atliekų kiekį ir pakartotinai naudojant arba perdirbant produktus, taip pat atkuriant gamtą.

Žvelgiant į pirmuosius ES lygmeniu atrinktus veiksmus, matyti, kad nė vienas iš jų nėra labai išskirtinis. Labiausiai buvo pasirinktas žiedinės ekonomikos skatinimas mažinant atliekų kiekį ir pakartotinai naudojant arba perdirbant produktus (17 proc.). Po to atidžiai sekė gamtos atkūrimas (15 proc.), geresnis užtikrinimas, kad ES rinkoje parduodami produktai nekenktų aplinkai, ir užtikrinimas, kad būtų laikomasi aplinkos apsaugos teisės aktų (abu 14 proc.).

Šiek tiek atsilieikama investuojant į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, kad būtų rasti technologiniai sprendimai, taip pat teikiant daugiau informacijos ir švietimo siekiant ugdyti sąmoningumą aplinkos klausimais, didinant teršiančios veiklos apmokestinimą (po 10 proc.) ir panaikinant vyriausybės subsidijas teršiančiai veiklai (9 proc.).

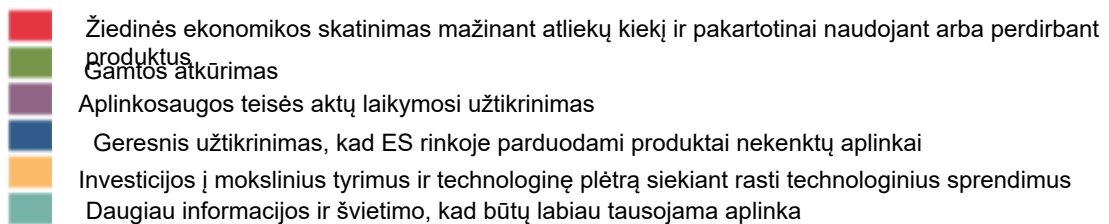
QB2a. Kurie iš toliau nurodytų veiksmų, jūsų nuomone, būtų veiksmingiausias būdas spręsti aplinkos problemas? Pirmiausia? (ES 27) (%)

Šalių lygmeniu pastebime tam tikrų skirtumų: šeši veiksmai visose 27 ES valstybėse narėse buvo atrinkti kaip svarbiausi. Remiantis bendrais rezultatais, labiausiai pasirinkta skatinti žiedinę ekonomiką mažinant atliekų kiekį ir pakartotinai naudojant arba perdirbant produktus 14-oje valstybių narių, daugelis iš Rytų ir Vidurio Europos, o didžiausi rezultatai pasiekti Kipre (24 proc.).

Po jos rikiuojasi gamtos atkūrimas (dauguma jų atrinktos šešiose valstybėse narėse), o geriausių rezultatų pasiekta Bulgarijoje, Čekijoje ir Graikijoje (po 22 proc.). Kitaip nei ES vidurkis, pagal kurį geresnis užtikrinimas, kad ES rinkoje parduodami produktai nekenktų aplinkai, užima trečią vietą, o užtikrinimas, kad būtų laikomasi aplinkos apsaugos teisės aktų, yra trečias pagal pasirinkimą veiksmas valstybių narių lygmeniu, kurį dažniausiai pasirenka keturios valstybės narės – daugiausia rezultatų pasiekta Portugalijoje (25 proc.).

QB2a. Kurie iš toliau nurodytų veiksmų, jūsų nuomone, būtų veiksmingiausias būdas spręsti aplinkos problemas? Pirmiausia? (%)

Vėliau bus geriau užtikrinama, kad ES rinkoje parduodami produktai nekenktų aplinkai, ir užtikrinama, kad būtų laikomasi aplinkos apsaugos teisės aktų. Daugiausia tokių produktų atrinkta trijose valstybėse narėse, o geriausių rezultatų pasiekta Airijoje (19 proc.).

Investicijos į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, siekiant rasti technologinius sprendimus, pasirinktos dviejose Šiaurės šalyse - Švedijoje ir Danijoje, kurios yra didžiausios (23 proc.).

Galiausiai, 18 proc. Liuksemburgo respondentų pasirinko galimybę teikti daugiau informacijos ir šviesti, kad būtų labiau tausojama aplinka. Vyriausybės subsidijų panaikinimas ar mokesčių didinimas nėra pagrindinis pasirinktas veiksmas nė vienoje valstybėje narėje.

Paklausti apie veiksmingiausius veiksmus, kurių reikėtų imtis sprendžiant aplinkos problemas,⁶ 58 proc. europiečių pirmoje, antroje, trečioje arba ketvirtoje vietoje mini žiedinės ekonomikos skatinimą mažinant atliekų kiekį ir pakartotinai naudojant arba perdirbant produktus. Iš viso 55 proc. respondentų nurodė, kad „geriau užtikrinama, kad ES rinkoje parduodami produktai nekenktų aplinkai“. Vis dėlto daugiau nei vienas iš dviejų respondentų (52 proc.) mano, kad veiksmingiausias būdas spręsti aplinkos problemas yra „užtikrinti, kad būtų laikomasi aplinkos apsaugos teisės aktų“.

49 proc. mano, kad būtų veiksmingiausia „atkurti gamtą“, 46 proc. mini investicijas į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, kad būtų rasti technologiniai aplinkosaugos problemų sprendimai. 43 proc. mano, kad būtina teikti daugiau informacijos ir šviesti, kad būtų labiau tausojama aplinka. 42 proc. respondentų paminėjo „didesnį taršios veiklos apmokestinimą“, o 41 proc. teigė, kad veiksmingiausias veiksmas būtų panaikinti vyriausybės subsidijas teršiančiam veiklai.

QB2T. Kurie iš toliau nurodytų veiksmų, jūsų nuomone, būtų veiksmingiausias būdas spręsti aplinkos problemas? Pirmiausia? Antra? Trečia? Ketvirta? (ES 27) (%)

⁶ QB2. Kurie iš toliau nurodytų veiksmų, jūsų nuomone, būtų veiksmingiausias būdas spręsti aplinkos problemas? Pirmiausia? Antra? Trečia? Ketvirta?

ES lygmens sąrašo viršuje – „Žiedinės ekonomikos skatinimas mažinant atliekų kiekį ir pakartotinai naudojant arba perdirbant produktus“. Šalių lygmeniu ji pirmauja vienuolikoje valstybių narių, daugiausia Suomijoje (67 proc.), Austrijoje ir Nyderlanduose (po 65 proc.). Portugalija (43 proc.), Danija (49 proc.) ir Graikija (52 proc.) yra vienintelės valstybės narės, kuriose šie veiksmai nėra tarp trijų geriausių.

Geresnis užtikrinimas, kad ES rinkoje parduodami produktai nekenktų aplinkai, yra antras pagal svarbą ES lygmeniu. Tačiau ji pirmauja veiksmy sąrašė Slovakijoje (65 proc.), Airijoje (63 proc.), Slovėnijoje (60 proc.) ir Prancūzijoje (57 proc.), o antroje arba trečioje vietoje yra 16 kitų valstybių narių, įskaitant Rumuniją ir Italiją (po 59 proc.), kuriose proporcijos taip pat yra didelės.

Užtikrinimas, kad būtų laikomasi aplinkos apsaugos teisės aktų, užima trečią vietą ES lygmeniu ir užima pirmą vietą Maltoje (64 proc.), Italijoje (61 proc.) ir Lietuvoje (60 proc.). Šis veiksmas užima antrą vietą šešiose valstybėse narėse, įskaitant Portugaliją (62 proc.), kur ji remia daugiau kaip šešios iš dešimties.

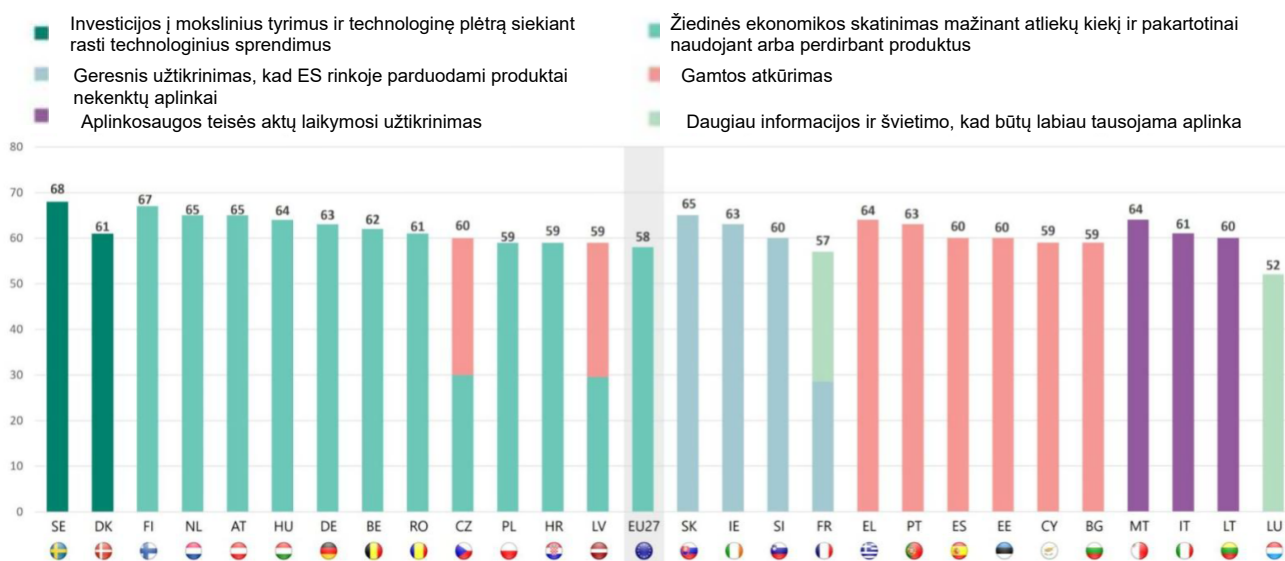
Gamtos atkūrimas ES lygmeniu užima ketvirtą vietą, tačiau pirmauja aštuoniose valstybėse narėse, daugiausia Graikijoje (64 proc.), Portugalijoje (63 proc.), Ispanijoje, Estijoje ir Čekijoje (visose 60 proc.).

Švedijoje (68 proc.) ir Danijoje (61 proc.) daugiausia investuojama į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, kad būtų rasti technologiniai aplinkosaugos problemų sprendimai. Proporcijos taip pat yra didelės Suomijoje (59 proc.), kur šis taškas yra antras. Kita vertus, šio punkto proporcijos yra mažiausios Bulgarijoje (38 proc.), kur mažiau nei keturi iš dešimties respondentų pritaria šiam požiūriui.

pritaria šiai pozicijai ir geriau užtikrina, kad ES rinkoje parduodami produktai nekenktų aplinkai. Daugiau informacijos ir švietimo paslaugų taip pat teikia Liuksemburgas (52 proc.), Ispanija (54 proc.) ir penkios kitos valstybės narės (trečia vieta). Šio punkto proporcijos yra mažiausios Švedijoje (25 proc.) ir Nyderlanduose (26 proc.), kur šiek tiek daugiau nei ketvirtadalis respondentų pritaria šiai pozicijai.

Kiti du klausimai yra paminėti. rečiau. Tačiau Bulgarijoje trečią vietą užima mokesčių už teršiančią veiklą didinimas (49 proc.), o Nyderlanduose – vyriausybės subsidijų už teršiančią veiklą panaikinimas (52 proc.).

QB2T. Kurie iš toliau nurodytų veiksmy, jūsy nuomone, būtų veiksmingiausias būdas spręsti aplinkos problemas? Pirmiausia? Antra? Trečia? Ketvirta? (ES 27) (%)

Teiktišvietimo ir švietimopaslaugas, kad būtų labiau tausojama aplinka, pirmauja Prancūzijoje (57 proc.), kur

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad skirtingų socialinių ir demografinių grupių rezultatai iš esmės yra nuoseklūs, nors kai kurių punktų rezultatai šiek tiek skiriasi.

40–54 metų amžiaus asmenys dažniau mini „žiedinės ekonomikos skatinimą mažinant atliekų kiekį ir pakartotinai naudojant arba perdirbant produktus“ (60 proc., palyginti su 57–59 proc.), o 15–24 metų amžiaus asmenys dažniausiai mini „investicijas į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, kad būtų rasti technologiniai sprendimai“ (51 proc., palyginti su 43–49 proc.). Labiau tikėtina, kad taip pasakys ir tie, kurie mokėsi dieniniame skyriuje iki 20 metų amžiaus ar ilgiau (51 proc.), ir studentai (52 proc.).

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 550 „Aplinka“

Priešingai, tie, kurie nebaigė dieninių studijų anksčiau, sąskaitas (50 proc.), taip pat dažniau mini „daugiau

QB2T Jūsų nuomone, kuris iš toliau nurodytų veiksmų būtų veiksmingiausias aplinkosaugos problemų sprendimo būdas? Pirmiausia? Antra? Trečia? Ketvirta? (% , ES)								
	Žiedinės ekonomikos skatinimas mažinant atliekų kiekį ir pakartotinai naudojant arba perdirbant produktus	Geresnis užtikrinimas, kad ES rinkoje parduodami produktai nekenktų aplinkai	Aplinkosaugos teisės aktų laikymosi užtikrinimas	Gamtos atkūrimas	Investicijos į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą siekiant rasti technologinius sprendimus	Daugiau informacijos ir švietimo, kad būtų labiau tausojama aplinka	Didesnis teršiančios veiklos apmokestinimas	Pašalinti vyriausybės subsidijuojama veiklą, kuri teršia
27 ES valstybės narės	58	55	52	49	46	43	42	41
Lytis								
Vyras	59	55	52	48	48	43	41	42
moteris	58	56	53	49	45	44	43	39
Amžius								
15–24 m.	57	52	54	52	51	45	39	36
25–39 m.	59	54	52	49	49	43	43	43
40–54 m.	60	57	51	48	47	43	43	42
55+	58	56	53	48	43	43	41	40
Švietimas (pabaiga)								
15–	54	56	55	54	38	47	39	36
16–19 m.	59	55	53	50	45	44	42	40
20+	61	55	51	45	51	41	43	44
Vis dar studijuoja	57	55	53	50	52	43	41	38
Socialinė ir profesinė kategorija								
Savarankiškai dirbantis asmuo	61	52	51	47	46	43	44	43
Vadovai	57	56	53	45	54	43	44	43
Kiti balti antkakliai	60	56	52	46	50	42	43	42
Darbininkai	61	56	50	50	45	44	41	41
Namų šeimininkai	53	52	54	55	41	50	42	36
Bedarbiai	52	54	52	51	45	49	41	38
Išėjęs į pensiją	58	56	55	48	42	42	41	40
Moksleiviai	56	54	54	51	52	43	42	38
Sunku apmokėti sąskaitas								
Didžiąją laiko dalį	55	57	49	51	36	50	36	45
Kartas nuo karto	58	56	52	48	45	45	43	42
Beveik niekada / niekada	59	55	53	48	43	42	42	40
Apsvarstykite priklausymą								
Darbininkų klasė	56	54	53	52	43	45	41	38
Žemesnė vidurinioji klasė	57	54	53	53	42	44	42	40
Vidurinė klasė	61	57	52	47	48	43	42	41
Aukštesnioji vidurinioji klasė	59	55	52	40	56	41	45	45
Aukštesnioji klasė	62	50	54	44	59	41	47	39
Subjektyvi urbanizacija								
Kaimo kaimas	57	54	52	51	45	44	39	39
Mažas / vidutinio dydžio miestas	57	55	54	47	46	44	43	42
Didelis miestas	62	57	51	48	49	43	43	40

kaip veiksmingiausią aplinkosaugos problemų sprendimo būdą dažniau nurodo „daugiau informacijos ir švietimo, kad būtų labiau tausojama aplinka“ (47 proc., palyginti su 41–44 proc.) ir „gamtos atkūrimas“ (55 proc., palyginti su 5 proc., 1–53 proc.). Namų šeimininkai (50 proc.) ir tie, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais apmokėdami

informacijos ir švietimo, kad būtų labiau tausojama aplinka“.

„Žiedinės ekonomikos skatinimas mažinant atliekų kiekį ir pakartotinai naudojant arba perdirbant produktus“ rečiau minimi kaimo vietovėse arba mažuose ir (arba) vidutinio

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 550 „Aplinka“

dydžio miestuose gyvenantys respondentai (abu po 57 proc.), palyginti su dideliuose miestuose gyvenančiais respondентаis (62 proc.).

II Požiūris į aplinkos politiką ir teisės aktus

Šiame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama ES vaidmeniui aplinkos apsaugos srityje. Respondentų buvo klausama apie ES vaidmenį aplinkos teisės aktuose ir teikiant pagalbą ES nepriklausančioms valstybėms. Tada analizuojami ES prioritetai gamtos apsaugos srityje, viešoji nuomonė dėl perėjimo prie ekologiškesnės ekonomikos finansavimo ir kas yra atsakingas už taršos problemas sprendimą.

Tuo pat metu respondentų, kurie „nežino“, dalis sumažėjo dviem procentiniais punktais (iki 3 proc.).

Nuo 2019 m. „visiško sutarimo“, kad ES turėtų padėti ES nepriklausančioms valstybėms gerinti savo aplinkos apsaugos standartus, dalyvių dalis šiek tiek sumažėjo (-1), o su tuo nesutinkančiųjų dalis padidėjo (+ 3 proc. punktai).

1. ES vaidmuo formuojant aplinkos politiką

Tvirtai pritariama ES teisės aktų vaidmeniui saugant aplinką.

Respondentų buvo klausama, kiek jie sutinka arba nesutinka su dviem teiginiais, susijusiais su ES aplinkos teise.⁷

Daugiau kaip keturi iš penkių respondentų (84 proc., +1 procentinis punktas nuo 2019 m.) sutinka, kad ES aplinkos teisės aktai yra būtini jų šalies aplinkai apsaugoti, įskaitant 42 proc. respondentų, kurie „visiškai sutinka“ (-3), ir 42 proc. (+4) respondentų, kurie „linkę sutikti“. Kita vertus, 13 proc. (+1) nesutinka su teiginiu, įskaitant 3 proc., kurie „visiškai nesutinka“ (-1), ir 10 proc. (+2), kurie „linkę nesutikti“

Šiek tiek mažesnė dalis (80 proc., -1 procentinis punktas nuo 2019 m.) sutinka, kad ES turėtų padėti ES nepriklausančioms valstybėms pagerinti savo aplinkos apsaugos standartus, įskaitant 36 proc., kurie „visiškai sutinka“ (-7), ir 44 proc. (+6), kurie „linkę sutikti“. Kita vertus, 17 proc. (+3) nesutinka su šiuo teiginiu, įskaitant 5 proc., kurie „visiškai nesutinka“, ir 12 proc. (+3), kurie „linkę nesutikti“.

Nuo 2019 m., kai buvo atlikta paskutinė apklausa, pokyčių buvo labai nedaug. Respondentų, kurie „sutinka“, kad aplinkos apsaugai reikalingi ES aplinkos teisės aktai, dalis padidėjo vienu procentiniu punktu, o šiai idėjai prieštaraujančių respondentų dalis šiek tiek padidėjo (+1).

QB3. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš 1112 toliau pateiktų teiginių. (ES 27) (%)

ES aplinkos teisės aktai yra būtini siekiant apsaugoti aplinką (MŪSŲ ŠALYJE)

ES turėtų padėti ne ES šalims gerinti savo aplinkos apsaugos standartus

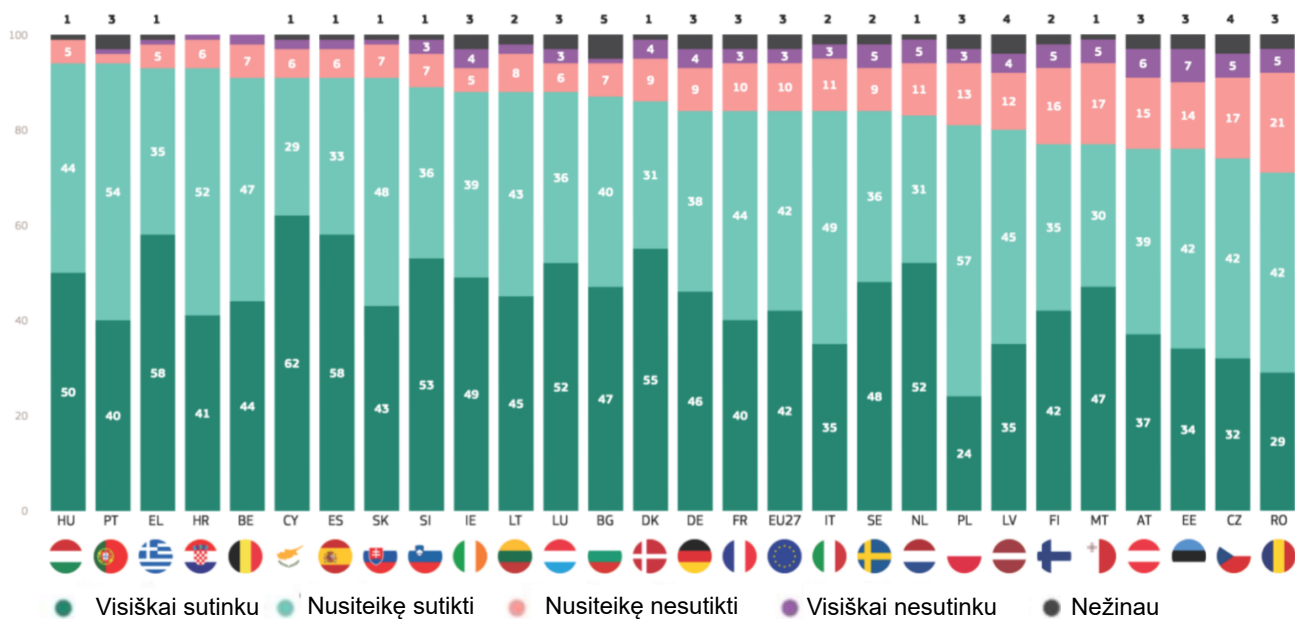
7 ● Visiškai sutinku ● Nusiteikę sutikti ● Nusiteikę nesutikti ● Visiškai nesutinku ● Nežinau

ES aplinkos teisės aktai yra būtini siekiant apsaugoti aplinką (MŪSŲ ŠALYJE); 2. ES turėtų padėti ES nepriklausančioms valstybėms pagerinti savo aplinkos apsaugos standartus.

Visose 27 valstybėse narėse daugiau kaip septyni iš dešimties respondentų sutinka su teiginiu, kad ES aplinkos teisės aktai yra būtini jų šalies aplinkai apsaugoti. Respondentų, kurie sutinka, dalis⁸ – nuo 94 proc. Vengrijoje ir Portugalijoje iki kiek daugiau nei septynių iš dešimties Rumunijoje (71 proc.) ir Čekijoje (74 proc.). Kipro (62 proc.), Graikijos ir Ispanijos (po 58 proc.) respondentai labiausiai linkę „visiškai sutikti“ su teiginiu, o respondentų, kurie linkę nesutikti su šia idėja, dalis yra didžiausia Rumunijoje (21 proc.), Čekijoje ir Maltoje (17 proc.). Nesutarimų lygis apskritai proporcingas susitarimo lygiui – didžiausias Rumunijoje (26 proc.), o mažiausias – Portugalijoje ir Vengrijoje (atitinkamai 3 proc. ir 5 proc.).

Nuo ankstesnės 2019 m. apklausos respondentų, kurie sutinka su teiginiu, dalis padidėjo 10 valstybių narių, labiausiai – Kroatijoje (93 proc., +7) ir Vengrijoje (94 proc., +5), o Ispanijoje, Slovakijoje (po 91 proc.) ir Bulgarijoje (87 proc.) ji išliko nepakitusi. Kita vertus, ši dalis sumažėjo 14 valstybių narių, daugiausia Rumunijoje (71 proc., -7) ir Maltoje (77 proc., -6).

QB3.1. Puslapio viršus Nurodykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių:- ES aplinkos teisės aktai yra būtini siekiant apsaugoti aplinką (MŪSŲ ŠALYJE) (%)

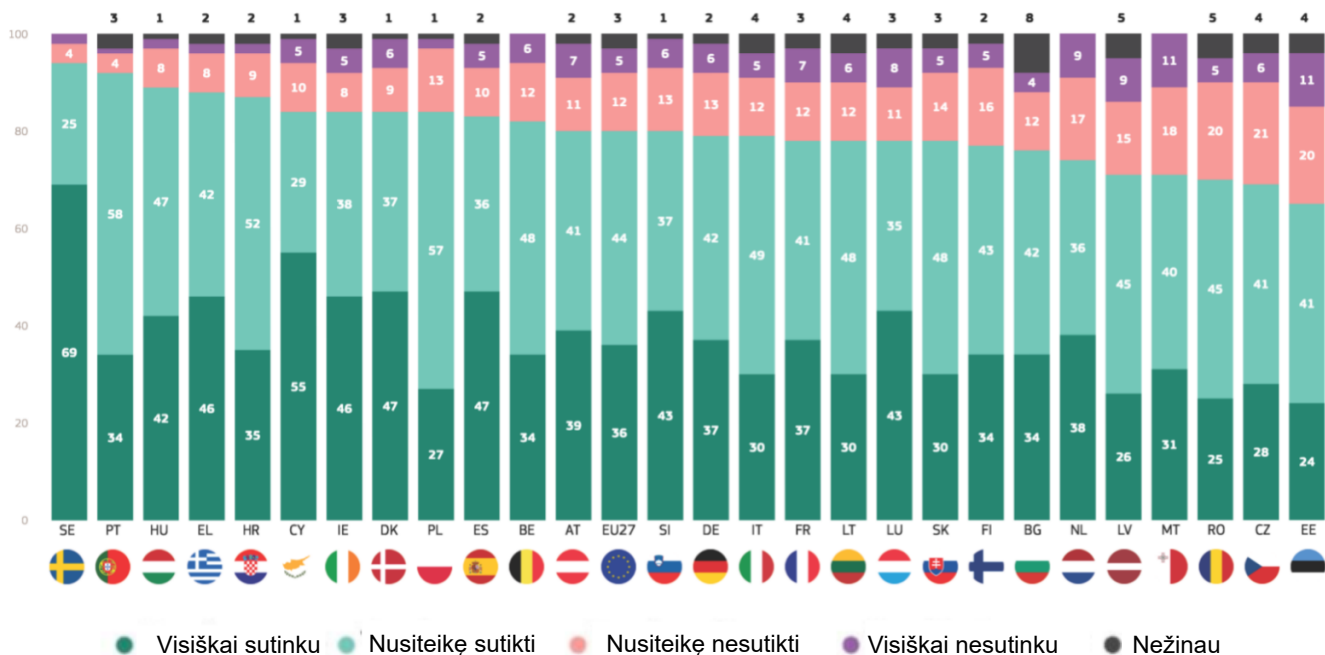

8 Susitarimo lygis yra „visiškai sutinku“ ir „tend to agree“ suma.

Visose 27 valstybėse narėse daugiau kaip šeši iš dešimties respondentų sutinka su teiginiu, kad ES turėtų padėti ES nepriklausančioms valstybėms gerinti savo aplinkos apsaugos standartus. Sutikusiųjų dalis⁹ svyruoja nuo 94 proc. Švedijoje ir 92 proc. Portugalijoje iki 65 proc. Estijoje ir 69 proc. Čekijoje. Švedijos (69 proc.) ir Kipro (55 proc.) respondentai labiausiai linkę „visiškai sutikti“ su šiuo teiginiu, o daugiausia šiai idėjai nepritarančių respondentų yra Čekijoje (21 proc.), Rumunijoje ir Estijoje (po 20 proc.).

Nuo ankstesnės 2019 m. apklausos respondentų, kurie sutinka su teiginiu, dalis padidėjo 10 valstybių narių, visų pirma keturiose valstybėse narėse, t. y. Italijoje (79 proc., +5), Kroatijoje (87 proc., +4), Belgijoje (82 proc., +3) ir Ispanijoje (83 proc., +1). Kitose penkiose valstybėse narėse proporcijos išliko tokios pačios, o 18-oje valstybių narių jos sumažėjo, labiausiai Kipre (84 proc., -9).

QB3.2. QB3.2. QB3.2. QB3.2 Pasakykite man, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: -ES turėtų padėti ES nepriklausančioms šalims pagerinti savo aplinkos apsaugos standartus (%)

9 Susitarimo lygis yra „visiškai sutinku“ ir „tend to agree“ suma.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 550 „Aplinka“

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo šias tendencijas:

Jaunesni respondentai šiek tiek dažniau nei vyresni respondentai sutinka su šiais dviem teiginiais. Susitarimas, kad ES aplinkos teisės aktai yra būtini siekiant apsaugoti aplinką jų šalyje, svyruoja nuo 87 proc. 15–24 m. amžiaus grupėje iki 83 proc. 55 m. amžiaus ir vyresnių asmenų grupėje, o panašų intervalą galima matyti iš dalies sutinkant, kad ES turėtų padėti ES nepriklausančioms šalims gerinti savo aplinkos apsaugos standartus (nuo 84 proc. 15–24 m. amžiaus grupėje iki 78 proc. 55 m. amžiaus ir vyresnių asmenų grupėje).

Labiau išsilavinę žmonės labiau linkę sutikti su šiais dviem teiginiais. Didžiausias skirtumas yra tas, kad sutinkama, jog ES turėtų padėti ES nepriklausančioms šalims gerinti savo aplinkos apsaugos standartus (82 proc. 20 metų ir vyresnių asmenų nebaigę mokyklos, palyginti su 78 proc. 15 metų ir jaunesnių asmenų).

Respondentai, kurie dažniausiai susiduria su sunkumais apmokėdami sąskaitas, rečiau sutinka, kad ES turėtų padėti ES nepriklausančioms šalims pagerinti savo aplinkosaugos standartus (74 proc., palyginti su 82 proc. tų, kurie retai susiduria arba niekada nesusiduria su sunkumais). Kito teiginio skirtumas yra mažesnis, nors modelis išlieka tas pats.

Didesniame mieste gyvenantys žmonės labiau linkę sutikti su šiais dviem teiginiais; pavyzdžiui, 87 proc. sutinka, kad ES aplinkos teisės aktai yra būtini aplinkos apsaugai jų šalyje, palyginti su 81 proc. kaime ir 82 proc. mažame ar vidutinio dydžio mieste.

Žmonės, kurie teigiamai vertina ES, labiau linkę sutikti su pareiškimais. Pavyzdžiui, iš tų, kurie teigiamai vertina ES, 92 proc. pritaria teiginiui, kad ES aplinkos teisės aktai yra būtini siekiant apsaugoti aplinką jų šalyje, palyginti su 64 proc. tų, kurie neigiamai vertina ES.

QB3.1 Pasakykite man, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. ES aplinkos teisės aktai būtini siekiant apsaugoti aplinką (MŪSŲ ŠALYJE) (proc., ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesutinka“	Nežinau
27 ES valstybės narės	84	13	3
Lytis			
Vyras	84	14	2
moteris	85	12	3
Amžius			
15–24 m.	87	11	2
25–39 m.	85	13	2
40–54 m.	85	13	2
55+	83	14	3
Švietimas (pabaiga)			
15–	84	12	4
16–19 m.	84	14	2
20+	86	12	2
Vis dar studijuoja	90	7	3
Sunku apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	82	14	4
Kartas nuo karto	82	16	2
Beveik niekada / niekada	86	12	2
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	82	15	3

Mažas / vidutinio dydžio miestas	85	13	2
Didelis miestas	87	11	2
ES įvaizdis			
Teigiamas	92	7	1
Neutral	83	14	3
Neigiamas	64	32	4

QB3.2 Pasakykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. ES turėtų padėti ne ES šalims pagerinti savo aplinkos apsaugos standartus (proc., ES)

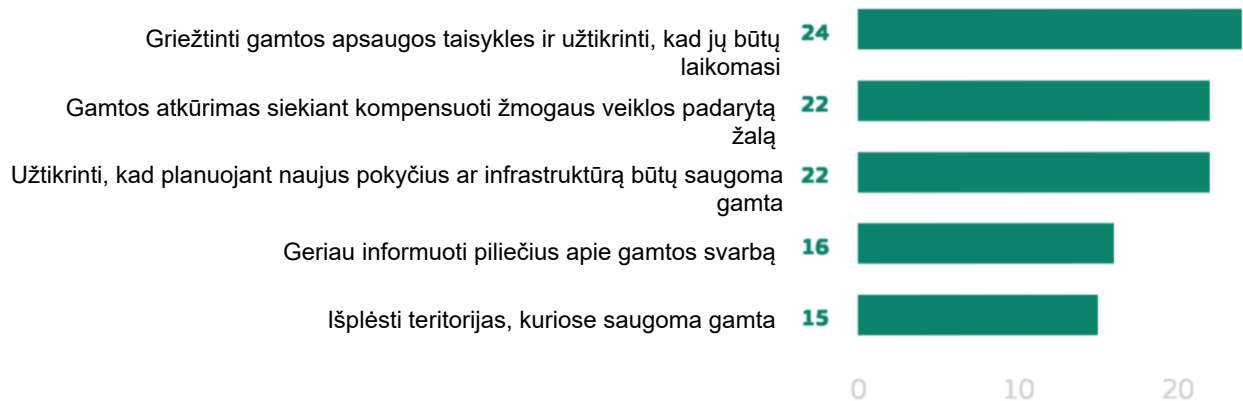
	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesutinka“	Nežinau
27 ES valstybės narės	80	17	3
Lytis			
Vyras	80	18	2
moteris	80	17	3
Amžius			
15–24 m.	84	14	2
25–39 m.	81	17	2
40–54 m.	80	18	2
55+	78	19	3
Švietimas (pabaiga)			
15–	78	16	6
16–19 m.	78	19	3
20+	82	17	1
Vis dar studijuoja	88	10	2
Sunku apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	74	20	6
Kartas nuo karto	78	20	2
Beveik niekada / niekada	82	16	2
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo kaimas	77	20	3
Mažas / vidutinio dydžio miestas	79	19	2
Didelis miestas	84	14	2
ES įvaizdis			
Teigiamas	88	11	1
Neutral	78	19	3
Neigiamas	58	37	5

2. ES prioritetai gamtos apsaugos srityje

Gamtos atkūrimas siekiant kompensuoti žmogaus veiklos padarytą žalą ir gamtos apsaugos užtikrinimas planuojant naujus pokyčius ar infrastruktūrą laikomi ES prioritetais gamtos apsaugos srityje.

Paklausta, kuriems pagrindiniams veiksams ES turėtų teikti pirmenybę, kad apsaugotų gamtą, ji pasirinko griežtinti gamtos apsaugos taisykles ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi (24 proc.). Labai atidžiai stebima, kaip atkuriamą gamtą ir užtikrinama, kad gamta būtų saugoma planuojant naujus pokyčius ar infrastruktūrą (abu 22 proc.). Šiek tiek atsilieikama geriau informuojant piliečius apie gamtos svarbą (16 proc.) ir plečiant teritorijas, kuriose gamta saugoma (15 proc.).

QB13a. Kuriems iš toliau nurodytų veikslių ES turėtų teikti pirmenybę, kad apsaugotų gamtą? Pirmiausia? (ES 27) (%)

Paklausus apie veiksmus, kuriems ES turėtų teikti pirmenybę, kad apsaugotų gamtą,¹⁰dvi priemonės turi vieną bendrą poziciją. 45 proc. respondentų paminėjo „atkurti gamtą, kad būtų kompensuota žmogaus veiklos padaryta žala“, o panaši 45 proc. respondentų dalis siūlė užtikrinti, kad planuojant naujus projektus ar infrastruktūrą būtų saugoma gamta.

Šiek tiek mažesnė respondentų dalis mano, kad ES turėtų sugriežtinti gamtos apsaugos taisykles ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi. 31 proc. nori, kad ES „plėstų teritorijas, kuriose saugoma gamta“, o 30 proc. nori, kad ES „geriau informuotų piliečius apie gamtos svarbą“.

Gamtos atkūrimas siekiant kompensuoti žmogaus veiklos padarytą žalą užima pirmą vietą ES lygmeniu ir užima pirmą vietą arba bendrą vietą – 12 valstybių narių, daugiausia Vokietijoje ir Bulgarijoje (po 55 proc.). Likusiose valstybėse narėse šis punktas užima antrą arba trečią vietą, išskyrus Liuksemburgą (39 proc.), kur jis užėmė ketvirtą vietą.

Devyniose valstybėse narėse, įskaitant Švediją (63 proc.) ir Maltą (60 proc.), kuriose bent šeši iš dešimties respondentų teikia pirmenybę tam, kad planuojant naujus

pokyčius ar infrastruktūrą būtų užtikrinta gamtos apsauga, respondentai užėmė bendrą vietą ES lygmeniu. Likusiose 18 valstybių narių ši vieta yra antra arba trečia.

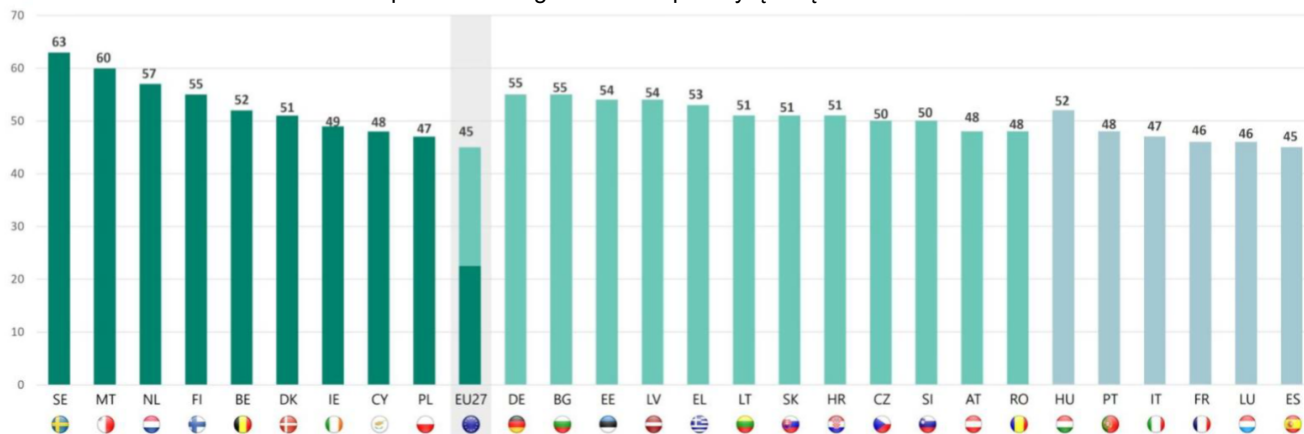
Gamtos apsaugos taisyklių griežtinimas ir jų laikymosi užtikrinimas užima antrą vietą ES lygmeniu, tačiau pirmoji vieta tenka šešioms valstybėms narėms, įskaitant Vengriją (52 proc.) ir Portugaliją (48 proc.). Ši dalis taip pat didelė Švedijoje (55 proc.), Nyderlanduose ir Suomijoje (po 51 proc.), kur šis rodiklis užima antrą vietą. Išplėsti teritorijas, kuriose saugoma gamta, užima trečią vietą ES lygmeniu, antrą vietą Rumunijoje (38 proc.), taip pat bendrą trečią vietą Kipre (36 proc.), sugriežtinant gamtos apsaugos taisykles ir užtikrinant, kad jų būtų laikomasi, ir Čekijoje (28 proc.). Šis straipsnis nėra reitinguojami TOP 3 bet kurioje kitoje šalyje. Geresnis piliečių informavimas apie gamtos svarbą užima antrą vietą Airijoje (40 proc.) ir Rumunijoje (38 proc.) kartu su dviem kitais klausimais, t. y. „plėtoti teritorijas, kuriose saugoma gamta“ ir „griežtinti gamtos apsaugos taisykles ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi“. Kitame skalės gale yra Švedija, kurioje šį punktą mini mažiau nei penktadalis respondentų (18 proc.).

QB13T. Kuriems iš toliau nurodytų veiksmų ES turėtų teikti pirmenybę, kad apsaugotų gamtą? Pirmiausia? Ir tada? (ES 27) (%)

QB13T. Kuriems iš toliau nurodytų veiksmų ES turėtų teikti pirmenybę, kad apsaugotų gamtą? Pirmiausia? Ir tada? (% - dažniausiai minimas atsakymas pagal šalis)

- Užtikrinti, kad planuojant naujus pokyčius ar infrastruktūrą būtų saugoma gamta
- Griežtinti gamtos apsaugos taisykles ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi
- Gamtos atkūrimas siekiant kompensuoti žmogaus veiklos padarytą žalą

10 13 QB. Kuriems iš toliau nurodytų veiksmų ES turėtų teikti pirmenybę, kad apsaugotų gamtą? Pirmiausia? Ir tada?

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 550 „Aplinka“

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad skirtingų socialinių ir demografinių grupių rezultatai iš esmės yra nuoseklūs, nors kai kurių punktų rezultatai šiek tiek skiriasi.

Tie, kurie ilgiausiai mokėsi dieninėse studijose, greičiausiai minėjo „griežtinti gamtos apsaugos taisykles ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi“ (47 proc., palyginti su 41–43 proc.) ir „užtikrinti, kad planuojant naujus pokyčius ar infrastruktūrą būtų saugoma gamta“ (49 proc., palyginti su 41–43 proc.). Tokia pati tendencija būdinga vadovams (atitinkamai 51 proc. ir 49 proc.) ir tiems, kurie teigiamai vertina ES (abu 47 proc.).

Priešingai, tie, kurie neigiamai vertina ES, dažniau mini „atkurti gamtą, kad būtų kompensuota žmogaus veiklos padaryta žala“ (49 proc., palyginti su kiekvienu 45 proc.) ir „išplėsti teritorijas, kuriose gamta yra saugoma“ (34 proc., 29–32 proc.).

QB13T. Kuriems iš toliau nurodytų veiksmų ES turėtų teikti pirmenybę, kad apsaugotų gamtą? Pirmiausia? Ir tada? (%)

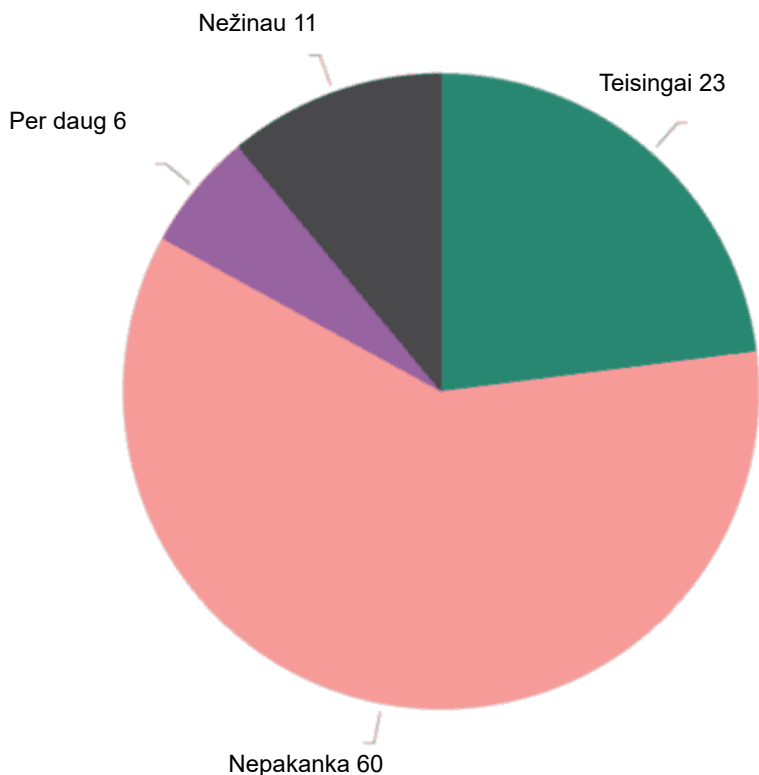
	Gamtos atkūrimas siekiant kompensuoti žmogaus veiklos padarytą žalą	Užtikrinti, kad planuojant naujus pokyčius ar infrastruktūrą būtų saugoma gamta	Griežtinti gamtos apsaugos taisykles ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi	Išplėsti teritorijas, kuriose saugoma gamta	Geriau informuoti piliečius apie gamtos importance
27 ES valstybės narės	45	45	44	31	30
Lytis					
Vyras	45	45	46	30	31
moteris	46	45	43	32	30
Amžius					
15–24 m.	43	44	47	33	31
25–39 m.	46	46	44	31	30
40–54 m.	46	45	45	31	30
55+	46	44	43	30	31
Švietimas (pabaiga)					
15–	45	41	41	31	34
16–19 m.	47	43	43	31	32
20+	45	49	47	30	27
Vis dar studijuoja	42	46	48	33	29
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantis asmuo	43	45	44	32	32
Vadovai	43	49	51	28	28
Kiti balti antkakliai	47	48	45	30	28
Darbininkai	49	43	44	31	30
Namų šeimininkai	44	40	37	36	36
Bedarbiai	45	37	39	35	38
Išėjęs į pensiją	45	44	43	30	31
Moksleiviai	41	47	47	33	29
Sunku apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	44	47	42	29	30
Kartas nuo karto	47	43	43	32	32
Beveik niekada / niekada	45	46	45	30	30
ES įvaizdis					
Teigiamas	45	47	47	29	30
Neutral	45	44	43	32	31
Neigiamas	49	41	37	34	30

3. Viešasis finansavimas perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos remti

Šeši iš dešimties europiečių mano, kad jų šalyje nepakanka viešojo finansavimo, kad būtų remiamas perėjimas prie ekologiškesnės ekonomikos.

Paklausti, ar viešasis finansavimas perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos remti yra „pakankamas“, „teisingas“ ar „per didelis“, 60 proc. respondentų mano,¹¹ kad viešojo finansavimo sumos, skirtos perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos remti, jų šalyje nepakanka. Šiek tiek daugiau nei penktadalis (23 proc.) teigia, kad viešasis finansavimas yra teisingas, o 6 proc. teigia, kad jis yra per didelis. Pažymėtina, kad daugiau kaip vienas iš dešimties respondentų atsakė „nežinau“ arba neatsakė į šį klausimą.

QB5. Ar manote, kad viešojo finansavimo suma perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos remti (MŪSŲ ŠALYJE) yra...? (ES 27) (%)

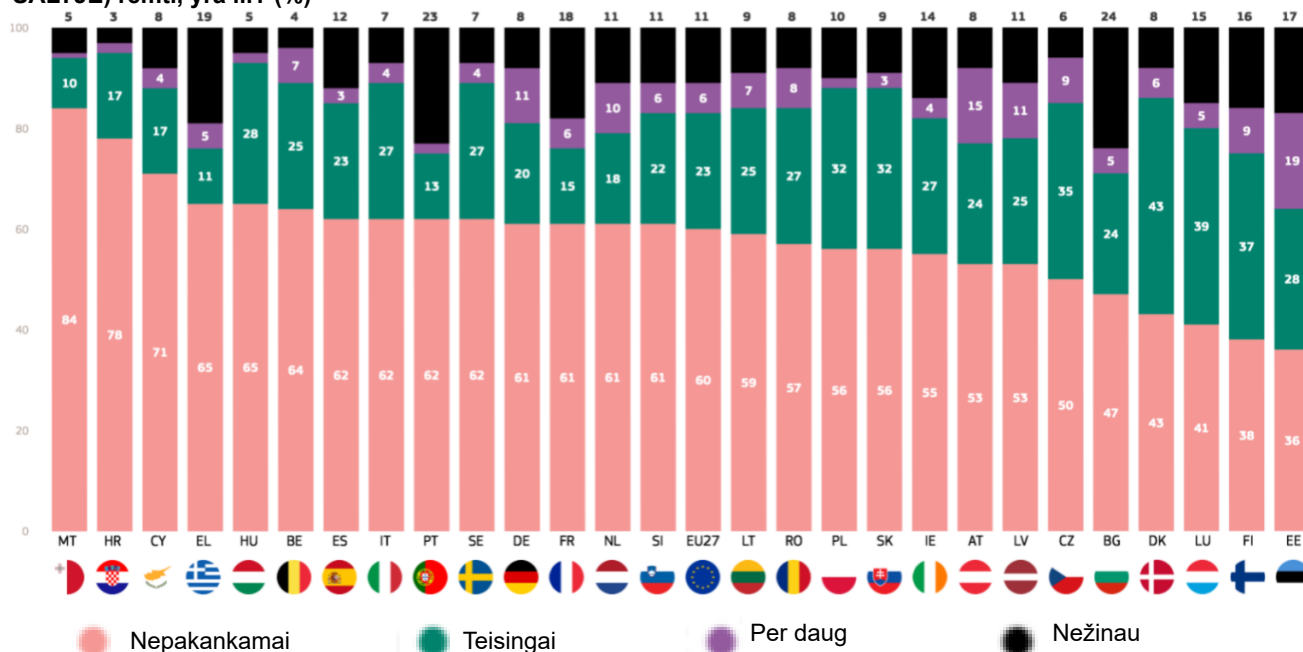

¹¹ QB5. Ar manote, kad viešojo finansavimo suma, skirta perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos (MŪSŲ ŠALYJE) remti, yra ...?

26 valstybėse narėse dauguma respondentų mano, kad viešojo finansavimo sumos, skirtos perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos jų šalyje remti, nepakanka. Tačiau proporcijos valstybėse narėse labai skiriasi.

Didžiausia respondentų, manančių, kad finansavimo nepakanka, dalis yra Maltoje (84 proc.), Kroatijoje (74 proc.) ir Kipre (71 proc.), o mažiausia – Estijoje (36 proc.) ir Suomijoje (38 proc.). Viešoji nuomonė Danijoje yra tolygiai pasiskirsčiusi (43 proc. „nepakankamai“, palyginti su 43 proc. „teisingai“ ir 6 proc. „per daug“).

QB5. Ar manote, kad viešojo finansavimo suma, skirta perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos (MŪSŲ ŠALYJE) remti, yra ...? (%)

Respondentų, manančių, kad viešojo finansavimo suma, skirta perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos remti jų šalyje, yra teisinga, dalis svyruoja nuo didelės (43 proc.) Danijoje ir 39 proc. Liuksemburge iki maždaug vieno iš dešimties respondentų Maltoje (10 proc.) ir Graikijoje (11 proc.), kur ši dalis yra mažiausia. Šešiose valstybėse narėse ši dalis viršija trisdešimt procentų.

Palyginti nedaug respondentų mano, kad viešojo finansavimo suma, skirta perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos remti jų šalyje, yra per didelė, o didžiausia šių respondentų dalis buvo Estijoje (19 proc.), Austrijoje (15 proc.), Vokietijoje ir Latvijoje (11 proc.), kur taip manė daugiau kaip dešimtadalis respondentų.

Pažymėtina, kad 14-oje valstybių narių bent dešimtadalis respondentų teigia nežinantys atsakymo arba jo nepateikiantys. Didžiausia šių respondentų dalis yra Bulgarijoje (24 proc.) ir Portugalijoje (23 proc.), kur jie sudaro daugiau kaip penktadalį respondentų.

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad rezultatai įvairiose socialinėse ir demografinėse grupėse iš esmės yra nuoseklūs. Tačiau respondentai, kurie visą darbo dieną mokėsi iki 20 metų ar ilgiau, labiau linkę manyti, kad viešasis finansavimas perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos remti jų šalyje yra per mažas (62 proc.), palyginti su tais, kurie baigė mokslus anksčiau (53–60 proc.). Tokia pati tendencija būdinga vadovams (66 proc., palyginti su 54–62 proc.) ir tiems, kurių ES įvaizdis yra teigiamas (62 proc.), palyginti su tais, kurių įvaizdis yra neigiamas (55 proc.).

QB5 Ar manote, kad viešojo finansavimo suma, skirta perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos (MŪSŲ ŠALYJE) remti, yra ...? (% ES)

	Teisingai	Nepakanka mai	Per daug	Nežinau
27 ES valstybės narės	23	60	6	11
Lytis				
Vyras	25	58	7	10
moteris	22	61	5	12
Amžius				
15–24 m.	23	61	5	11
25–39 m.	24	61	6	9
40–54 m.	25	61	7	7
55+	21	58	7	14
Švietimas (pabaiga)				
15–	22	53	6	19
16–19 m.	23	60	7	10
20+	23	62	7	8
Vis dar studijuoja	26	62	2	10
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	24	59	8	9
Vadovai	23	66	5	6
Kiti balti antkakliai	26	61	5	8
Darbininkai	24	59	7	10
Namų šeimininkai	20	58	7	15
Bedarbiai	20	54	9	17
Išėjęs į pensiją	21	58	6	15
Moksleiviai	24	62	4	10
Sunku apmokėti sąskaitas				
Didžiąją laiko dalį	16	61	7	16
Kartas nuo karto	22	60	8	10
Beveik niekada / niekada	25	59	5	11
ES įvaizdis				
Teigiamas	26	62	3	9
Neutral	22	60	6	12
Neigiamas	16	55	16	13

4. Atsakomybė už taršos šalinimą

Daugiau kaip devyni iš dešimties europiečių mano, kad įmonės turėtų padengti savo taršos valymo išlaidas.

Kalbant apie taršos valymo išlaidas,¹²92 proc. respondentų sutinka su teiginiu, kad įmonės turėtų padengti savo taršos valymo išlaidas, įskaitant 59 proc., kurie visiškai sutinka, ir 33 proc., kurie linkę sutikti. 7 proc. nesutinka su šiuo teiginiu, 60 proc. linkę su juo nesutikti, o 1 proc. visiškai su juo nesutinka).

Beveik trys ketvirtadaliai respondentų (74 proc.) pritaria teiginiui, kad valdžios institucijos turėtų padengti taršos valymo išlaidas, įskaitant 30 proc. respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 44 proc., kurie linkę sutikti. Kita vertus, 23 proc. respondentų nesutinka (16 proc. linkę nesutikti, o 7 proc. visiškai nesutinka). 3 proc. respondentų „nežino“ arba neatsako į šį klausimą.

QB4. Nurodykite, ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais dėl taršos valymo išlaidų (ES 27) (%)

Įmonės turėtų padengti savo taršos valymo išlaidas

Valdžios institucijos turėtų padengti taršos valymo išlaidas

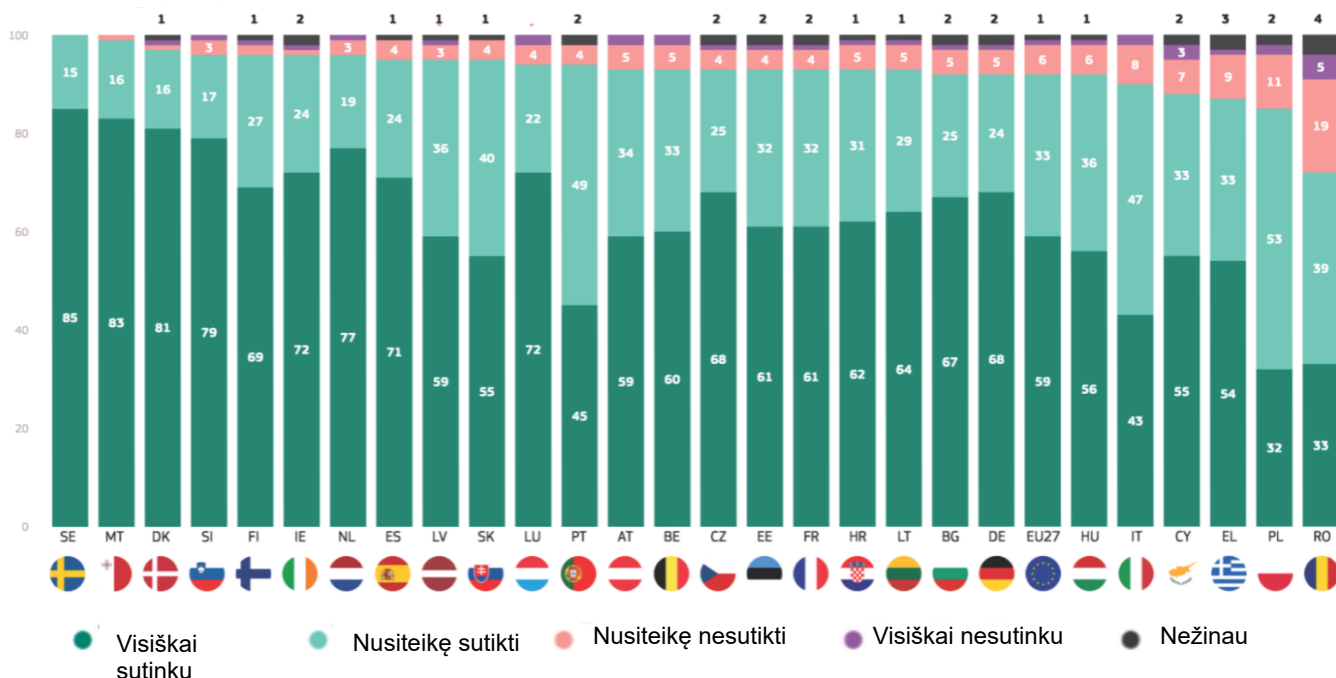

● Visiškai sutinku ● Nusiteikę sutikti ● Nusiteikę nesutikti ● Visiškai nesutinku ● Nežinau

12 QB4. Pasakykite, ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais dėl taršos valymo išlaidų? 1. Valdžios institucijos turėtų padengti taršos valymo išlaidas, 2. Įmonės turėtų padengti savo taršos valymo išlaidas

Visose 27 valstybėse narėse daugiau kaip septyni iš dešimties respondentų mano, kad įmonės turėtų padengti savo taršos valymo išlaidas. Jų dalis siekia nuo 100 proc. Švedijoje ir 99 proc. Danijoje iki 72 proc. Rumunijoje, 85 proc. Lenkijoje, 87 proc. Graikijoje ir 88 proc. Kipre.

QB4.2. QB4.2. QB4.2. QB4.2 Nurodykite, ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais dėl taršos valymo išlaidų. Bendrovės turėtų padengti savo taršos valymo išlaidas (proc.)

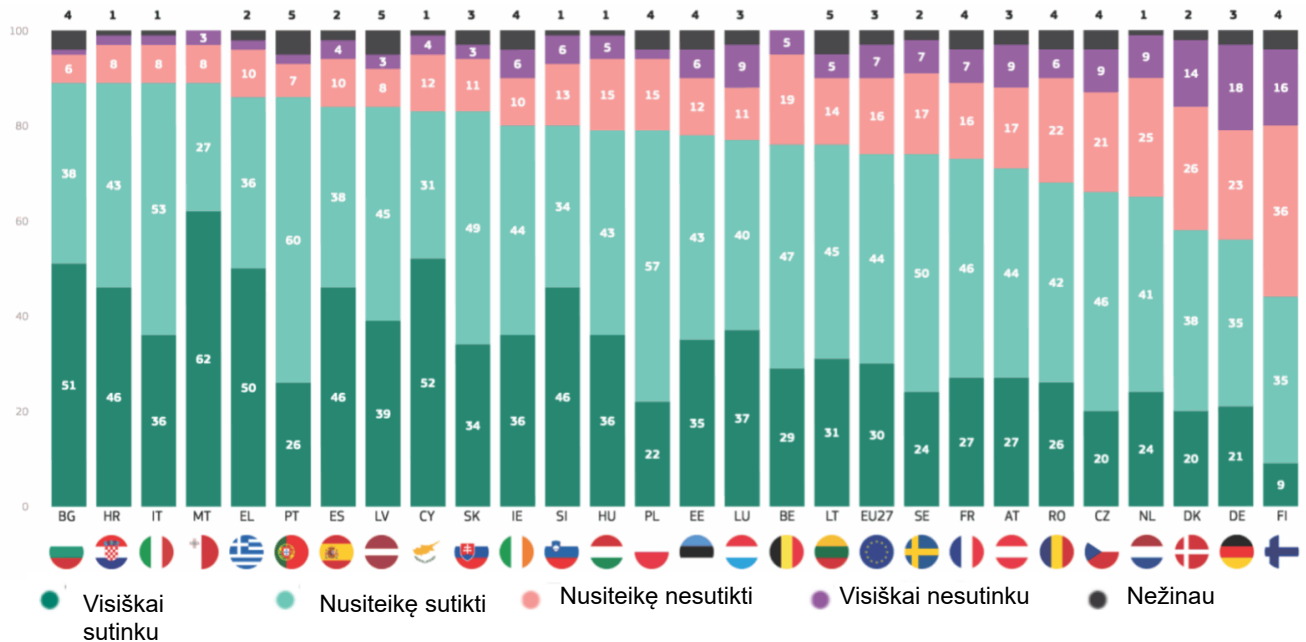

Aštuoniose valstybėse narėse daugiau kaip 70 proc. respondentų visiškai pritaria šiai minčiai, daugiausia Švedijoje (85 proc.), Maltoje (83 proc.) ir Danijoje (81 proc.), tačiau tik 32 proc. Lenkijoje ir 33 proc. Rumunijoje visiškai pritaria šiai minčiai.

Respondentų, kurie nesutinka, dalis yra didžiausia Rumunijoje (24 proc.). Dar keturiose valstybėse narėse bent dešimtadalis respondentų nesutinka: Lenkija (13 proc.), Graikija, Kipras ir Italija (po 10 proc.)

26 valstybėse narėse dauguma respondentų pritaria teiginiui, kad valdžios institucijos turėtų padengti taršos valymo išlaidas. Šioje valstybių narių grupėje proporcijos labai skiriasi. Daugiausia jų yra Bulgarijoje, Kroatijoje, Italijoje ir Maltoje (visos 89 proc.), mažiausiai – Vokietijoje (56 proc.) ir Danijoje (58 proc.). Suomijoje mažuma respondentų laikosi šios nuomonės: 44 proc. sutinka, 52 proc. nesutinka.

QB4.1. Puslapio viršus Nurodykite, ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais dėl taršos valymo. Valdžios institucijos turėtų padengti taršos valymo išlaidas (proc.)

Respondentų, kurie visiškai sutinka su šiuo teiginiu, dalis yra ypač didelė Maltoje (62 proc.) ir Kipre (52 proc.), kur daugiau nei pusė respondentų visiškai sutinka.

Kita vertus, daugiau nei trečdalis respondentų nesutinka su šiuo teiginiu. Suomijoje dauguma (52 proc.) su tuo nesutinka, 41 proc. vokiečių, 40 proc. danų ir 34 proc. olandų respondentų su tuo nesutinka.

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad:

Jaunesni respondentai labiau linkę manyti, kad valdžios institucijos turėtų padengti taršos valymo išlaidas (80 proc.), palyginti su kitomis amžiaus grupėmis (70–76 proc.). Taip pat labiau nei kitos profesinės grupės linkę sakyti studentai (78 proc.) ir namų ūkio darbuotojai (76 proc.). Tas pats pasakytina ir apie tuos, kurie gyvena dideliuose miestuose (78 proc.), ypač palyginti su tais, kurie gyvena kaimo kaimuose (71 proc.). Galiausiai, tie, kurie teigiamai vertina ES (77 proc.), taip pat pritaria šiam teiginiui, palyginti su tais, kurie vertina neigiamai (67 proc.).

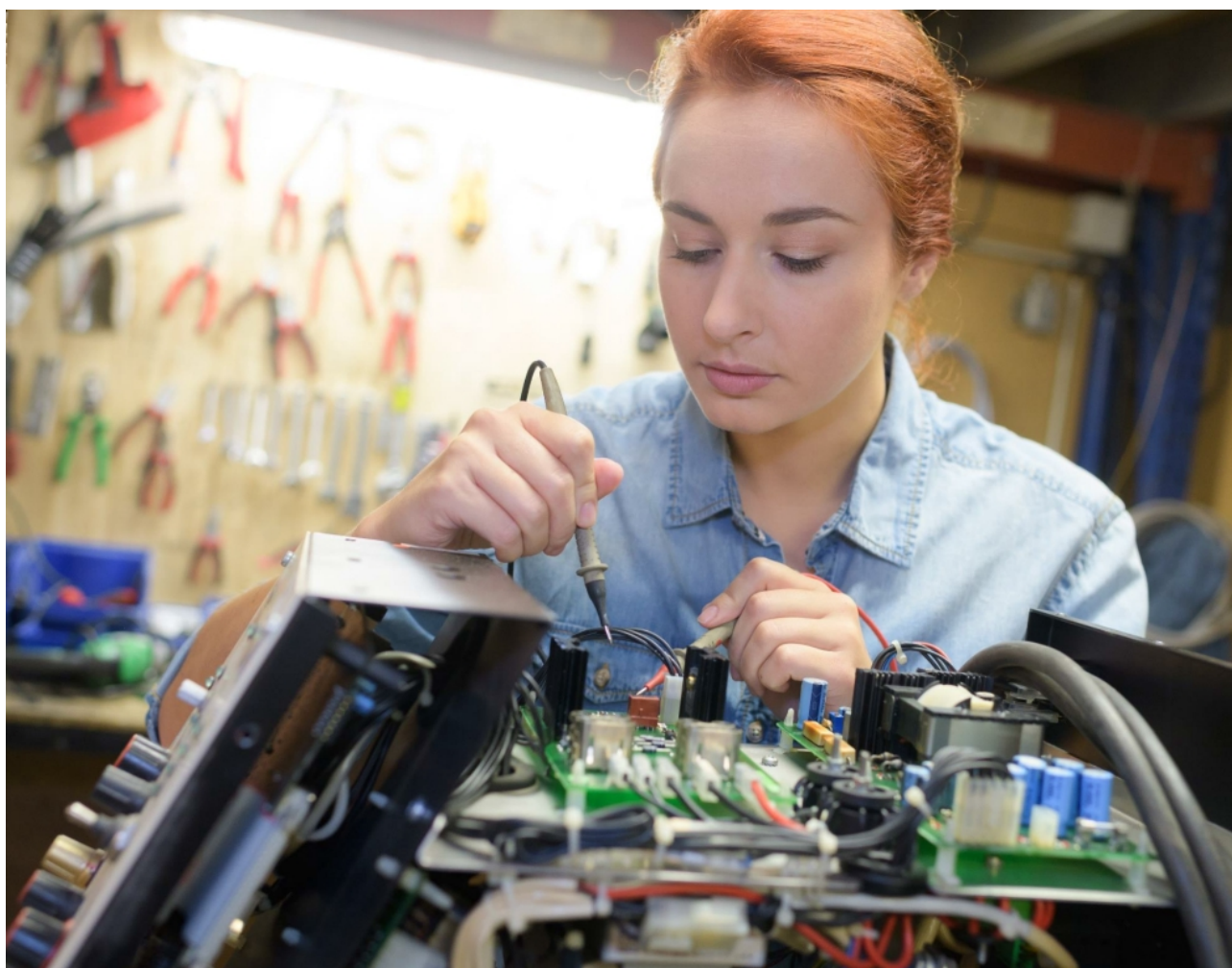
Atsakymų modeliai yra dar nuoseklesni, kai kalbama apie įmonių atsakomybę. Didžiausi skirtumai yra tarp respondentų, turinčių teigiamą ES įvaizdį, ir tų, kurie jo neturi. 95 proc. pirmųjų mano, kad įmonės turėtų padengti savo taršos valymo išlaidas, ir tik 87 proc. respondentų, kurių įvaizdis neigiamas, tai daro.

QB4.1 Nurodykite, ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais dėl taršos valymo išlaidų. Valdžios institucijos turėtų padengti taršos valymo išlaidas (proc., ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesutinka“	Nežinau
27 ES valstybės narės	74	23	3
Lytis			
Vyras	71	26	3
moteris	76	21	3
Amžius			
15–24 m.	80	17	3
25–39 m.	76	22	2
40–54 m.	74	24	2
55+	70	26	4
Švietimas (pabaiga)			
15–	73	22	5
16–19 m.	76	21	3
20+	70	28	2
Vis dar studijuoja	79	18	3
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	76	22	2
Vadovai	71	27	2
Kiti balti antkakliai	77	21	2
Darbininkai	74	24	2
Namų šeimininkai	76	19	5
Bedarbiai	76	20	4
Išėjęs į pensiją	71	25	4
Moksleiviai	78	19	3
Sunku apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	71	26	3
Kartas nuo karto	74	24	2
Beveik niekada / niekada	78	19	3
ES įvaizdis			
Teigiamas	77	21	2
Neutral	74	23	3
Neigiamas	67	30	3

QB4.2 Papasakokite, kiek sutinkate arba nesutinkate su toliau pateiktais teiginiais dėl taršos valymo išlaidų.

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesutinka“	Nežinau
27 ES valstybės narės	92	7	1
Lytis			
Vyras	92	7	1
moteris	91	7	2
Amžius			
15–24 m.	91	8	1
25–39 m.	90	9	1
40–54 m.	91	8	1
55+	92	6	2
Švietimas (pabaiga)			
15–	89	8	3
16–19 m.	91	8	1
20+	92	7	1
Vis dar studijuoja	94	5	1
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	90	9	1
Vadovai	93	6	1
Kiti balti antkakliai	92	7	1
Darbininkai	90	9	1
Namų šeimininkai	90	8	2
Bedarbiai	90	8	2
Išėjęs į pensiją	92	6	2
Moksleiviai	92	7	1
Sunku apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	90	8	2
Kartas nuo karto	92	7	1
Beveik niekada / niekada	92	6	2
ES įvaizdis			
Teigiamas	95	5	0
Neutral	89	9	2
Neigiamas	87	11	2

III. Žalioji ir žiedinė ekonomika

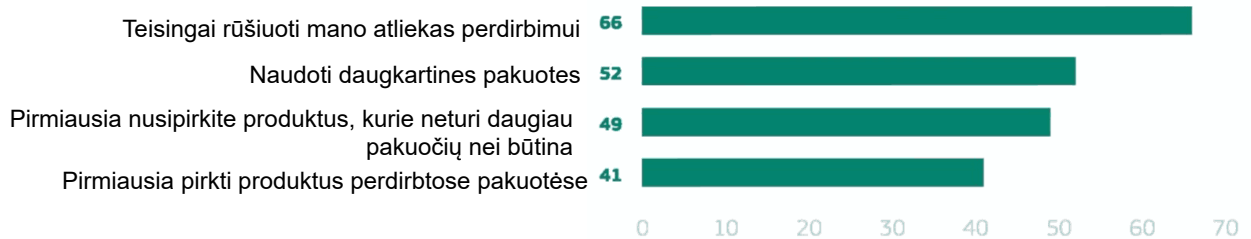
Trečiajame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama piliečių pastangoms mažinti atliekų kiekį, jų požiūriui į problemišiausias atliekų rūšis ir jų norui mokėti daugiau už tvarius produktus.

1. Piliečių veiksmai siekiant sumažinti atliekų kiekį

Daugiau kaip pusė europiečių apsvarstytų galimybę tinkamai rūšiuoti atliekas arba naudoti daugkartines pakuotes, kad sumažintų atliekų kiekį.

Paklausti, ką respondentai asmeniškai darytų, kad sumažintų atliekų kiekį, dauguma teigia, kad jie teisingai¹³rūšiuotų savo atliekas perdirbimui. Po to naudojamos daugkartinės pakuotės ir pirmiausia perkami produktai, kurie neturi daugiau pakuočių nei būtina. Paskutinis ateina pirmiausia perkant produktus perdirbtose pakuotėse.

QB6. Kuris iš toliau nurodytų veikslių, jūsų nuomone, padėtų sumažinti atliekų kiekį? Pasirinkite visus jums tinkamus variantus. (Galimi keli atsakymai) (ES 27) (%)

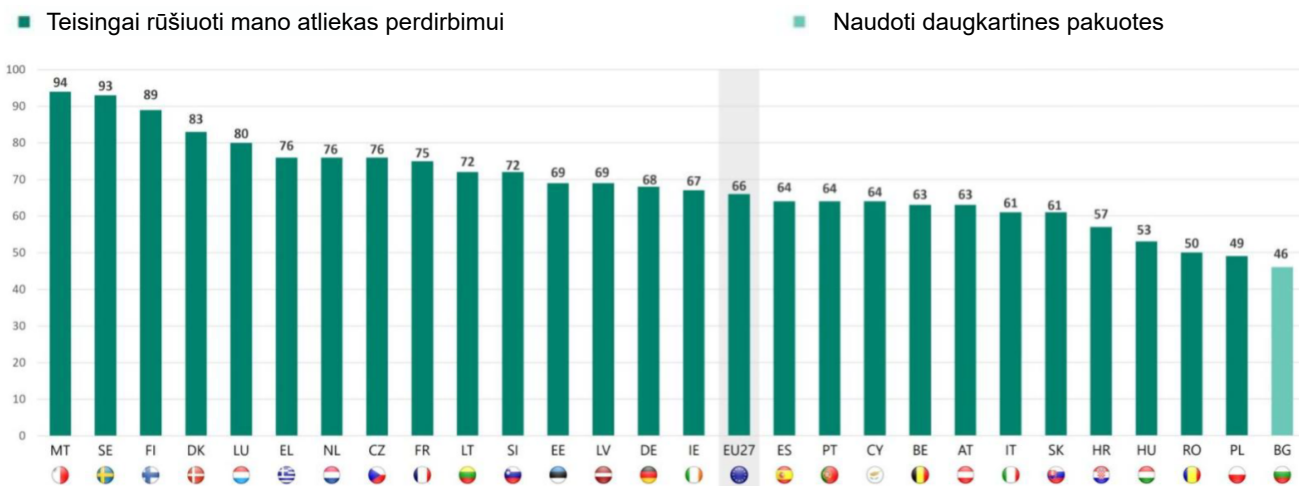

13 QB6. Kuris iš toliau nurodytų veikslių, jūsų nuomone, padėtų sumažinti atliekų kiekį?

„Teisingas mano atliekų rūšiavimas“ yra dažniausiai pasirenkamas veiksmas 26 valstybėse narėse. Labiausiai jis pasirinktas Maltoje (94 proc.) ir Švedijoje (93 proc.), kur daugiau kaip devyni iš dešimties respondentų teigia, kad svarstyti galimybę tinkamai rūšiuoti atliekas. Mažiausia dalis yra Bulgarijoje (40 proc.), kur šis veiksmas užima antrą vietą.

Daugkartinių pakuočių naudojimas užima antrą vietą ES lygmeniu ir pirmą vietą Bulgarijoje (46 proc.). Visose kitose valstybėse narėse šis punktą užima antrą arba trečią vietą. Ypač didelė dalis yra Švedijoje (82 proc.) ir Maltoje (74 proc.).

QB6. Kuris iš toliau nurodytų veiksmų, jūsų nuomone, padėtų sumažinti atliekų kiekį? Pasirinkite visus jums tinkamus variantus. (Galimi keli atsakymai) (% – dažniausiai minimas atsakymas pagal šalis)

„Pirmiausia perkami produktai, kurių pakuočių nėra daugiau nei būtina“ užima antrą arba trečią vietą 23 valstybėse narėse, įskaitant Švediją (81 proc.), kurioje minima daugiausia. Kipre (28 proc.), Portugalijoje (29 proc.), Maltoje (33 proc.) ir Lietuvoje (34 proc.) šis punktą nėra pirmoje vietoje.

„Pirmiausia produktų pirkimas perdirbtose pakuotėse“ Italijoje užima antrą vietą (40 proc.) ir yra trečias dažniausiai pasirenkamas veiksmas šešiose valstybėse narėse, įskaitant Graikiją (53 proc.). Pažymėtina, kad Švedijoje (71 proc.) yra didžiausia šį klausimą minėjusių respondentų dalis, nors šis klausimas nepatenka į šalies trejetuką.

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad skirtingų socialinių ir demografinių grupių atsakymų modeliai iš esmės yra nuoseklūs.

Kai kurie nežymūs skirtumai pastebimi tiems, kurie visą darbo dieną mokėsi iki 20 metų amžiaus ar ilgiau.

Sistemiškiau tikėtina, kad ši grupė paminės visus atskirus veiksmus, kuriais siekiama sumažinti atliekų kiekį. Tas pats pasakytina apie vadovus ir, mažesniu mastu, apie savarankiškai dirbančius asmenis ir studentus. Pavyzdžiui, 55 proc. vadovų teigia, kad jie „daugiausia perka produktus, kurių pakuotės nėra didesnės nei būtina“, palyginti su 43 proc. namų ūkių.

Respondentai, gyvenantys dideliuose miestuose, taip pat dažniau mini visus keturis veiksmus nei tie, kurie gyvena kaimo vietovėse. Pavyzdžiui, 57 proc. miesto vietovių gyventojų mini „naudotinas daugkartines pakuotes“, palyginti su 49 proc. kaimo vietovių gyventojų.

QB6 Kuris iš toliau nurodytų veiksmų, jūsų nuomone, padėtų sumažinti atliekų kiekį? Pasirinkite visus jums tinkamus variantus. (Galimi keli atsakymai) (% ES)

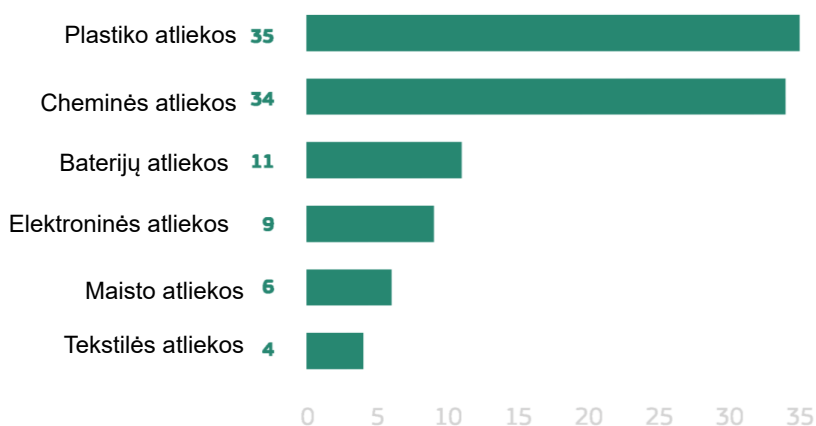
	Teisingai rūšiuoti atliekas	Naudoti daugkartines pakuotes	Pirmiausia nusipirkite produktus, kurie neturi daugiau pakuočių nei būtina	Pirmiausia pirkti produktus perdirbtose pakuotėse
27 ES valstybės narės	66	52	49	41
Švietimas (pabaiga)				
15–	64	45	41	35
16–19 m.	64	47	47	39
20+	69	58	56	45
Vis dar studijuoja	65	59	49	49
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	64	52	52	44
Vadovai	67	55	55	47
Kiti balti antkakliai	65	54	51	43
Darbininkai	64	49	47	38
Namų šeimininkai	64	41	43	35
Bedarbiai	67	50	49	35
Išėjęs į pensiją	68	50	49	40
Moksleiviai	65	58	48	47
Subjektyvi urbanizacija				
Kaimo kaimas	63	49	47	38
Mažas / vidutinio dydžio miestas	67	50	47	40
Didelis miestas	67	57	54	46

2. Problemiškiausios atliekų rūšys

Europiečiai mano, kad plastiko atliekos ir cheminės atliekos yra problemišiausios atliekų rūšys jų šalyje.

Paklausti, kurios rūšies atliekos laikomos problemišiausiomis, ES respondentai dažniausiai atrinko plastiko ir chemines atliekas (atitinkamai 35 proc. ir 34 proc.). Kitų rūšių atliekos gerokai atsilieka: baterijų atliekos sudaro mažiau nei 11 proc., elektroninės įrangos atliekos – 9 proc., maisto atliekos – 6 proc., tekstilės atliekos – 4 proc.

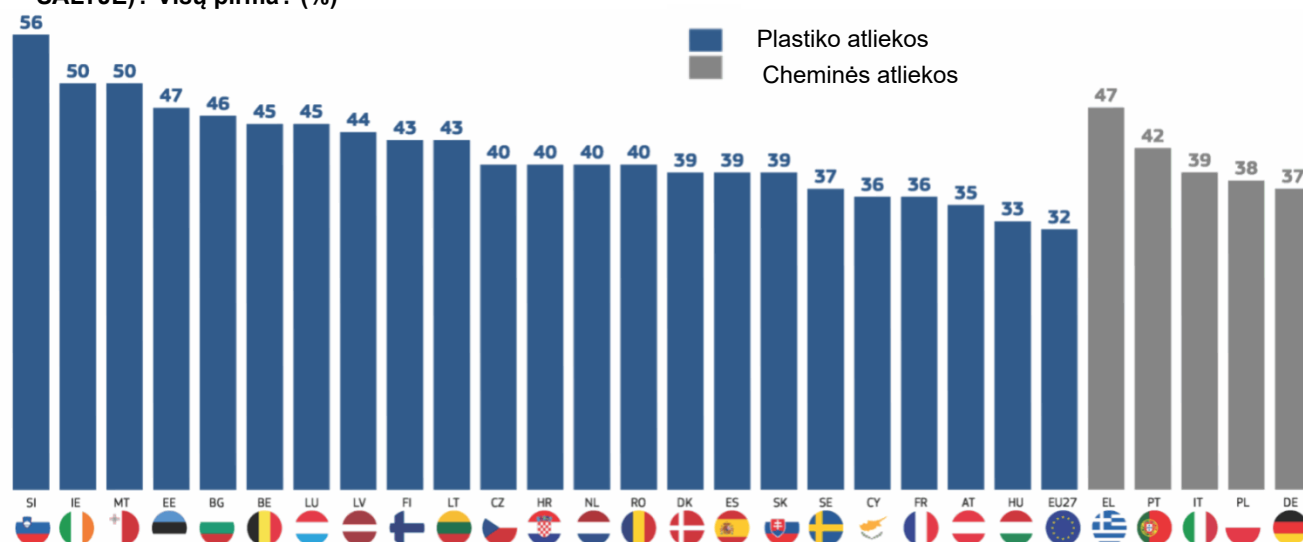
Q87a. Kurios iš toliau nurodytų rūšių atliekų, jūsų nuomone, kelia daugiausia problemų (MŪSŲ ŠALYJE)? Visų pirma? (ES 27) (%)

22 valstybėse narėse plastiko atliekos laikomos problemiškesniausia atliekų rūšimi jų šalyse. Tai ypač pasakytina apie Slovėniją (56 proc.), Airiją (50 proc.) ir Malta (50 proc.).

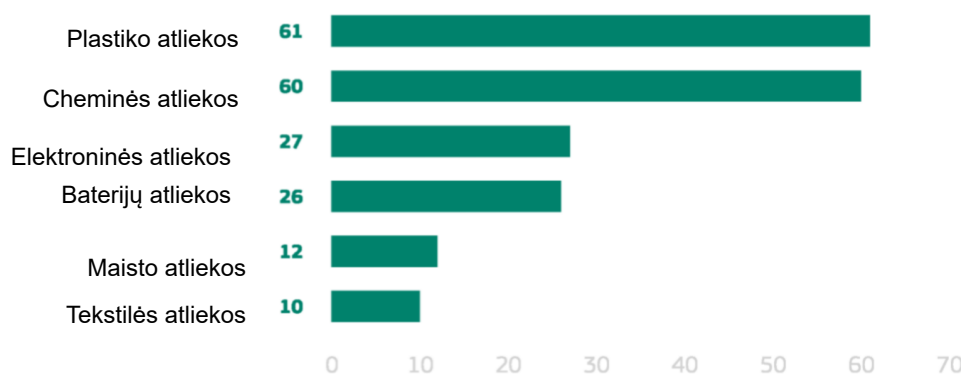
Kaip ir kitos penkios valstybės narės, jos manė, kad daugiausia problemų kelia cheminės atliekos. Tai ypač pasakytina apie Graikiją (47 proc.), Portugaliją (42 proc.) ir Italiją (37 proc.).

QB7a. Kurios iš toliau nurodytų rūšių atliekų, jūsų nuomone, kelia daugiausia problemų (MŪSŲ ŠALYJE)? Visų pirma? (%)

Vertindami problemiškesnius rūšių atliekas¹⁴savo šalyje, kai respondentų prašoma nurodyti dviejų rūšių atliekas, 61 proc. europiečių plastiko atliekas laiko daugiausia problemų keliančiomis arba antroje vietoje esančiomis atliekomis. Nuo jų nedaug atsilieka cheminės atliekos (60 proc.). Nuo šių dviejų sričių gerokai atsilieka elektroninės įrangos atliekos, kurias pasirinko 27 proc. respondentų, ir baterijų atliekos (26 proc.). Maisto atliekas (12 proc.) ir tekstilės atliekas (10 proc.) mini maždaug dešimtadalis respondentų.

QB7T. Kurios iš toliau nurodytų atliekų, jūsų nuomone, yra: labiausiai problemiškas (MŪSŲ ŠALYJE)? Visų pirma? Ir tada? (ES 27) (%)

14 7 QB. Kurios iš toliau nurodytų rūšių atliekų, jūsų nuomone, kelia daugiausia problemų (MŪSŲ ŠALYJE)? Visų pirma? Ir tada?

Plastiko atliekos užima pirmą vietą ES lygmeniu ir yra dažniausiai minimas klausimas 20 valstybių narių, visų pirma Slovėnijoje (75 proc.), Airijoje (74 proc.) ir Belgijoje (71 proc.), kur jas pasirinko daugiau kaip septyni iš dešimties respondentų. Švedijoje (59 proc.) pirmoji vieta tenka cheminėms atliekoms. Likusiose septyniose valstybėse narėse plastiko atliekos užima antrą vietą.

Cheminės atliekos užima antrą vietą ES lygmeniu, tačiau pirmąją aštuoniose valstybėse narėse, ypač Graikijoje (73 proc.), kur jų dalis yra didžiausia. Ji užima antrą vietą 18 valstybių narių, iš kurių didžiausia – Ispanijoje (64 proc.). Trečioji vieta tenka vienai valstybei narei – Airijai, kurioje tik šiek tiek mažiau nei trečdalis (32 proc.) atliekų laikomos svarbiausia atliekų rūšimi savo šalyje.

Elektronikos atliekos ES lygmeniu užima trečią vietą, o Švedijoje – antrą (31 proc.). Elektroninės atliekos yra trečia dažniausiai minima atliekų rūšis 15 valstybių narių. Iš likusių 11 valstybių narių ji nepatenka į geriausių rezultatų pasiekusių valstybių trejetuką.

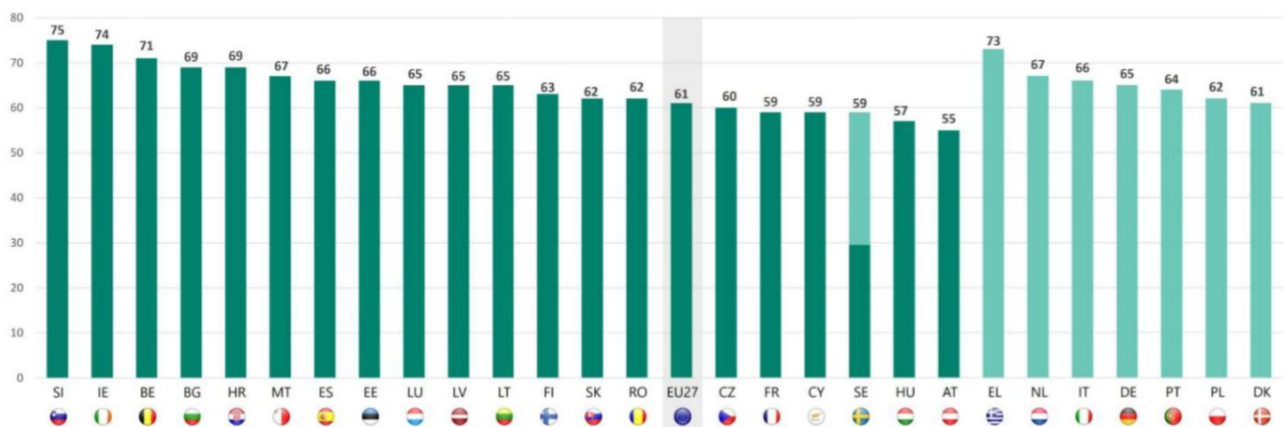
Baterijų atliekos yra trečia dažniausiai minima atliekų rūšis devyniose valstybėse narėse, įskaitant Kiprą (51 proc.), kuriame jų dalis yra didžiausia. Iš likusių 18 valstybių narių ji nepatenka į geriausių rezultatų pasiekusių valstybių trejetuką. Kita vertus, tik 12 proc. respondentų Airijoje mini šios rūšies atliekas.

Antroje vietoje yra Airija (38 proc.), kurioje maisto atliekų dalis yra didžiausia, o trečioje – Rumunija (31 proc.) ir Bulgarija (22 proc.). Likusiose 24 valstybėse narėse ji nepatenka į geriausių rezultatų pasiekusių valstybių trejetuką. Šešiose valstybėse narėse maisto atliekas mini mažiau nei dešimtadalis respondentų, o mažiausia dalis – Graikijoje (6 proc.).

Tekstilės atliekos nė vienoje valstybėje narėje nepatenka į geriausių atliekų trejetuką. Didžiausia dalis yra Suomijoje (21 proc.), kur daugiau kaip penktadalis respondentų mano, kad šios rūšies atliekos kelia daugiausia problemų jų šalyje. Mažiausia respondentų dalis yra Graikijoje (3 proc.), Kipre (4 proc.), Vokietijoje (4 proc.) ir Vengrijoje (5 proc.).

QB7T. Kurios iš toliau nurodytų rūšių atliekų, jūsų nuomone, kelia daugiausia problemų (MŪSŲ ŠALYJE)? Visų pirma? Ir tada? (% - dažniausiai minimas atsakymas pagal šalis)

■ Plastiko atliekos ■ Cheminės atliekos

Socialinių ir demografinių duomenų analizė nerodo reikšmingų skirtumų pagal lytį. Tačiau 55 metų ir vyresni respondentai dažniau mini „chemines atliekas“ (63 proc.) nei kitos amžiaus grupės (56–59 proc.). Taip pat ir tie, kurie nebaigė dieninių studijų anksčiau (64 proc., palyginti su 59–61 proc.). Į pensiją išėję asmenys (63 proc.) ir savarankiškai dirbantys asmenys (63 proc.) taip pat dažniau nei kitų profesijų atstovai mini chemines atliekas.

Kaimo vietovėse gyvenantys asmenys dažniau mini baterijų atliekas ir chemines atliekas nei didmiesčiuose gyvenantys asmenys (atitinkamai 28 proc. ir 62 proc., palyginti su 22 proc. ir 59 proc.).

QB7T Kurios iš šių atliekų rūšių, jūsų nuomone, kelia daugiausia problemų (MŪSŲ ŠALYJE)? Visų pirma? Ir tada?

	Plastiko atliekos	Cheminės atliekos	Elektroninės atliekos	Baterijų atliekos	Maisto atliekos	Tekstilės atliekos
27 ES valstybės narės	61	60	27	26	12	10
Amžius						
15–24 m.	63	56	28	24	15	10
25–39 m.	59	59	27	26	14	11
40–54 m.	61	59	27	27	12	10
55+	62	63	26	26	10	8
Švietimas (pabaiga)						
15–	60	64	24	29	11	6
16–19 m.	62	61	25	27	12	9
20+	61	59	29	25	12	11
Vis dar studijuoja	61	58	30	24	13	11
Socialinė ir profesinė kategorija						
Savarankiškai dirbantis asmuo	62	63	24	25	11	11
Vadovai	60	59	29	26	12	11
Kiti balti antkakliai	60	59	27	27	13	11
Darbininkai	60	60	26	28	14	9
Namų šeimininkai	63	63	24	26	10	9
Bedarbiai	63	54	26	28	12	10
Išėjęs į pensiją	63	63	26	25	10	8
Moksleiviai	61	56	30	24	14	11
Subjektyvi urbanizacija						
Kaimo kaimas	61	62	26	28	11	9
Mažas / vidutinio dydžio miestas	61	60	27	28	11	10
Didelis miestas	63	59	29	22	14	10

3. Noras mokėti daugiau už tvarius produktus

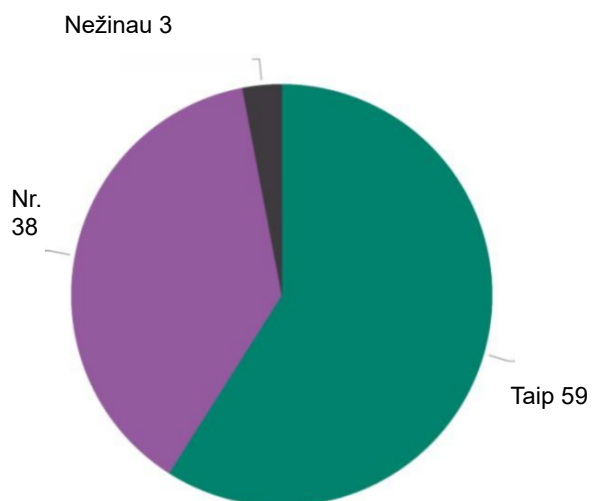
Beveik šeši iš dešimties respondentų yra pasirengę mokėti daugiau už tvarius produktus.

Į klausimą, ar europiečiai norėtų mokėti daugiau už tvarius produktus, kuriuos lengviau taisyti, perdirbti ir (arba) pagaminti aplinkos atžvilgiu tvariu būdu,¹⁵ beveik šeši iš dešimties respondentų atsakė „taip“ (59 proc.). Beveik keturi iš dešimties respondentų atsakė „ne“ (38 proc.), o 3 proc. – „nežinau“.

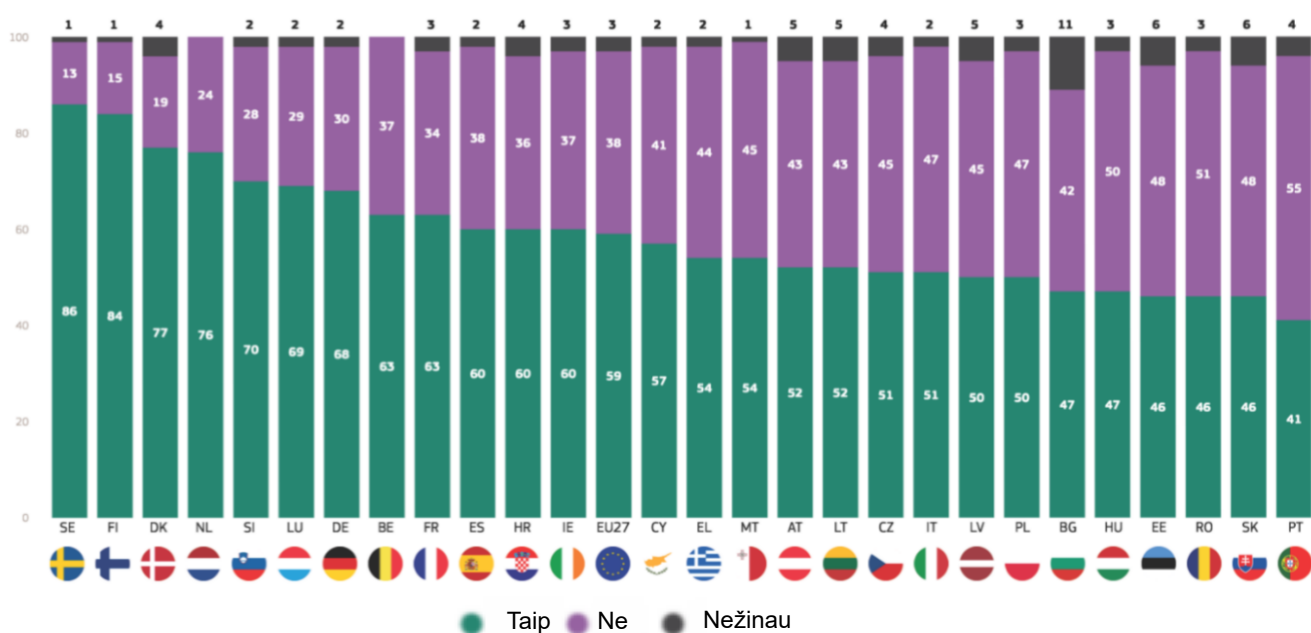
22 valstybėse narėse dauguma respondentų sutiktų mokėti daugiau už gaminius, kuriuos lengviau taisyti, perdirbti ir (arba) pagaminti aplinkos atžvilgiu tvariu būdu perkant tokius gaminius kaip baldai, tekstilė ar elektroniniai prietaisai. Tačiau šioje valstybių narių grupėje proporcijos labai skiriasi: nuo 86 proc. Švedijoje ir 84 proc. Suomijoje iki 47 proc. Bulgarijoje.

Priešingai, penkiose valstybėse narėse daugiau respondentų nenorėtų mokėti daugiau nei norėtų mokėti daugiau – dauguma respondentų buvo Portugalijoje (55 proc. Rumunijoje (51 proc.) ir Vengrijoje).

QB8. Ar pirkdami tokius gaminius, kaip baldai, tekstilė ar elektroniniai prietaisai, norėtumėte mokėti daugiau už gaminius, kuriuos lengviau taisyti, perdirbti ir (arba) pagaminti ekologiškai tvariu būdu? (ES 27) (%)

QB8. Ar pirkdami tokius gaminius, kaip baldai, tekstilė ar elektroniniai prietaisai, norėtumėte mokėti daugiau už gaminius, kuriuos lengviau taisyti, perdirbti ir (arba) pagaminti ekologiškai tvariu būdu? (%)

15 8 QB. Ar pirkdami tokius gaminius, kaip baldai, tekstilė ar elektroniniai prietaisai, norėtumėte mokėti daugiau už gaminius, kuriuos lengviau taisyti, perdirbti ir/Or pagaminti ekologiškai tvariu būdu?

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 550 „Aplinka“

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo tik labai mažus skirtumus pagal lytį ir amžių. Tačiau tie, kurie ilgiausiai mokėsi dieninėse studijose, yra labiau linkę mokėti už tvarius produktus (69 proc.) nei tie, kurie baigė dienes studijas būdami 15 metų ar anksčiau (47 proc.). Tokia pati tendencija būdinga vadovams (67 proc.), ypač palyginti su namų ūkio darbuotojais (47 proc.) ir bedarbiais (49 proc.).

Tie, kurie beveik niekada nesusiduria arba niekada nesusiduria su sunkumais apmokėdami sąskaitas (65 proc.), taip pat dažniau taip sako nei tie, kurie dažniausiai susiduria su tokiais sunkumais (41 proc.). Reikšmingi atsakymų struktūros skirtumai pastebimi ir tarp tų, kurie save laiko aukštesniąja visuomenės klase (79 proc.), t. y. beveik aštuoni iš dešimties respondentų teigia, kad jų yra 50, palyginti su tais, kurie save laiko darbo klase (50 proc.).

QB8 Ar pirkdami gaminius, pvz., baldus, tekstilės gaminius ar elektroninius prietaisus, norėtumėte mokėti daugiau už gaminius, kuriuos lengviau taisyti, perdirbti ir (arba) pagaminti ekologiškai tvariu būdu? (% ES)

	Taip	Ne	Nežinau
27 ES valstybės narės	59	38	3
Lytis			
Vyras	59	38	3
moteris	60	38	2
Amžius			
15–24 m.	61	37	2
25–39 m.	60	37	3
40–54 m.	59	39	2
55+	59	38	3
Švietimas (pabaiga)			
15–	47	50	3
16–19 m.	55	42	3
20+	69	29	2
Vis dar studijuoja	66	31	3
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	61	37	2
Vadovai	67	31	2
Kiti balti antkakliai	61	36	3
Darbininkai	55	42	3
Namų šeimininkai	47	51	2
Bedarbiai	49	47	4
Išėjęs į pensiją	60	37	3
Moksleiviai	64	33	3
Sunku apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	41	56	3
Kartas nuo karto	51	46	3
Beveik niekada / niekada	65	33	2
Apsvarstykite priklausymą			
Darbininkų klasė	50	46	4
Žemesnė vidurinioji klasė	58	39	3
Vidurinė klasė	62	36	2
Aukštesnioji vidurinioji klasė	73	26	1
Aukštesnioji klasė	79	21	0

IV. Pavojingos cheminės medžiagos

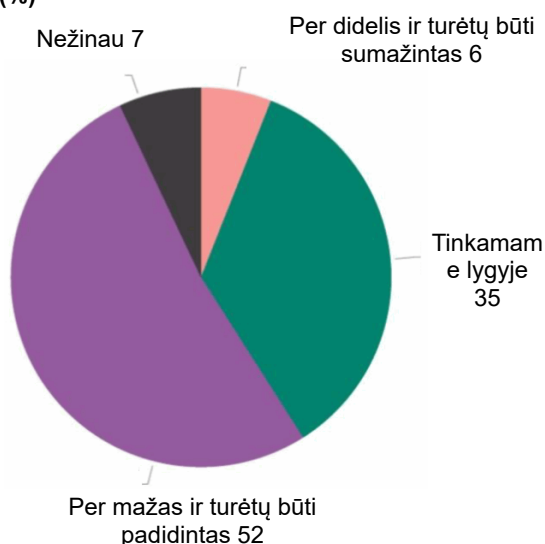
Ketvirtame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama Europos Sąjungos pastangų apsaugoti aplinką ir žmonių sveikatą nuo pavojingų cheminių medžiagų suvokimui. Tada jis pasineria į nuogąstavimus dėl pavojingų cheminių medžiagų, susijusių su aplinka, sveikata ir pirkimo sprendimais. Galiausiai ataskaitoje pranešama apie pačių respondentų nurodytas žinias apie PFAS ir susijusius susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su aplinka ir žmonių sveikata.

1. ES aplinkos apsauga nuo pavojingų cheminių medžiagų

Daugiau kaip pusė europiečių mano, kad faktinis žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos nuo pavojingų cheminių medžiagų lygis yra per žemas ir turėtų būti padidintas.

Dauguma (52 proc.) europiečių mano, kad dabartinis ES aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos nuo pavojingų cheminių medžiagų lygis yra per žemas ir turėtų būti padidintas.¹⁶ Daugiau nei trečdalis (35 proc.) mano, kad dabartinis apsaugos lygis yra tinkamas, o 6 proc. teigia, kad jis yra per aukštas ir turėtų būti sumažintas. Pažymėtina, kad respondentų, atsakiusių „nežinau“, dalis viršija respondentų, manančių, kad apsaugos lygis yra per aukštas, dalį.

QB9. Ar manote, kad, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo pavojingų cheminių medžiagų, dabartinis apsaugos lygis ES yra... (ES 27) (%)

¹⁶ 9 QB. Ar manote, kad, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo pavojingų cheminių medžiagų, dabartinis apsaugos lygis ES yra...?

21 valstybėje narėje dauguma mano, kad dabartinė apsauga nuo pavojingų cheminių medžiagų ES žmonių sveikatai ir aplinkai yra per maža ir turėtų būti padidinta.

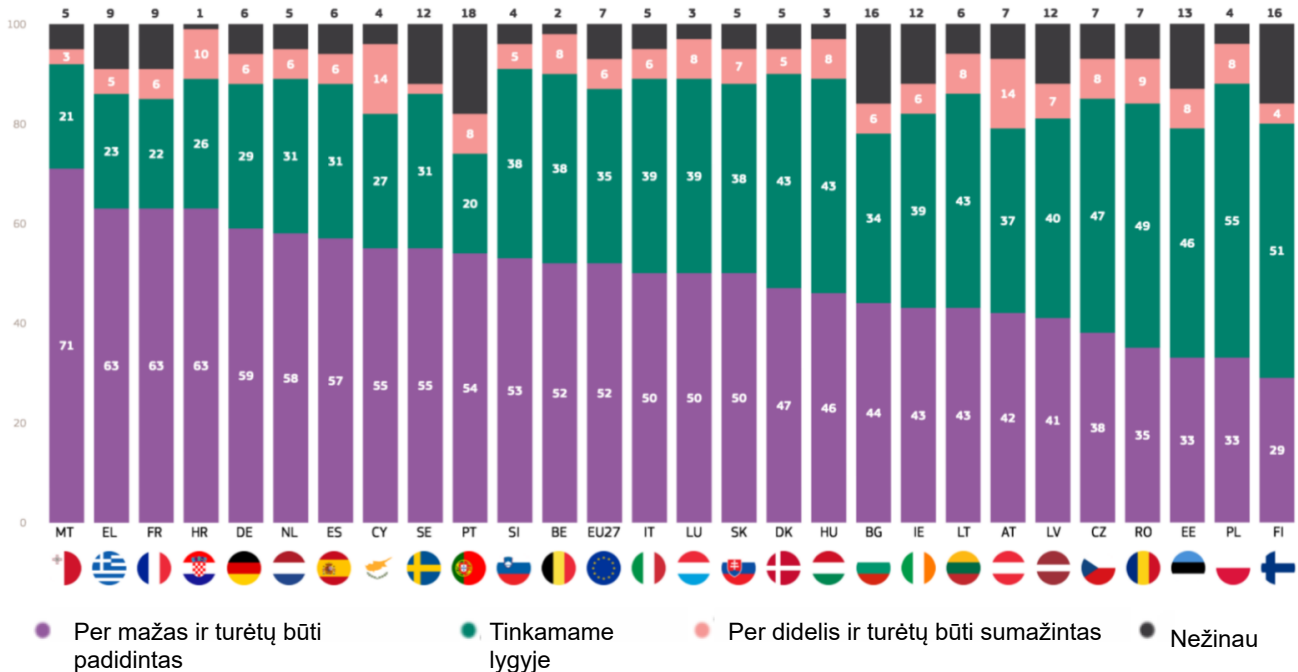
Tačiau šioje grupėje proporcijos labai skiriasi: nuo 71 proc. Maltoje ir 63 proc. Graikijoje iki 41 proc. Latvijoje (palyginti su 40 proc. tinkamu lygmeniu) ir 42 proc. Austrijoje (palyginti su 37 proc. tinkamu lygmeniu).

Dviejose valstybėse narėse, t. y. Lenkijoje (55 proc.) ir Suomijoje (51 proc.), dauguma respondentų mano, kad

dabartinis apsaugos lygis yra beveik tinkamas. Kitose trijose valstybėse narėse, t. y. Rumunijoje (49 proc.), Čekijoje (47 proc.) ir Estijoje (46 proc.), daugiau respondentų mano, kad tai teisinga, o ne per maža, tačiau nė viena iš jų nepasiekia daugumos.

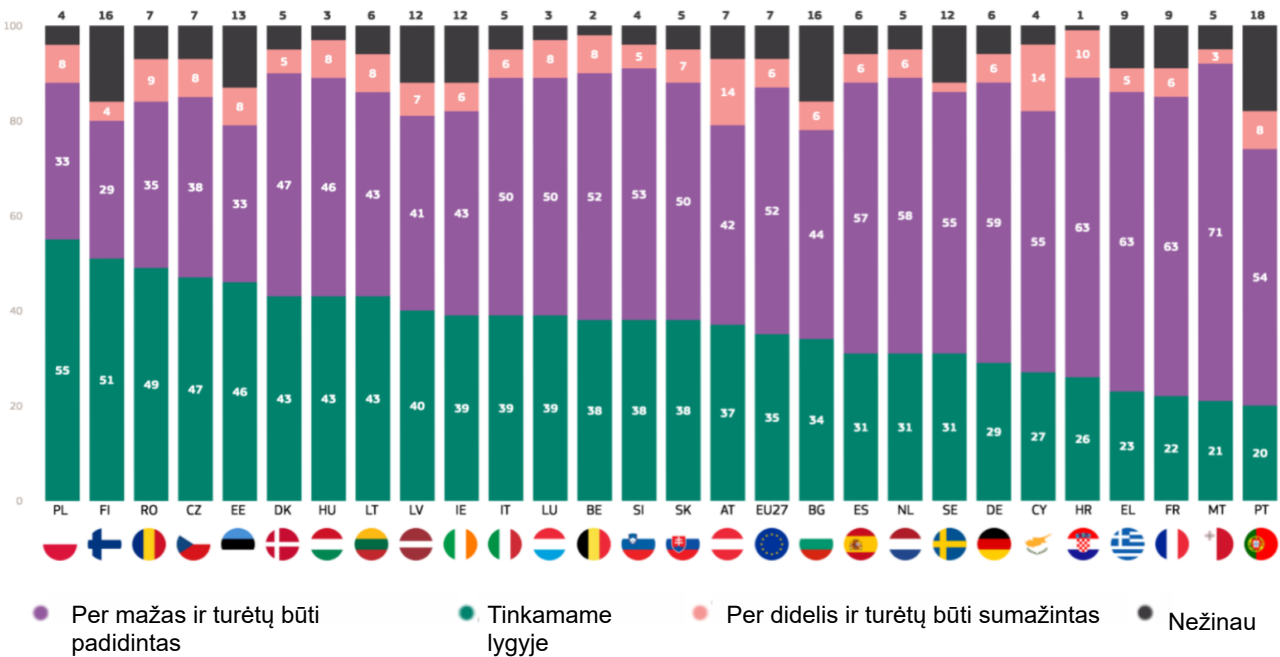
Nuomonės Lietuvoje yra tolygiai pasiskirsčiusios: 43 proc. „tinkamu lygiu“, palyginti su 43 proc. „pernelyg mažu ir turėtų būti padidintas“.

QB9. Ar manote, kad, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo pavojingų cheminių medžiagų, dabartinis apsaugos lygis ES yra... (%)

● Per mažas ir turėtų būti padidintas ● Tinkamame lygyje ● Per didelis ir turėtų būti sumažintas ● Nežinau

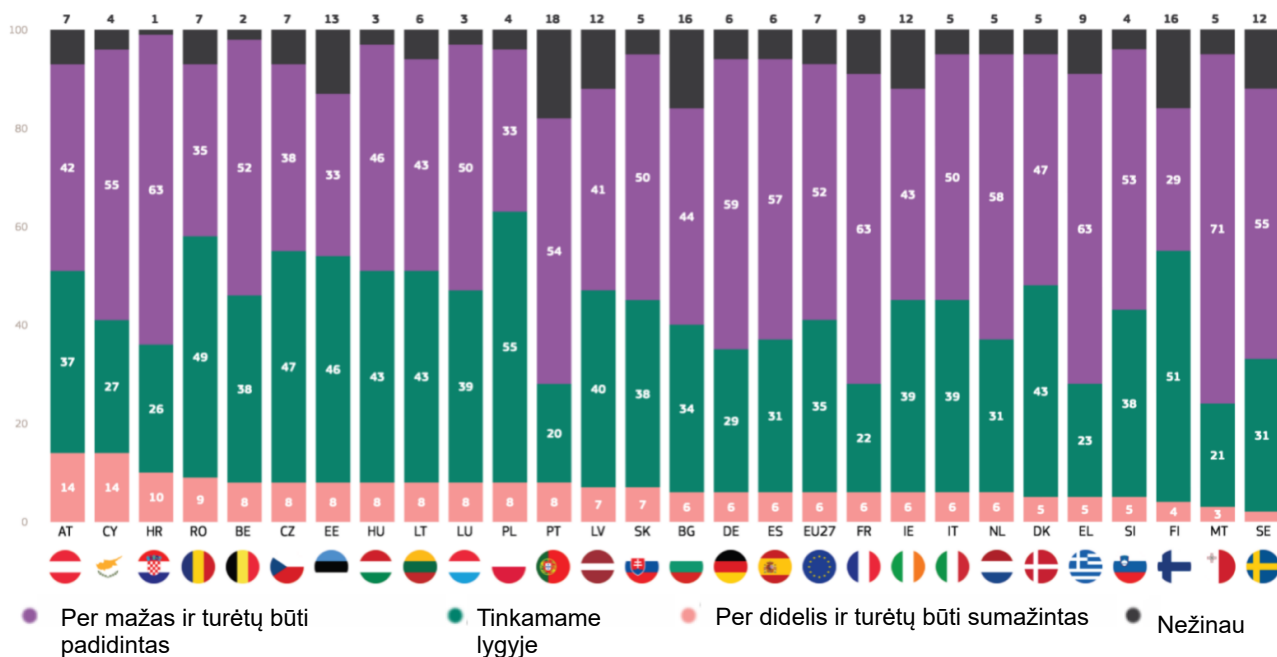
QB9. Ar manote, kad, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo pavojingų cheminių medžiagų, dabartinis apsaugos lygis ES yra... (%)

● Per mažas ir turėtų būti padidintas ● Tinkamame lygyje ● Per didelis ir turėtų būti sumažintas ● Nežinau

Austrijoje, Kipre (po 14 proc.) ir Kroatijoje (10 proc.) bent vienas iš dešimties respondentų mano, kad dabartinis apsaugos lygis yra per aukštas ir turėtų būti sumažintas. Galiausiai pažymėtina, kad Portugalijoje (18 proc.), Suomijoje, Bulgarijoje (po 16 proc.), Estijoje (13 proc.), Latvijoje, Airijoje ir Švedijoje (po 12 proc.) daugiau kaip vienas iš dešimties respondentų teigia, kad nežino.

QB9. Ar manote, kad, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo pavojingų cheminių medžiagų, dabartinis apsaugos lygis ES yra... (%)

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo nuoseklius atsakymų modelius įvairiose kategorijose. Vis dėlto vyresnio amžiaus respondentai labiau linkę manyti, kad žmonių sveikatos apsauga nuo pavojingų cheminių medžiagų yra per menka. 55 proc. 55 metų ir vyresnių respondentų teigia, kad yra 50 metų, palyginti su 48 proc. jaunesnių respondentų. Su šiuo teiginiu sutinka mažiau bedarbių (46 proc., palyginti su 51–56 proc. kitose profesinėse grupėse).

QB9 Ar manote, kad siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo pavojingų cheminių medžiagų, dabartinis apsaugos lygis ES yra... (% , ES)

	Per mažas ir turėtų būti padidintas	Tinkam ame lygyje	Per didelis ir turėtų sumažintas	Nežinau
27 ES valstybės narės	52	35	6	7
Amžius				
15–24 m.	48	39	7	6
25–39 m.	50	33	7	5
40–54 m.	53	35	7	5
55+	55	31	5	9
Švietimas (pabaiga)				
15–	52	30	5	13
16–19 m.	52	34	8	6
20+	53	36	6	5
Vis dar studijuoja	51	37	6	6
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantis asmuo	53	34	8	5
Vadovai	52	38	6	4
Kiti balti antkakliai	51	38	6	5
Darbininkai	51	36	7	6
Namų šeimininkai	55	29	8	8
Bedarbiai	46	35	7	12
Išėjęs į pensiją	55	30	6	9
Moksleiviai	51	37	7	5

2. Susirūpinimas dėl pavojingų cheminių medžiagų

Daugiau kaip aštuoni iš dešimties europiečių nerimauja dėl kasdiniuose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio jų sveikatai ir aplinkai.¹⁷

Didžioji dauguma respondentų (84 proc.) teigia, kad yra susirūpinę dėl kasdiniuose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio jų sveikatai; 41% visiškai sutinka ir 43% linkę sutikti. Nedidelė dalis (15 proc.) teigia, kad dėl to nesijaudina.

Palyginti su ankstesne 2019 m. atlikta apklausa, respondentų, kurie nerimauja dėl kasdiniuose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio jų sveikatai, dalis šiek tiek sumažėjo – vienu procentiniu punktu, o tų, kurie nesijaudina, dalis simetriškai padidėjo. Nors bendras pokytis yra nedidelis, vertinant detalų lygį, tarp tų, kurie „visiškai sutinka“, jis sumažėjo keturiais procentiniais punktais, o tarp tų, kurie „linkę sutikti“, – padidėjo trimis procentiniais punktais.

Ta pati europiečių dalis (84 proc.) teigia, kad yra susirūpinę dėl kasdiniuose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio aplinkai, įskaitant 39 proc., kurie „visiškai sutinka“ su tuo, kad yra

Nuo 2019 m. respondentų, susirūpinusių dėl kasdiniuose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio aplinkai, dalis smarkiai sumažėjo šešiais procentiniais punktais, o tų, kurie dėl to nesijaudina, dalis simetriškai padidėjo. Konkrečiai kalbant, asmenų, kurie „visiškai sutinka“ su tuo, kad yra susirūpinę, dalis sumažėjo devyniais procentiniais punktais, o asmenų, kurie „linkę sutikti“ su tuo, kad yra susirūpinę, dalis padidėjo trimis procentiniais punktais. Dėl to abiejų punktų atsakymų modeliai tapo nuosaiakesni, o labiau poliarizuoti atsakymų modeliai sumažėjo.

Beveik trys ketvirtadaliai (72 proc.) europiečių teigia, kad pirkdami produktus atsižvelgia į cheminę saugą, įskaitant 26 proc., kurie „visiškai sutinka“ su šiuo teiginiu, ir 46 proc., kurie „linkę sutikti“. Kiek daugiau nei ketvirtadalis respondentų (27 proc.) nesutinka, įskaitant 6 proc. respondentų, kurie „visiškai nesutinka“.

QB10. Šie teiginiai susiję su kasdieniais produktais, pvz., Keptuvėmis, žaislais ir valymo plovikliais. Prašau pasakyti, ar sutinkate su šiais teiginiais. (ES 27) (%)

Jūs nerimaujate dėl kenksmingų cheminių medžiagų, esančių kasdiniuose produktuose, poveikio aplinkai

Jūs nerimaujate dėl kenksmingų cheminių medžiagų, esančių kasdiniuose produktuose, poveikio jūsų sveikatai

Pirkdami atsižvelgiate į produktų cheminę saugą

● Visiškai sutinka ● Nusiteikę sutikti ● Nusiteikę nesutikti ● Visiškai nesutinku ● Nežinau

susirūpinę. 15 proc. respondentų teigia, kad jie dėl to nesijaudina.

17 10 KB. Nurodykite, ar sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: 1. nerimaujate dėl kasdiniuose gaminiuose esančių cheminių medžiagų poveikio aplinkai; 2. nerimaujate dėl kasdiniuose produktuose esančių cheminių medžiagų poveikio jūsų sveikatai; 3. Pirkdami atsižvelgiate į produktų cheminę saugą.

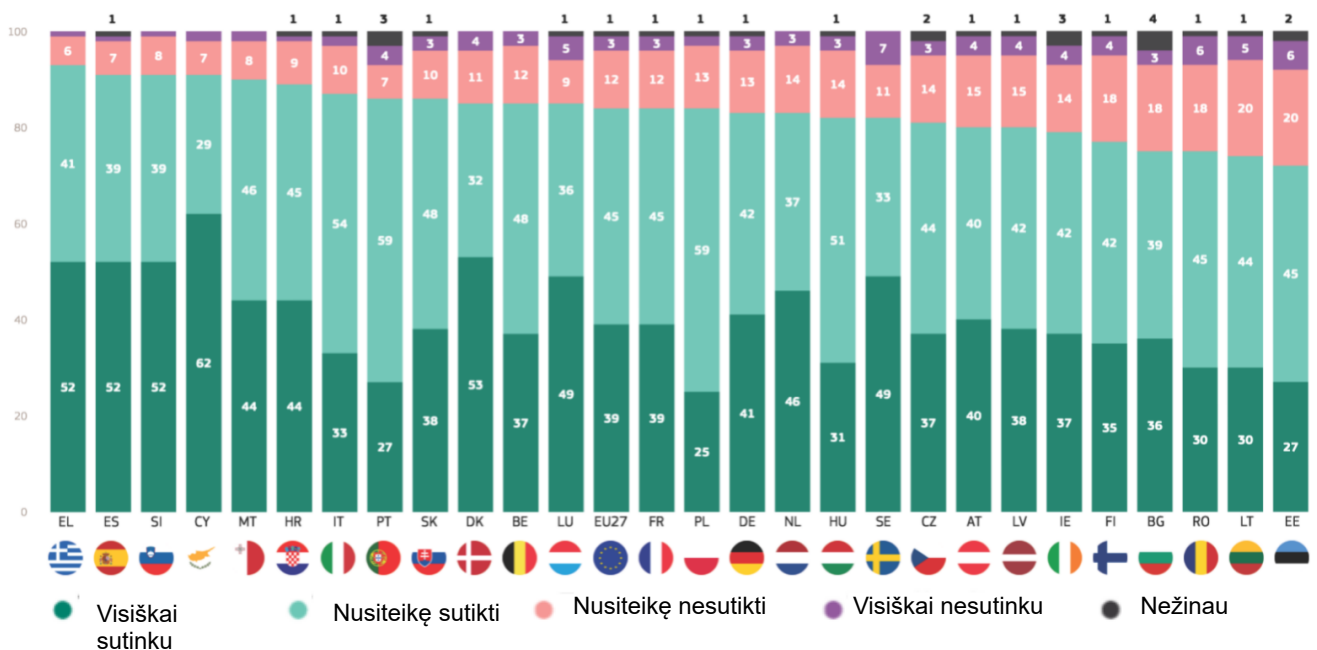
a) Susirūpinimas dėl kenksmingų cheminių medžiagų poveikio aplinkai

Visose 27 valstybėse narėse daugiau kaip septyni iš dešimties respondentų teigia, kad yra susirūpinę dėl kasdieniauose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio aplinkai. Proporcijos svyruoja nuo 93 proc. Graikijoje ir 91 proc. Ispanijoje, Slovėnijoje ir Kipre, kur jos yra didžiausios, iki 72 proc. Estijoje ir 74 proc. Lietuvoje, kur jos yra mažiausios. Penkiose valstybėse narėse daugiau kaip pusė respondentų „visiškai sutinka“ su teiginiu, visų pirma Kipre (62 proc.).

Priešingai, penkiose valstybėse narėse su šiuo teiginiu nesutinka bent penktadalis respondentų, visų pirma Estijoje (26 proc.) ir Lietuvoje (25 proc.). Nepaisant to, kad respondentų, kurie nerimauja dėl kasdieniauose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio aplinkai, dalis visose 27 valstybėse narėse nuo 2019 m. sumažėjo.

Sumažėjimas viršija dešimt procentinių punktų šešiose valstybėse narėse: Estijoje (72 proc., -13), Bulgarijoje (75 proc., -12), Portugalijoje (86 proc., -11proc.), Liuksemburge (85 proc., -10proc.), Latvijoje (80 proc., -10 proc.) ir Airijoje (79 proc., 10 proc.).

QB10.2. KB10.2. KB10.2. Šie teiginiai susiję su kasdieniais produktais, pvz., Keptuvėmis, žaislais ir valymo plovikliais. Nurodykite, ar sutinkate su šiais teiginiais: Esate susirūpinę dėl kenksmingų cheminių medžiagų, esančių kasdieniauose gaminiuose, poveikio aplinkai (%)

b) Susirūpinimas dėl kenksmingų cheminių medžiagų poveikio sveikatai

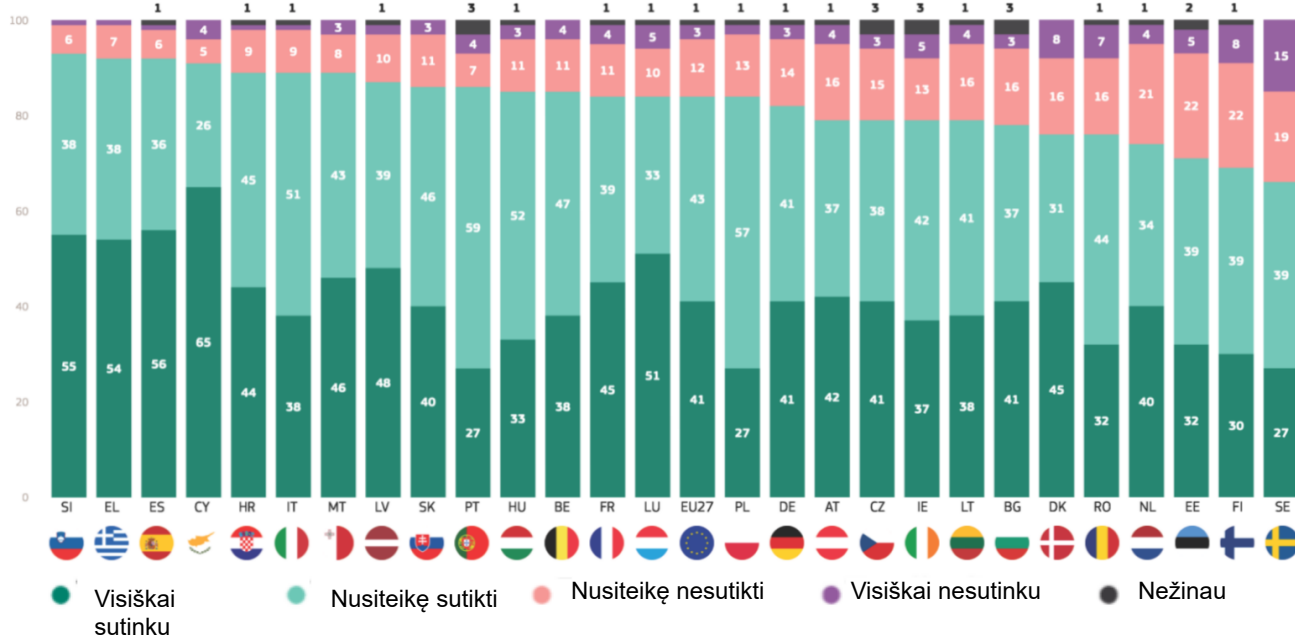
Visose 27 valstybėse narėse bent du trečdaliai respondentų teigia, kad yra susirūpinę dėl kasdiniuose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio jų sveikatai. Proporcijos svyruoja nuo 93 proc. Slovėnijoje, 92 proc. Graikijoje ir Ispanijoje, kur jos didžiausios, iki 66 proc. Švedijoje ir 69 proc. Suomijoje, kur mažiau nei septyni iš dešimties respondentų dėl to nerimauja. Penkiose valstybėse narėse daugiau kaip pusė respondentų „visiškai sutinka“ su teiginiu, ypač Kipre (65 proc.).

Aštuoniose valstybėse narėse, priešingai, su šiuo teiginiu nesutinka bent penktadalis respondentų, įskaitant 34 proc. Švedijoje.

Nuo 2019 m. penkiose valstybėse narėse, įskaitant Nyderlandus (74 proc., +3 procentiniais punktais), padidėjo respondentų, susirūpinusių dėl kasdiniuose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio jų sveikatai, dalis, o Italijoje (89 proc.), Austrijoje (79 proc.) ir Danijoje (76 proc.) ši dalis išliko nepakitusi.

O likusiose 19 valstybių narių ši dalis sumažėjo, visų pirma Bulgarijoje (78 proc., -12 proc.) ir Portugalijoje (86 proc., -10proc.).

QB10.3. Šie teiginiai susiję su kasdieniais produktais, pvz., Keptuvėmis, žaislais ir valymo plovikliais. Pasakykite man, kiek sutinkate ar nesutinkate su šiais teiginiais: -Jūs nerimaujate dėl kenksmingų cheminių medžiagų kasdiniuose produktuose poveikio jūsų sveikatai (%)

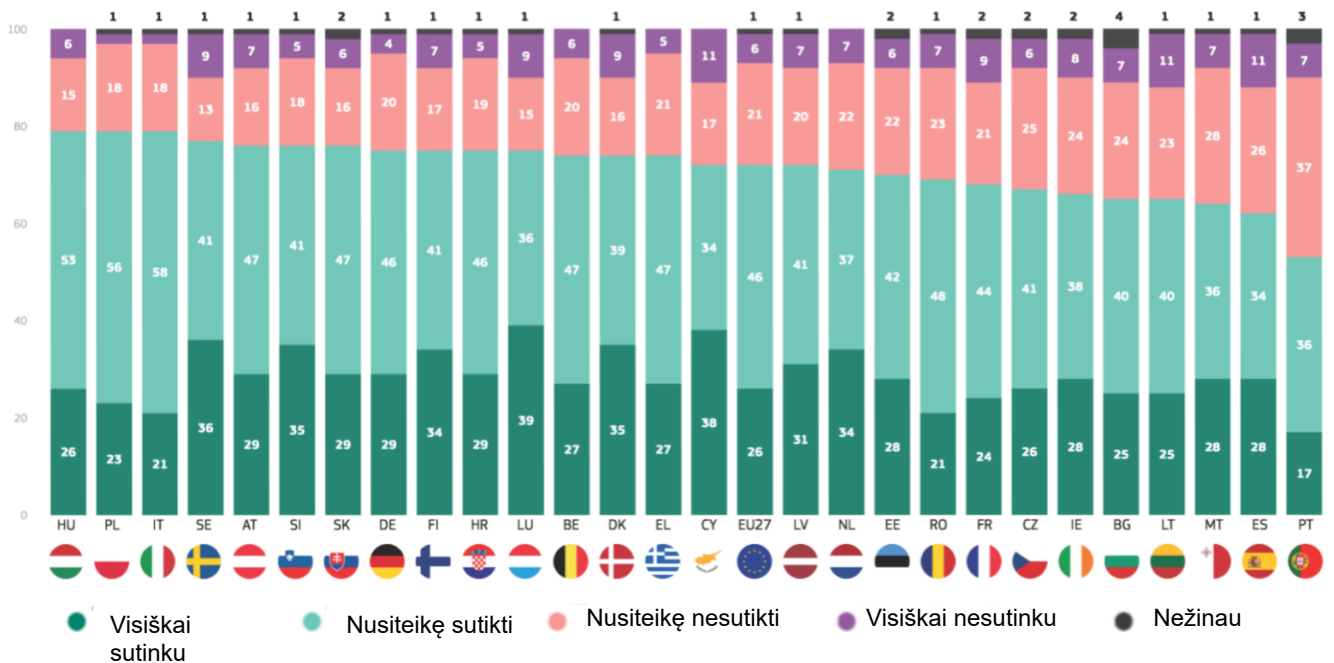

c) Produktų cheminės saugos apskaita vykdant pirkimus

Visose 27 valstybėse narėse daugiau kaip pusė respondentų sutinka, kad pirkdami produktus atsižvelgia į jų cheminę saugą. Proporcijos svyruoja nuo 79 proc. Vengrijoje, Lenkijoje ir Italijoje, kur jos yra didžiausios, iki 53 proc. Portugalijoje ir 62 proc. Ispanijoje, kur jos yra mažiausios. Aštuoniose valstybėse narėse bent trys iš dešimties respondentų „visiškai sutinka“ su teiginiu, ypač Liuksemburge (39 proc.) ir Kipre (38 proc.).

Priešingai, bent trys iš dešimties respondentų nesutinka devyniose valstybėse narėse, ypač Portugalijoje (44 proc.). Be to, Ispanijoje, Kipre ir Lietuvoje daugiau nei vienas iš dešimties respondentų (po 11 proc.) visiškai nesutinka su teiginiu.

QB10.1. Puslapio viršus Šie teiginiai susiję su kasdieniais produktais, pvz., Keptuvėmis, žaislais ir valymo plovikliais. Pasakykite, ar sutinkate su šiais teiginiais: - Pirkdami atsižvelgiate į produktų cheminę saugą (%)

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad vyresnio amžiaus respondentai ir tie, kurie visą darbo dieną mokėsi iki 20 metų, yra labiau linkę sutikti su visais trimis teiginiais nei jų atitinkami kolegos. Pavyzdžiui, 77 proc. ilgiausiai studijavusiųjų pirkdami atsižvelgia į produktų cheminę saugą, palyginti su 66 proc. 15 metų ir jaunesnių asmenų, baigusiu dienines studijas.

Tas pats atsakymo modelis taikomas tiems, kurie beveik niekada arba niekada neturi sunkumų apmokėti sąskaitas. Pavyzdžiui, 85 proc. jų teigia, kad yra susirūpinę dėl kasdiniuose gaminiuose esančių cheminių medžiagų poveikio jų sveikatai, palyginti su 80 proc. tų, kurie dažniausiai susiduria su tokiais sunkumais.

Tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį, taip pat yra labiau linkę sistemingai susitarti dėl visų trijų pareiškimų nei tie, kurie turi neigiamą įvaizdį. Pavyzdžiui, 89 proc. jų yra susirūpinę dėl kasdiniuose gaminiuose esančių kenksmingų cheminių medžiagų poveikio aplinkai, palyginti su 77 proc. tų, kurių ES įvaizdis yra neigiamas.

QB10 Šie teiginiai susiję su kasdieniais produktais, pvz., Keptuvėmis, žaislais ir valymo priemonėmis. Nurodykite, ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais. (% iš viso „sutinku“)

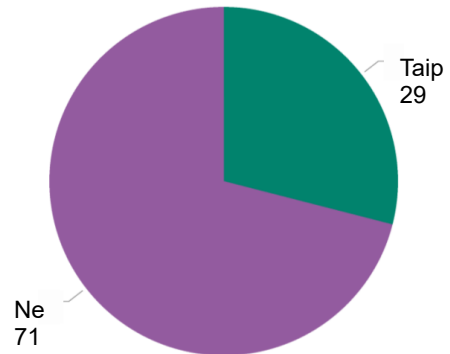
	Esate susirūpinę dėl kenksmingų cheminių medžiagų, esančių kasdiniuose gaminiuose, poveikio aplinkai	Jūs nerimaujate dėl kenksmingų cheminių medžiagų, esančių kasdiniuose produktuose, poveikio jūsų sveikatai	Pirkdami atsižvelgiate į produktų cheminę saugą
27 ES valstybės narės	84	84	72
Lytis			
Vyras	83	82	69
moteris	87	86	74
Švietimas (pabaiga)			
15–	83	84	66
16–19 m.	84	84	72
20+	87	84	77
Vis dar studijuoja	83	82	64
Sunku apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	82	80	61
Kartą nuo karto	82	83	70
Beveik niekada / niekada	86	85	74
ES įvaizdis			
Teigiamas	89	87	76
Neutral	83	82	70
Neigiamas	77	78	64

3. Savarankiškai deklaruojamos žinios ir susirūpinimą keliantys klausimai, susiję su PFAS

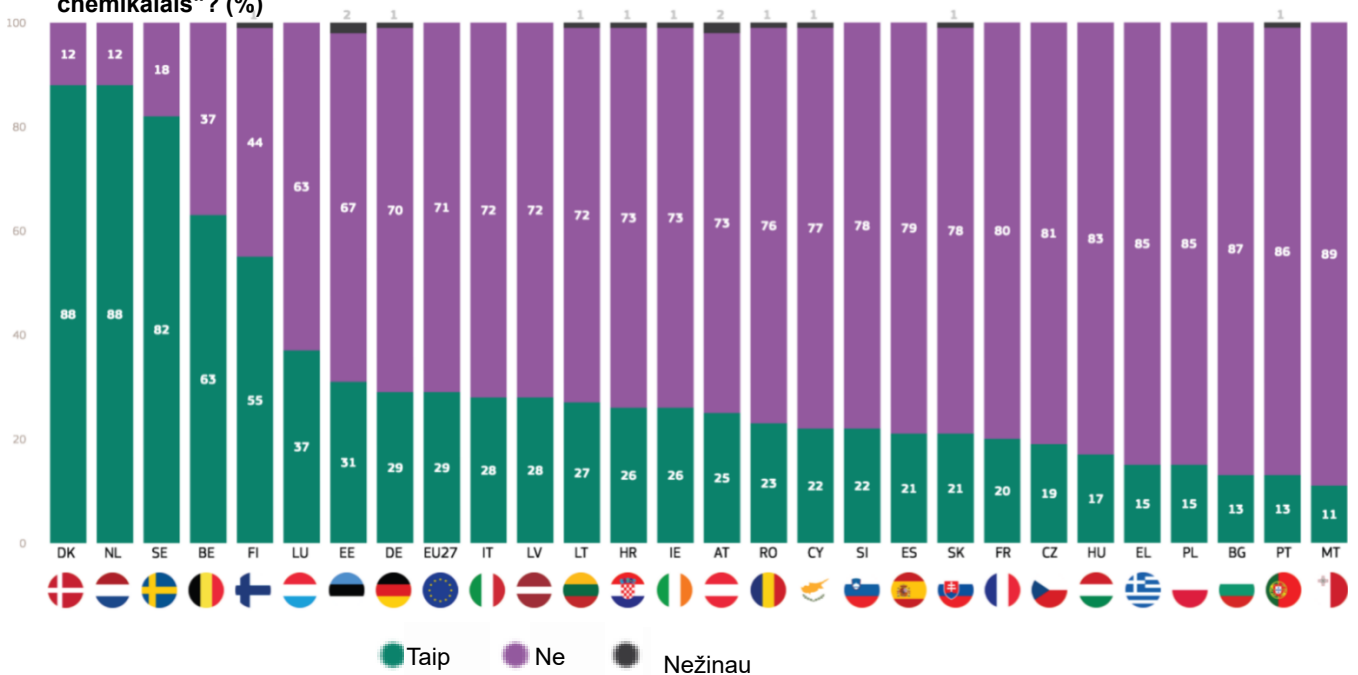
a) Savarankiškai deklaruojamos žinios apie PFAS

Vertinant pačių respondentų nurodytas žinias apie terminą PFAS (dar vadinamą „amžinomis cheminėmis medžiagomis“),¹⁸ 29 proc. europiečių teigia jį girdėję, o 71 proc. – ne.

QB11. Ar girdėjote apie terminą PFAS, dar vadinamą "amžiniais chemikalais"? (ES 27) (%)

QB11. Ar girdėjote apie terminą PFAS, dar vadinamą "amžiniais chemikalais"? (%)

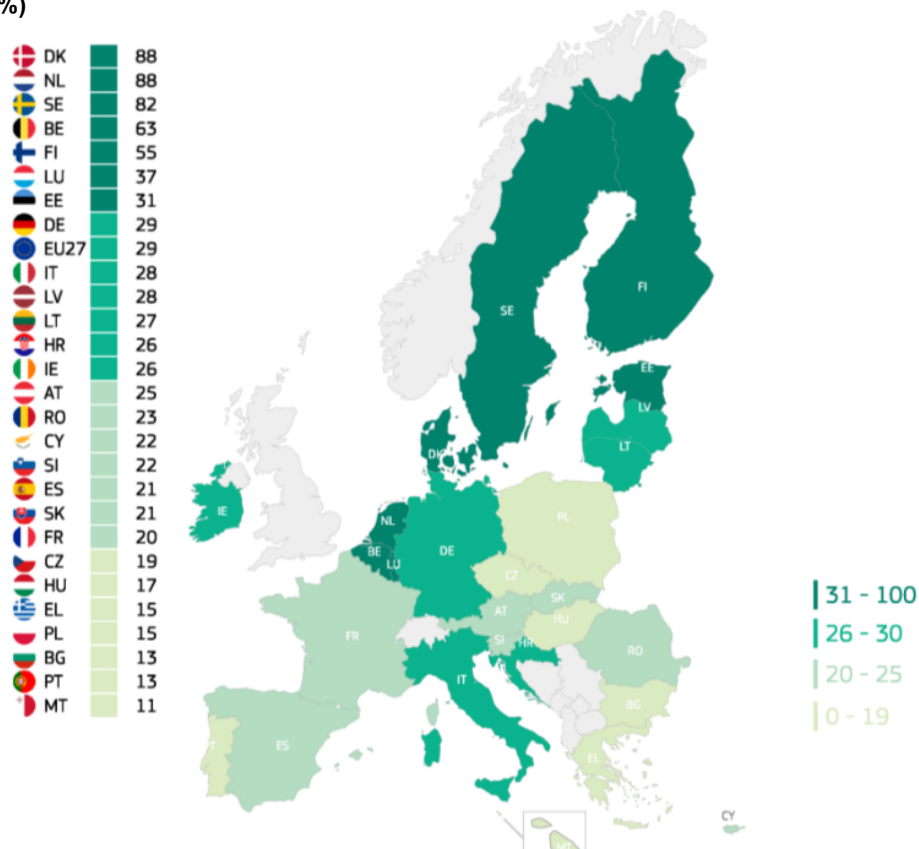
18 11 QB. Ar esate girdėję apie terminą PFAS, dar vadinamą „amžinomis cheminėmis medžiagomis“?

Toliau pateiktame žemėlapyje parodyta respondentų, kurie yra girdėję terminą PFAS, dalis kiekvienoje valstybėje narėje.

Daugiau kaip pusė respondentų penkiose valstybėse narėse – Danijoje, Nyderlanduose (po 88 proc.), Švedijoje (82 proc.), Belgijoje (63 proc.) ir Suomijoje (55 proc.) – prieš apklausą buvo girdėję apie PFAS.

Kita vertus, septyniose valstybėse narėse mažiau nei vienas iš penkių respondentų yra girdėjęs terminą PFAS. Mažiausias informuotumo lygis yra Portugalijoje, Bulgarijoje (po 13 proc.) ir Maltoje (11 proc.), kur apie tai yra girdėję šiek tiek daugiau nei vienas iš dešimties respondentų.

QB11. Ar girdėjote apie terminą PFAS, dar vadinamą "amžiniais chemikalais"? - Taip (%)

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad esama didelių skirtumų, daugiausia susijusių su švietimu ir socialine padėtimi.

Taigi, tie, kurie ilgiausiai mokėsi dieninėse studijose, yra daugiau nei dvigubai labiau linkę girdėti apie PFAS (41 proc.) nei tie, kurie baigė dienas studijas 15 metų amžiaus ar anksčiau (15 proc.). Tokie patys modeliai taikomi vadovams (40 proc.) ir šiek tiek mažiau studentams (30 proc.). Skirtumai taip pat ryškūs vertinant tuos, kurie save laiko aukštesniąja visuomenės klase (54 proc.), palyginti su tais, kurie save laiko darbo klase (19 proc.).

Teigiamą ES įvaizdį turintys respondentai (34 proc.) taip pat yra labiau linkę tai pasakyti nei neigiamą įvaizdį turintys respondentai (26 proc.).

QB11 Ar girdėjote apie terminą PFAS, dar vadinamą "amžiniais chemikalais"? (% , ES)

	Taip	Ne	Nežinau
27 ES valstybės narės	29	71	0
Švietimas (pabaiga)			
15–	15	85	0
16–19 m.	23	76	1
20+	41	59	0
Vis dar studijuoja	30	70	0
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	38	62	0
Vadovai	40	59	1
Kiti balti antkakliai	32	68	0
Darbininkai	24	76	0
Namų šeimininkai	20	80	0
Bedarbiai	23	76	1
Išėjęs į pensiją	26	74	0
Moksleiviai	30	70	0
Apsvarstykite priklausymą			
Darbininkų klasė	19	81	0
Žemesnė vidurinioji klasė	26	73	1
Vidurinė klasė	30	70	0
Aukštesnioji vidurinioji klasė	53	46	1
Aukštesnioji klasė	54	45	1
ES įvaizdis			
Teigiamas	34	65	1
Neutral	23	77	0
Neigiamas	26	74	0

Paklausus visų respondentų apie jų žinias apie terminą PFAS, jiems buvo pateikta ši apibrėžtis: PFAS, taip pat žinomas kaip „amžinai cheminės medžiagos“, yra dirbtinės cheminės medžiagos, naudojamos daugelyje produktų, tokių kaip maisto pakuotės, nelipnios keptuvės, lauko drabužiai ir daugelis kitų. Jie turi naudingų savybių, pavyzdžiui, atsparūs karščiui, aliejui, dėmėms ar vandeniui, arba naudojami nelimpančioms dangoms. Daugelis PFAS gali turėti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių bei gyvūnų sveikatai ir yra laikomos „amžinomis cheminėmis medžiagomis“, nes jos nesuyra ir gali ilgai išlikti aplinkoje.

Pateikus apibrėžtį, respondentų buvo klausiama apie jų susirūpinimą dėl PFAS poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai, taip pat apie jų sprendimus dėl pirkimo.

b) Susirūpinimas dėl PFAS

Paklausti apie susirūpinimą dėl PFAS¹⁹ 84 proc. respondentų teigia, kad jiems susirūpinimą kelia PFAS poveikis aplinkai – 44 proc. visiškai sutinka, o 40 proc. linkę sutikti. Nedaug respondentų (13 proc.) nesutinka su šiais teiginiais.

Panaši dalis respondentų (81 proc.) teigia, kad yra susirūpinę dėl galimo PFAS poveikio sveikatai – 39 proc. visiškai sutinka, o 42 proc. linkę sutikti. Nedaug kas nesutinka su šiuo teiginiu (16 proc.).

QB12. Ar sutinkate su šiais teiginiais? (ES 27) (%)

Esate susirūpinę dėl PFAS poveikio aplinkai

Esate susirūpinę dėl galimo PFAS poveikio sveikatai.

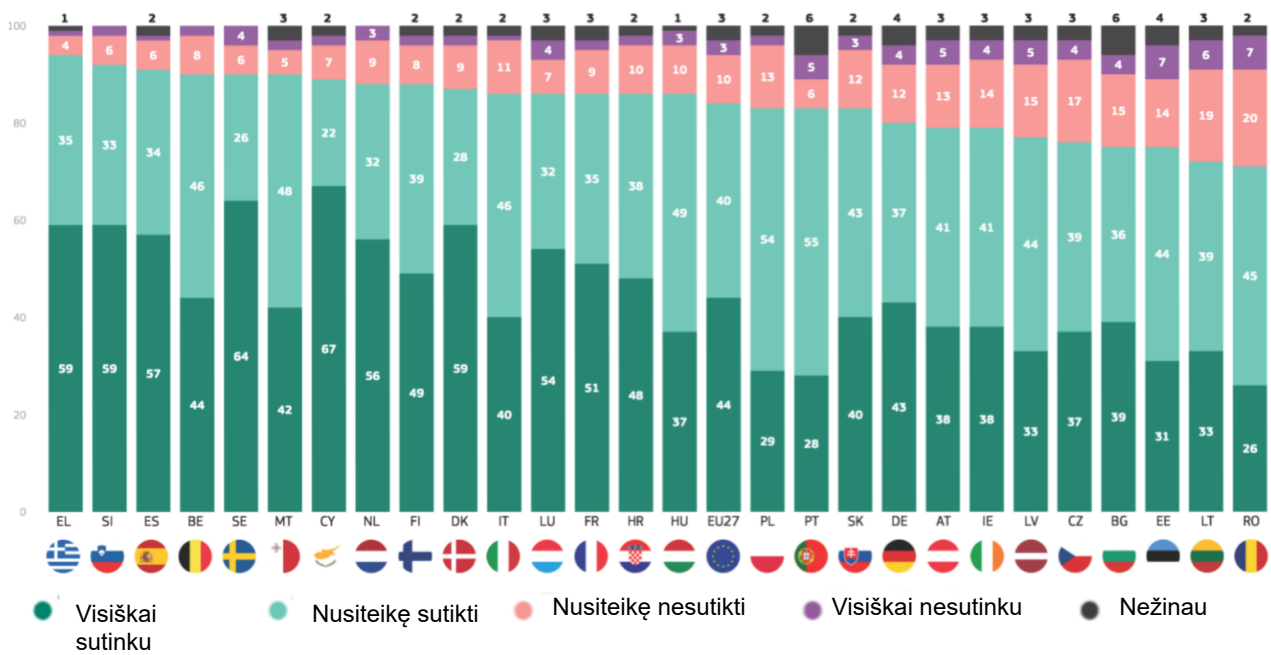
● Visiškai sutinku ● Nusiteikę sutikti ● Nusiteikę nesutikti ● Visiškai nesutinku ● Nežinau

19 12 QB. Ar sutinkate su šiais teiginiais? 1. nerimaujate dėl galimo PFAS poveikio sveikatai; 2. Esate susirūpinę dėl PFAS poveikio aplinkai.

Visose 27 valstybėse narėse daugiau kaip septyni iš dešimties respondentų teigia, kad jiems kelia susirūpinimą PFAS poveikis aplinkai. Didžiausią susirūpinimą kelia Graikija (94 proc.), Slovėnija (92 proc.), Ispanija (91 proc.), Belgija, Švedija ir Malta (po 90 proc.), kuriose taip teigia bent devyni iš dešimties respondentų. Mažiausias nerimo lygis nustatytas Rumunijoje (71 proc.) ir Lietuvoje (72 proc.). Devyniose valstybėse narėse daugiau kaip pusė respondentų visiškai pritaria šiems teiginiams, o didžiausias jų skaičius yra Kipre (67 proc.) ir Švedijoje (64 proc.).

Su šiuo teiginiu labiausiai nesutinkama Rumunijoje (27 proc.) ir Lietuvoje (25 proc.), kur bent ketvirtadalis respondentų nepritaria šiai idėjai.

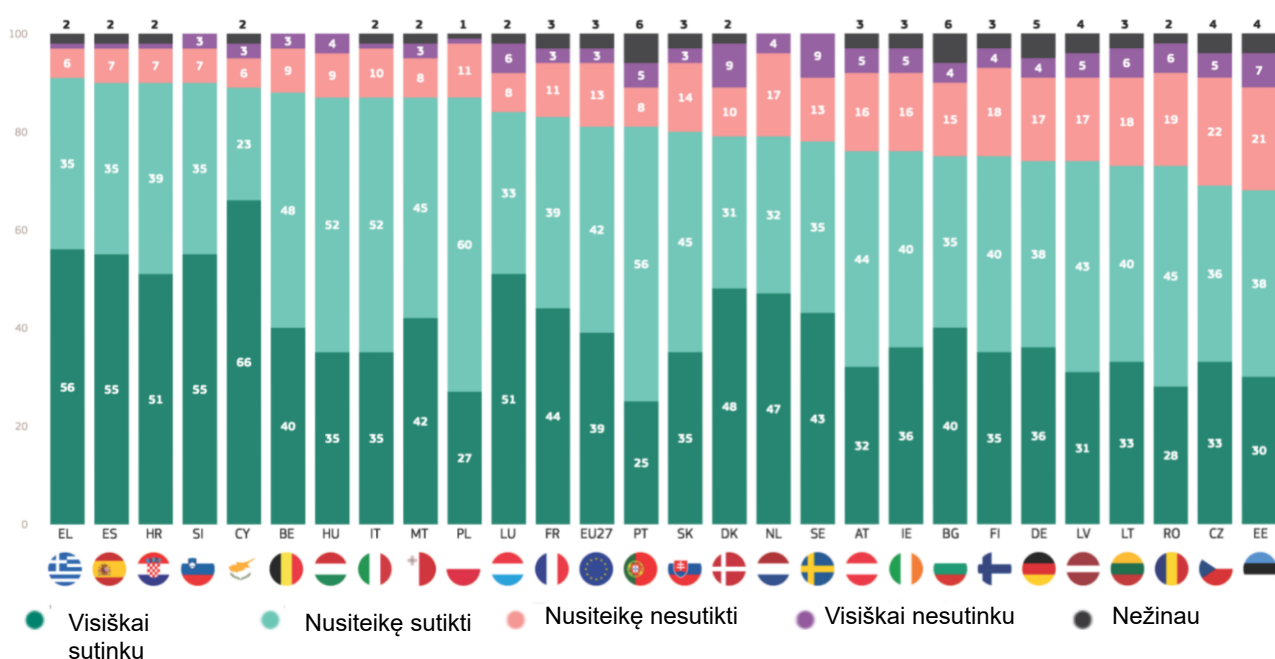
QB12.2. Ar sutinkate su šiais teiginiais? :-Jūs esate susirūpinę dėl PFAS poveikio aplinkai (%)

Visose 27 valstybėse narėse daugiau kaip du trečdaliai respondentų teigia, kad yra susirūpinę dėl galimo PFAS poveikio sveikatai. Didžiausią susirūpinimą kelia Graikija (91 proc.), Ispanija, Kroatija ir Slovėnija (po 90 proc.), kuriose taip teigia bent devyni iš dešimties respondentų. Susirūpinimo lygis mažiausias Estijoje (68 proc.) ir Čekijoje (69 proc.). Kipre (66 proc.), Graikijoje (56 proc.), Slovėnijoje, Ispanijoje (po 55 proc.), Kroatijoje ir Liuksemburge (po 51 proc.) daugiau kaip pusė respondentų visiškai sutinka su šiuo teiginiu.

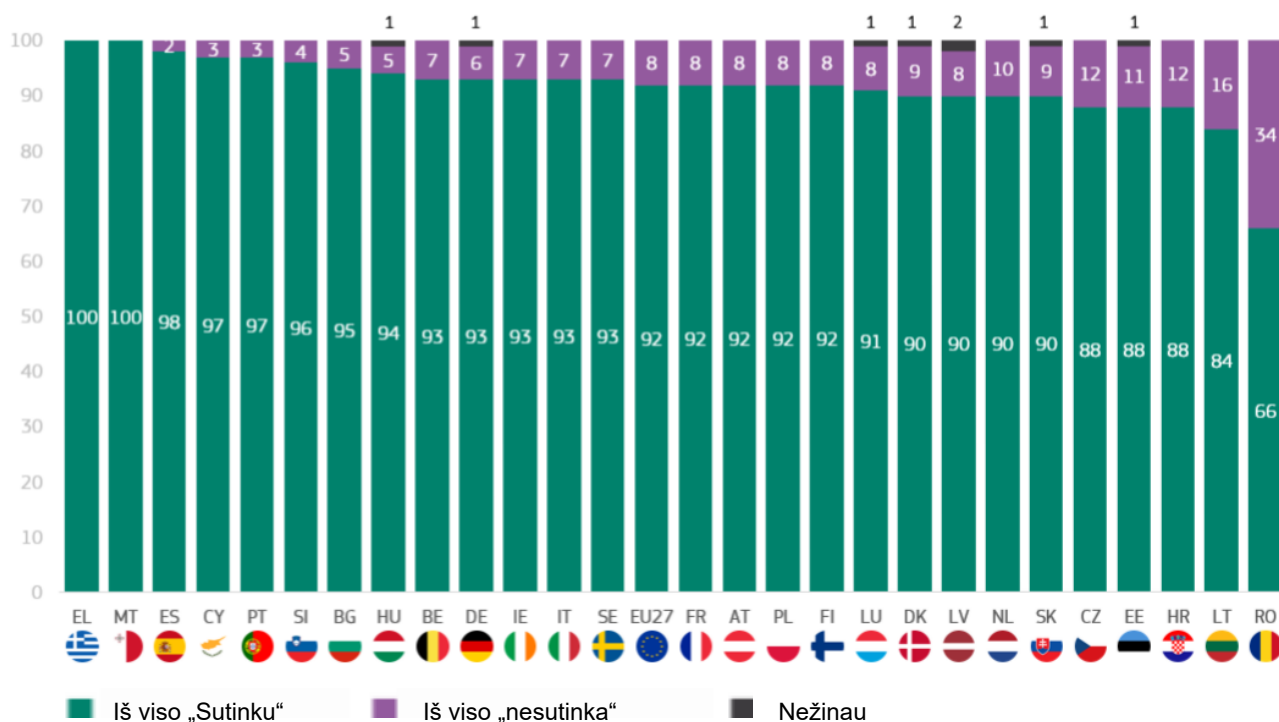
Su šiuo teiginiu labiausiai nesutinkama Estijoje (28 proc.), Čekijoje (27 proc.) ir Rumunijoje (25 proc.).

QB12.1. Puslapio viršus Ar sutinkate su šiais teiginiais? :-Jūs esate susirūpinę dėl galimo PFAS poveikio sveikatai. (%)

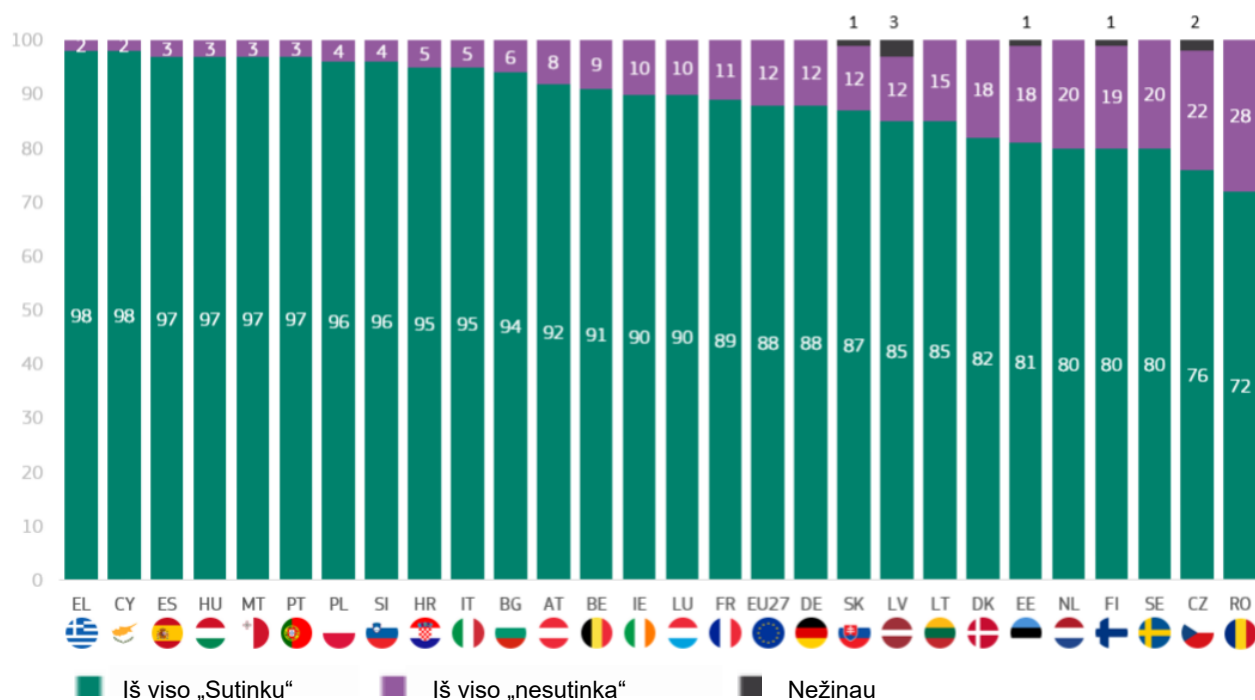

Kaip minėta pirmiau, respondentų buvo klausiama apie jų susirūpinimą dėl PFAS po trumpo įvadinio teksto. Taigi, abiejų respondentų, kurie anksčiau žinojo apie PFAS, ir tų, kurie to nežinojo, buvo klausiama apie jų susirūpinimo lygį.

QB12.2.išgirdo. Esate susirūpinę dėl PFAS poveikio aplinkai (ES 27) (%)

QB12.1.išgirdo. Esate susirūpinę dėl galimo PFAS poveikio sveikatai. (ES 27) (%)

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 550 „Aplinka“

Nors apskritai didžioji dauguma respondentų teigia, kad yra susirūpinę dėl PFAS, nesvarbu, ar jie apie tai žinojo prieš apklausą, ar ne, respondentai, kurie praneša apie ankstesnes žinias apie PFAS, yra labiau susirūpinę dėl jų poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai. Jie ypač linkę sakyti, kad „visiškai sutinka“ su tuo, kad yra susirūpinę dėl šio poveikio.

QB12. Ar sutinkate su šiais teiginiais? (ES 27) (%)

	Esate susirūpinę dėl galimo PFAS poveikio sveikatai	Girdėjau	Neišgirsta		Esate susirūpinę dėl PFAS poveikio aplinkai	Girdėjau	Neišgirsta
Visiškai sutinku	39	51	34	Visiškai sutinku	44	59	38
Nusiteikę sutikti	42	37	45	Nusiteikę sutikti	40	33	43
Nusiteikę nesutikti	13	9	14	Nusiteikę nesutikti	10	7	12
Visiškai nesutinku	3	3	3	Visiškai nesutinku	3	1	3
Nežinau	3	0	4	Nežinau	3	0	4
Iš viso „Sutinku“	81	88	79	Iš viso „Sutinku“	84	92	81
Iš viso „nesutinka“	16	12	17	Iš viso „nesutinka“	12	8	15

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad vyresnio amžiaus respondentai ir tie, kurie visą darbo dieną mokėsi iki 20 metų, yra labiau linkę sutikti su dviem teiginiais nei jų atitinkami kolegos. Pavyzdžiui, 88 proc. ilgiausiai studijavusių yra susirūpinę dėl PFAS poveikio aplinkai, palyginti su 79 proc. asmenų, kurie baigė dienes studijas būdami 15 metų ar jaunesni.

Tas pats atsakymo modelis taikomas tiems, kurie beveik niekada arba niekada neturi sunkumų apmokėti sąskaitas. Pavyzdžiui, 86 proc. jų yra susirūpinę dėl PFAS poveikio aplinkai, palyginti su 81 proc. tų, kurie dažniausiai susiduria su tokiais sunkumais.

Tie, kurie turi teigiamą ES įvaizdį, taip pat yra labiau linkę sistemingai susitarti dėl visų trijų pareiškimų nei tie, kurie turi neigiamą įvaizdį. Pavyzdžiui, 85 proc. jų nerimauja dėl galimo PFAS poveikio sveikatai, palyginti su 74 proc. tų, kurių ES įvaizdis yra neigiamas.

QB12.1 Ar sutinkate su šiais teiginiais? Esate susirūpinę dėl galimo PFAS poveikio sveikatai. (% , ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesutinka“	Nežinau
27 ES valstybės narės	81	16	3
Lytis			
Vyras	80	18	2
moteris	83	14	3
Amžius			
15–24 m.	79	18	3
25–39 m.	82	16	2
40–54 m.	83	15	2
55+	81	16	3
Švietimas (pabaiga)			
15–	78	17	5
16–19 m.	81	16	3
20+	84	15	1
Vis dar studijuoja	82	16	2
Sunku apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	78	17	5
Kartą nuo karto	81	16	3
Beveik niekada / niekada	83	15	2
ES įvaizdis			
Teigiamas	85	13	2
Neutral	80	17	3
Neigiamas	74	23	3

QB12.2 Ar sutinkate su šiais teiginiais? Esate susirūpinę dėl PFAS poveikio aplinkai. (% , ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „nesutinka“	Nežinau
27 ES valstybės narės	84	13	3
Lytis			
Vyras	83	14	3
moteris	85	12	3
Amžius			
15–24 m.	85	13	2
25–39 m.	84	14	2
40–54 m.	84	14	2
55+	84	13	3
Švietimas (pabaiga)			
15–	79	16	5
16–19 m.	82	15	3
20+	88	11	1
Vis dar studijuoja	87	12	1
Sunku apmokėti sąskaitas			
Didžiąją laiko dalį	81	15	4
Kartą nuo karto	81	16	3
Beveik niekada / niekada	86	12	2
ES įvaizdis			
Teigiamas	88	10	2
Neutral	82	15	3
Neigiamas	75	21	4

V. Su vandeniu susiję klausimai

Penktajame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama su vandeniu susijusiems klausimams. Pirmiausia nagrinėjamas europiečių informuotumas apie su vandeniu susijusias grėsmes jų atitinkamose šalyse, po to nagrinėjamas su vandeniu susijusios rizikos suvokimas nacionaliniu lygmeniu. Galiausiai, joje nagrinėjamas nacionalinių suinteresuotųjų subjektų vaidmuo užtikrinant veiksmingą vandentvarką prieš aptariant papildomas priemones vandens problemoms Europoje spręsti.

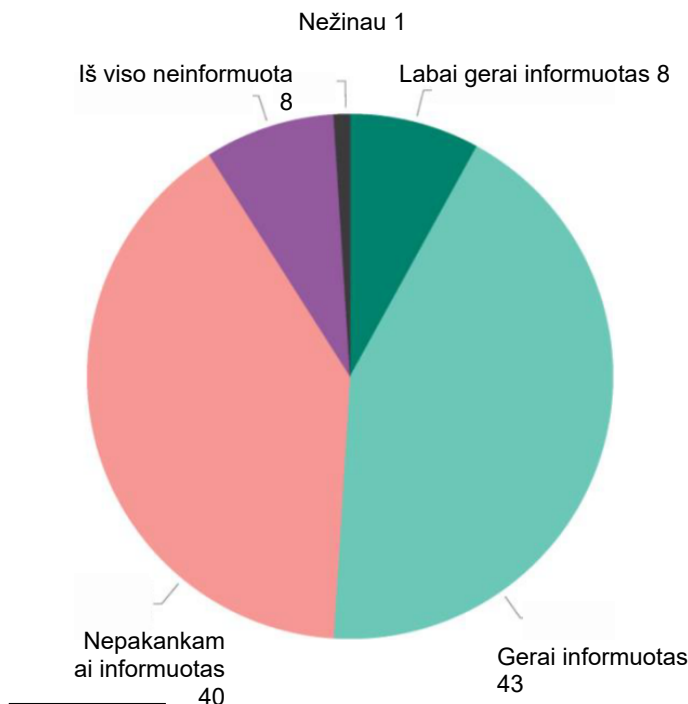
1. Informuotumas apie su vandeniu susijusias problemas nacionaliniu lygmeniu

Europiečių nuomonės išsiskyra dėl to, ar jie yra gerai informuoti apie su vandeniu susijusias problemas savo šalyje.

Šiek tiek daugiau nei pusė respondentų (51 proc.) jaučiasi gerai informuoti apie su vandeniu susijusias problemas, pavyzdžiui, taršą, potvynius, sausras ir neveiksmingą vandens naudojimą savo šalyje²⁰ – 43 proc. jaučiasi gerai informuoti, o 8 proc. – labai gerai informuoti.

Šiek tiek mažesnę dalis (48 proc.) nesijaučia gerai informuoti apie su vandeniu susijusias problemas savo šalyje: 40 proc. jaučiasi „nepakankamai informuoti“, o 8 proc. jaučiasi „visiškai neinformuoti“. Tik 1 proc. respondentų teigia, kad nežino.

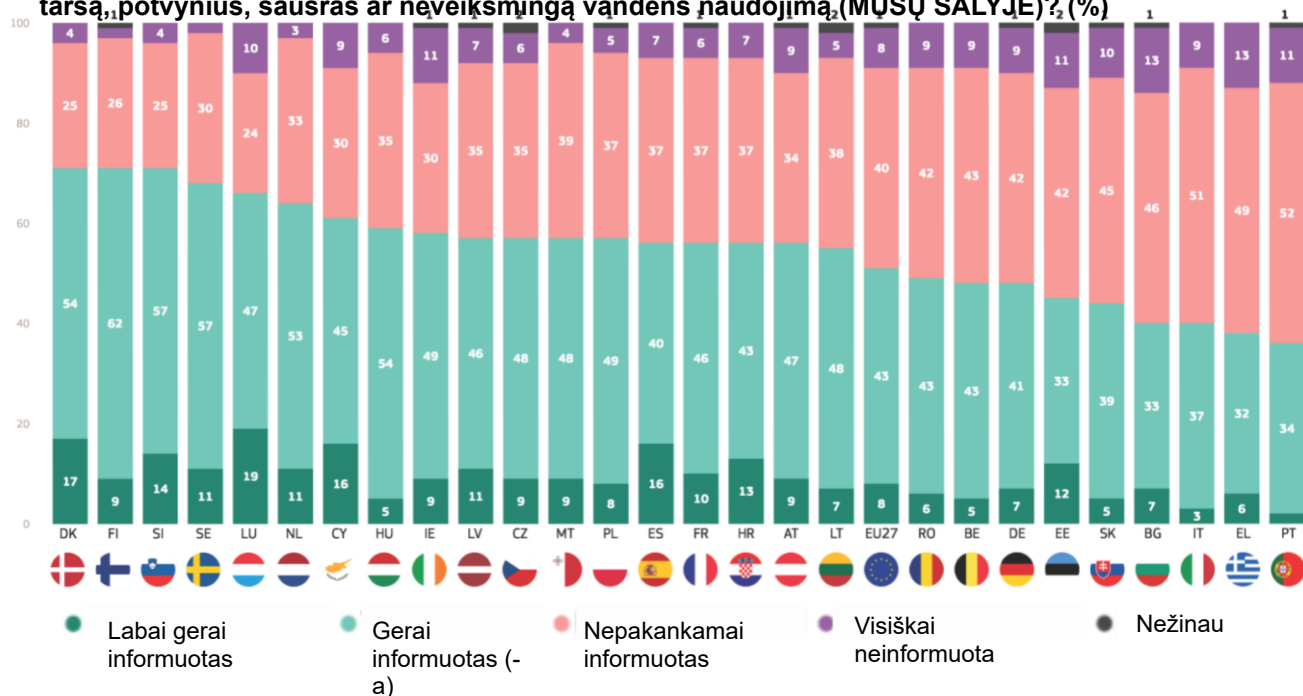
QB14. Ar manote, kad esate gerai informuotas apie su vandeniu susijusias problemas, pavyzdžiui, taršą, potvynius, sausras ar neveiksmingą vandens naudojimą (MŪSŲ ŠALYJE)? (ES 27) (%)

²⁰ Ar manote, kad esate gerai informuotas apie su vandeniu susijusias problemas, pavyzdžiui, taršą, potvynius, sausras ar neveiksmingą vandens naudojimą (MŪSŲ ŠALYJE)?

Daugiau kaip pusė respondentų iš 18 valstybių narių mano, kad yra gerai informuoti apie su vandeniu susijusias problemas savo šalyje. Didžiausia šios grupės dalis yra Danijoje, Suomijoje ir Slovėnijoje (71 proc.), kur daugiau kaip septyni iš dešimties respondentų jaučiasi gerai informuoti. Daugiausia respondentų, manančių, kad yra labai gerai informuoti, yra Liuksemburge (19 proc.), Danijoje (17 proc.), Ispanijoje ir Kipre (po 16 proc.).

QB14. Ar manote, kad esate gerai informuotas apie su vandeniu susijusias problemas, pavyzdžiui, taršą, potvynius, sausras ar neveiksmingą vandens naudojimą (MŪŠŲ ŠALYJE)? (%)

Kita vertus, daugiau kaip pusė respondentų devyniose valstybėse narėse nesijaučia gerai informuoti apie su vandeniu susijusias problemas savo šalyje, o didžiausias lygis yra Portugalijoje (63 proc.), Graikijoje (62 proc.) ir Italijoje (60 proc.). Septyniose valstybėse narėse bent vienas iš dešimties respondentų nesijaučia gerai informuotas apie šias problemas.

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad:

Nors dauguma vyrų (55 proc.) mano, kad yra gerai informuoti su vandeniu susijusiais klausimais savo šalyje, taip teigia tik mažuma moterų (49 proc., palyginti su 51 proc.).

Taip pat yra didelių skirtumų tarp tų, kurie nebaigė dieninių studijų anksčiau (38 proc.), kur tik nedidelė mažuma jaučiasi informuota, ir tų, kurie visą dieną mokėsi iki 20 metų ar ilgiau (62 proc.).

Vadovai taip pat dažniau tai sako (61 proc.) nei namų šeimininkai (39 proc.) arba bedarbiai (43 proc.). Panašiai elgiasi ir tie, kurie beveik niekada nesusiduria arba niekada nesusiduria su sunkumais apmokėdami sąskaitas (57 proc.), palyginti su tais, kurie dažniausiai susiduria su tokiais sunkumais (38 proc.). Pažymėtina, kad šiuo atžvilgiu nėra skirtumų tarp miesto vietovių ir kaimo vietovių gyventojų.

QB14 Ar manote, kad esate gerai informuotas apie su vandeniu susijusias problemas, pvz., taršą, potvynius, sausras ar neveiksmingą vandens naudojimą (MŪSŲ ŠALYJE)? (% ES)

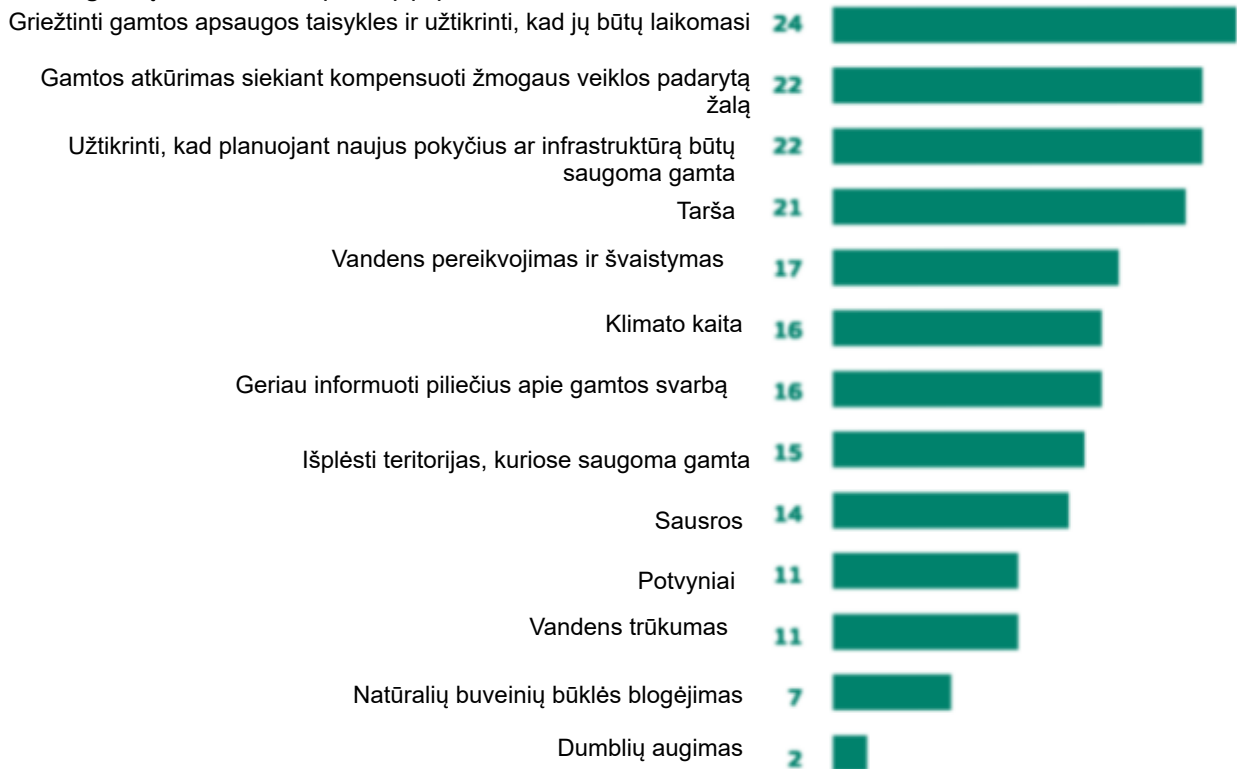
	Labai gerai informuotas	Gerai informuotas (-a)	Nepakankamai informuotas	Visiškai neinformuota	Nežinau
27 ES valstybės narės	8	43	40	8	1
Lytis					
Vyras	10	45	39	6	0
moteris	7	42	42	9	0
Švietimas (pabaiga)					
15–	6	32	48	14	0
16–19 m.	7	41	44	8	0
20+	11	51	34	4	0
Vis dar studijuoja	7	44	40	8	1
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantis asmuo	11	47	36	5	1
Vadovai	11	50	34	5	0
Kiti balti antkakliai	10	45	40	5	0
Darbininkai	7	42	44	7	0
Namų šeimininkai	7	32	48	13	0
Bedarbiai	7	36	43	13	1
Išėjęs į pensiją	8	43	39	9	1
Moksleiviai	8	43	40	8	1
Sunku apmokėti sąskaitas					
Didžiąją laiko dalį	7	31	44	17	1
Kartas nuo karto	6	36	47	10	1
Beveik niekada / niekada	9	48	37	6	0
Subjektyvi urbanizacija					
Kaimo kaimas	9	43	40	7	1
Mažas / vidutinio dydžio miestas	8	44	40	8	0
Didelis miestas	8	44	40	8	0

2. Pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu

Beveik septyni iš dešimties europiečių mano, kad tarša yra pagrindinė su vandeniu susijusi grėsmė jų šalyje.

Respondentų buvo klausama, kokios, jų nuomone, yra pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu iš anksto užkoduoto sąrašo. Tarša dažniausiai buvo pasirinkta kaip pagrindinė grėsmė – ją nurodė 21 proc. respondentų. Toliau eina vandens poreikio jausimas (17 proc.), po jo – klimato kaita (16 proc.) ir sausros (14 proc.). Kitus galimus variantus piliečiai pasirinko taip: potvyniai (11 proc.), vandens trūkumas (11 proc.), natūralių buveinių būklės blogėjimas (7 proc.) ir dumblių augimas (2 proc.).

QB13a. Kuriems iš toliau nurodytų veiksmų ES turėtų teikti pirmenybę, kad apsaugotų gamtą? Pirmiausia? (ES 27) (%)

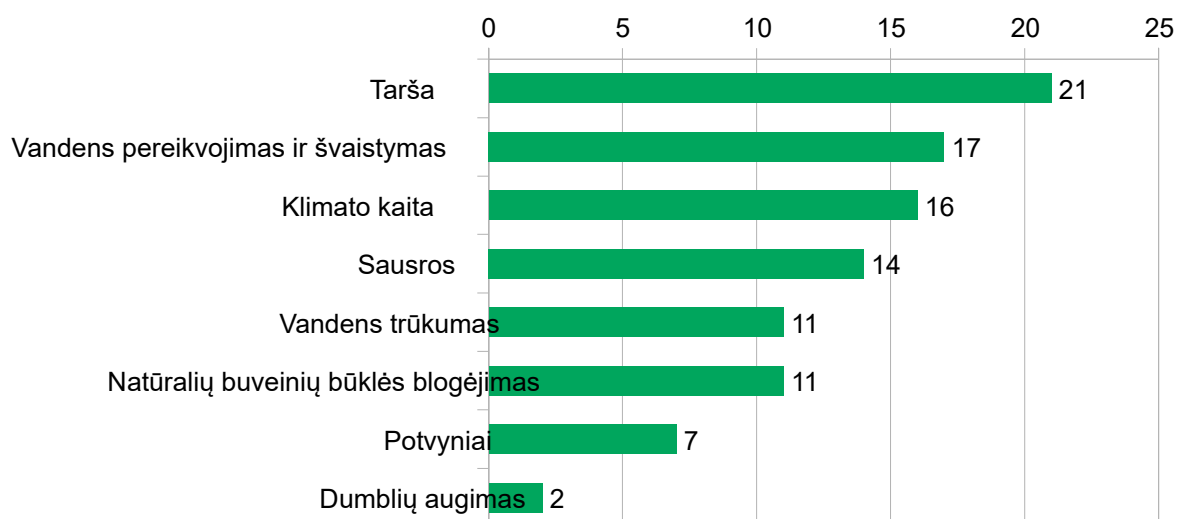
(*Ankstesnė diagrama neteisinga, žr. kitą puslapį*)

Respondentų buvo paprašyta iš aštuonių su vandeniu susijusių problemų sąrašo pasirinkti keturias problemas, kurios, jų nuomone, kelia didžiausią grėsmę jų šaliai.²¹ Toliau pateikiami apibendrinti visų keturių atsakymų rezultatai.

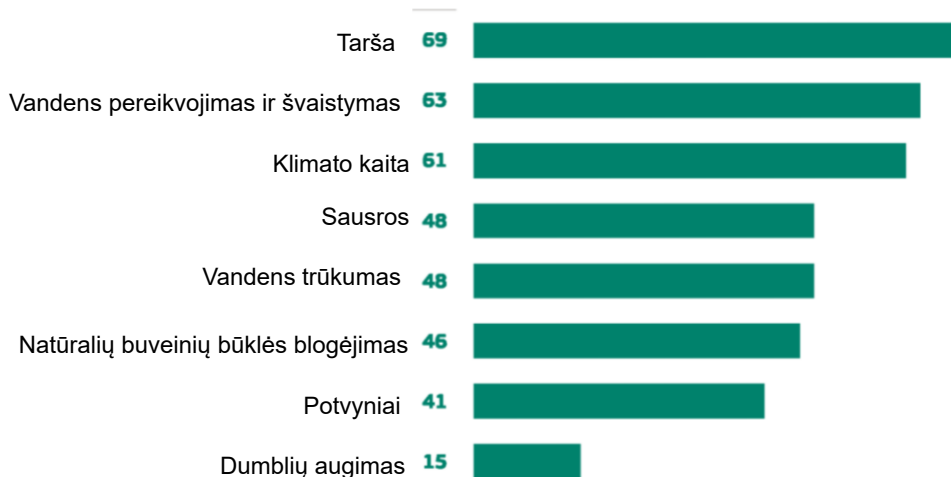
Tarša (21 proc.) laikoma pagrindine grėsme, susijusia su vandeniu jų šalyje, po jos eina vandens poreikvojimas ir švaistymas (17 proc.) ir klimato kaita (16 proc.). Po jų rikiuojasi sausros (14 proc.), po jų – potvyniai (11 proc.), vandens trūkumas (11 proc.) ir dumblių augimas (2 proc.).

(*Ankstesnė diagrama buvo neteisinga, teisinga diagrama būtų tokia *)

QB15a. Kokios, jūsų nuomone, yra pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu? (MŪSŲ ŠALYJE)? Pirmiausia? (%)

QB15T. Kokios, jūsų nuomone, yra pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu (MŪSŲ ŠALYJE)? Pirmiausia? Antra? Trečia? Ketvirta? (ES 27) (%)

21 15 QB. Kokios, jūsų nuomone, yra pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu (MŪSŲ ŠALYJE)? Pirmiausia? Antra? Trečia? Ketvirta?

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 550 „Aplinka“

Tarša pirmąja arba bendrai pirmąja 21 valstybėje narėje ir yra didžiausia Suomijoje (89 proc.), Slovėnijoje (85 proc.), Danijoje (83 proc.), Lietuvoje (83 proc.) ir Slovakijoje (80 proc.). Antra dažniausiai pasirenkama grėsmė yra tarša Vokietijoje (66 proc.) ir Italijoje (64 proc.), o trečia – Maltoje (66 proc.), Ispanijoje (64 proc.) ir Portugalijoje (60 proc.). Kipras yra vienintelė šalis, kurioje tarša nepatenka į pirmąjį trejetą.

Antroje vietoje Ispanijoje (67 proc.) ir Portugalijoje (64 proc.) yra vandens trūkumas. Nepaisant to, kad nė vienoje kitoje valstybėje narėje ji nėra tarp trijų geriausių, dauguma respondentų septyniose valstybėse narėse, t. y. Kipre (62 proc.), Maltoje (60 proc.), Vokietijoje, Lenkijoje (po 52 proc.), Čekijoje (51 proc.), Bulgarijoje (50 proc.) ir Lenkijoje (51 proc.), ją laiko geriausiu klausimu. Mažiausias rodiklis yra Suomijoje (9 proc.).

Pernelyg didelis vandens suvartojimas ir vandens švaistymas užima pirmą vietą Vokietijoje (70 proc.) ir antrą arba trečią vietą 19 valstybių narių, o didžiausias – Kipre, Kroatijoje ir Slovakijoje (po 71 proc.). Septyniose valstybėse narėse ji nėra tarp trijų didžiausių grėsmių, tačiau tik dviejose iš jų dauguma jos nelaiko pagrindine grėsme savo šaliai, t. y. Rumunijoje (47 proc.) ir Latvijoje (42 proc.).

Klimato kaita užima trečią vietą ES lygmeniu, tačiau pirmąja trijose valstybėse narėse: Kroatijoje (74 proc., kartu su tarša), Portugalijoje (69 proc., kartu su sausromis) ir Italijoje (68 proc.). Ši grėsmė užima antrą arba trečią vietą kitose 14 valstybių narių ir yra didžiausia Švedijoje (70 proc.). Ji nepatenka tarp trijų didžiausių grėsmių dešimtyje valstybių narių ir keturių valstybių narių dauguma jos nelaiko pagrindine grėsme, o Estijoje ji yra mažiausia (36 proc.).

Su vandeniu susijusių grėsmių sąrašo viršuje yra sausros keturiose valstybėse narėse, t. y. Kipre, Ispanijoje (po 77 proc.), Maltoje ir Portugalijoje (po 69 proc.). Antroje vietoje – Čekija ir Rumunija (po 60 proc.), trečioje – Bulgarija (59

proc.) ir Slovakija (52 proc.). Nepaisant to, kad nė vienoje kitoje valstybėje narėje jis nėra tarp trijų geriausių, dauguma respondentų Prancūzijoje (58 proc.) ir Lenkijoje (51 proc.) jį laiko pagrindiniu trejetu. Mažiausias – Suomijoje (8 proc.).

Natūralių įpročių prastėjimas užima antrą vietą Suomijoje (73 proc.), kur šis rodiklis didžiausias, po jos eina Estija (68 proc.), Lietuva (58 proc.) ir Latvija (51 proc.). Trečioje vietoje yra Švedija (66 proc.), Vengrija (60 proc.) ir Kroatija (59 proc.). Dauguma respondentų Austrijoje (53 proc.), Vokietijoje (57 proc.), Danijoje (56 proc.), Rumunijoje (54 proc.) ir Slovėnijoje (51 proc.) šį klausimą laiko trejetu geriausiu. Mažiausias – Bulgarijoje ir Ispanijoje (po 34 proc.).

Trečioje vietoje – potvyniai Danijoje (62 proc.), Slovėnijoje (59 proc.) ir Suomijoje (55 proc.). Dauguma respondentų Belgijoje (58 proc.), Airijoje (56 proc.), Nyderlanduose (54 proc.), Italijoje ir Rumunijoje (abiejose po 50 proc.) mano, kad, nepaisant to, kad nė vienoje kitoje valstybėje narėje jie nėra tarp trijų geriausių klausimų, jie yra tarp trijų geriausių. Mažiausi rodikliai yra Maltoje (11 proc.) ir Estijoje (14 proc.).

Suomija išsiskiria tuo, kad didelė dalis respondentų dumblių augimą (66 proc.) savo šalyje nurodo kaip su vandeniu susijusią problemą. Suomijoje šis klausimas užima trečią vietą, tačiau nė vienoje kitoje valstybėje narėje jis nepatenka į geriausių klausimų trejetuką, be to, dauguma kitų valstybių narių jo neatrunko. ?? n septyniose valstybėse narėse jį paminėjo mažiau nei dešimtadalis respondentų.

QB15t. Kokios, jūsų nuomone, yra pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu (MŪSŲ ŠALYJE)? Pirmiausia? Antra? Trečia? Ketvirta? (%)

	27 ES valsty bės narės	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	E5	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	5E	SI	SK
Tarša	69	64	76	78	54	68	66	83	73	72	64	89	70	74	76	83	64	83	74	85	66	70	70	60	70	78	85	80
Vandens pereikvojimas ir švaistymas	63	63	64	62	71	59	70	55	67	63	64	51	62	71	64	58	62	54	67	42	67	57	62	59	47	62	64	71
Klimato kaita	61	56	71	49	64	41	61	74	36	54	60	61	60	74	53	61	68	55	51	50	55	64	58	69	59	70	54	49
Sausros	48	30	31	59	77	60	33	11	24	48	77	8	58	37	48	13	47	43	39	24	69	44	51	69	60	21	39	52
Vandens trūkumas	48	41	33	50	62	51	52	21	21	43	67	9	46	36	38	33	49	19	33	13	60	47	52	64	36	34	26	42
Natūralių buveinių būklės blogėjimas	46	53	47	34	36	49	57	56	68	47	34	73	37	59	60	45	44	58	42	51	38	43	38	42	54	66	51	41
Potvyniai	41	46	58	43	26	33	38	62	14	55	19	16	46	41	37	56	50	26	44	43	11	54	39	22	50	36	59	45
Dumblių augimas	15	20	13	8	8	15	13	21	41	7	6	66	13	8	20	30	13	28	14	47	16	13	21	9	19	28	7	10

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad respondentai, kurie visą laiką mokėsi ilgiau, nuolat dažniau mini bet kokią grėsmę. Tarša pasirenkama kaip didžiausia grėsmė, neatsižvelgiant į respondentų socialinę ir demografinę padėtį.

Yra keletas nedidelių skirtumų pagal profesines kategorijas. Palyginti su kitomis kategorijomis, vadovai (65 proc.) ir studentai (69 proc.) dažniau mini klimato kaitą, o namų ūkio darbuotojai išsiskiria didele dalimi paminėdami sausras (56 proc., palyginti su 45–50 proc.) ir vandens trūkumą (55 proc., palyginti su 42–49 proc.).

Kaimo vietovėse gyvenantys respondentai taip pat dažniau mini vandens trūkumą (51 proc., palyginti su 44 proc. dideliuose miestuose gyvenančių respondentų), o miesto vietovėse gyvenantys respondentai dažniau mini taršą (71 proc., palyginti su 69 proc. kaimo vietovėse) ir klimato kaitą (63 proc., palyginti su 58 proc.).

QB15T Kokios, jūsų nuomone, yra pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu (MŪSŲ ŠALYJE)? Pirmiausia? Antra? Trečia? Ketvirta? (% , ES)

	Tarša	Vandens perekvojimas ir švaistymas	Klimato kaita	Natūralių buveinių būklės blogėjimas	Sausros	Vandens trūkumas	Potvyniai	Dumблиų prieaugis
27 ES valstybės narės	69	63	61	46	48	48	41	15
Lytis								
Vyras	69	63	61	47	48	48	39	15
moteris	69	62	61	46	48	48	42	15
Amžius								
15–24 m.	69	63	66	48	45	43	41	15
25–39 m.	70	63	59	48	48	47	39	17
40–54 m.	68	64	61	47	48	50	40	15
55+	69	62	60	44	50	49	42	13
Švietimas (pabaiga)								
15–	65	63	58	40	55	55	42	11
16–19 m.	69	62	61	46	48	48	41	15
20+	70	63	60	48	47	46	40	16
Vis dar studijuoja	70	63	69	50	43	41	39	15
Socialinė ir profesinė kategorija								
Savarankiškai dirbantis asmuo	69	64	57	47	49	48	42	15
Vadovai	68	63	65	50	46	49	38	14
Kiti balti antkakliai	70	62	60	49	45	49	41	16
Darbininkai	68	64	60	46	49	49	40	16
Namų šeimininkai	70	58	52	37	56	55	42	16
Bedarbiai	76	63	58	43	49	42	41	15
Išėjęs į pensiją	68	62	60	44	50	47	43	13
Moksleiviai	67	64	69	49	45	42	40	14
Subjektyvi urbanizacija								
Kaimo kaimas	69	63	58	44	48	51	39	15
Mažas / vidutinio dydžio miestas	67	64	62	46	49	48	41	14
Didelis miestas	71	61	63	49	48	44	41	15

3. Nacionalinių suinteresuotųjų subjektų vaidmuo užtikrinant veiksmingą vandentvarką

Paklausti, ar konkretūs subjektai šiuo metu daro pakankamai, kad vandenį naudotų efektyviai, dauguma respondentų mano, kad jų nėra, išskyrus žuvininkystę ir akvakultūrą.

Trys ketvirtadaliai (75 proc.) europiečių mano, kad pramonė daro nepakankamai, kad vandenį naudotų efektyviai, o 17 proc.²²mano, kad ji daro pakankamai.

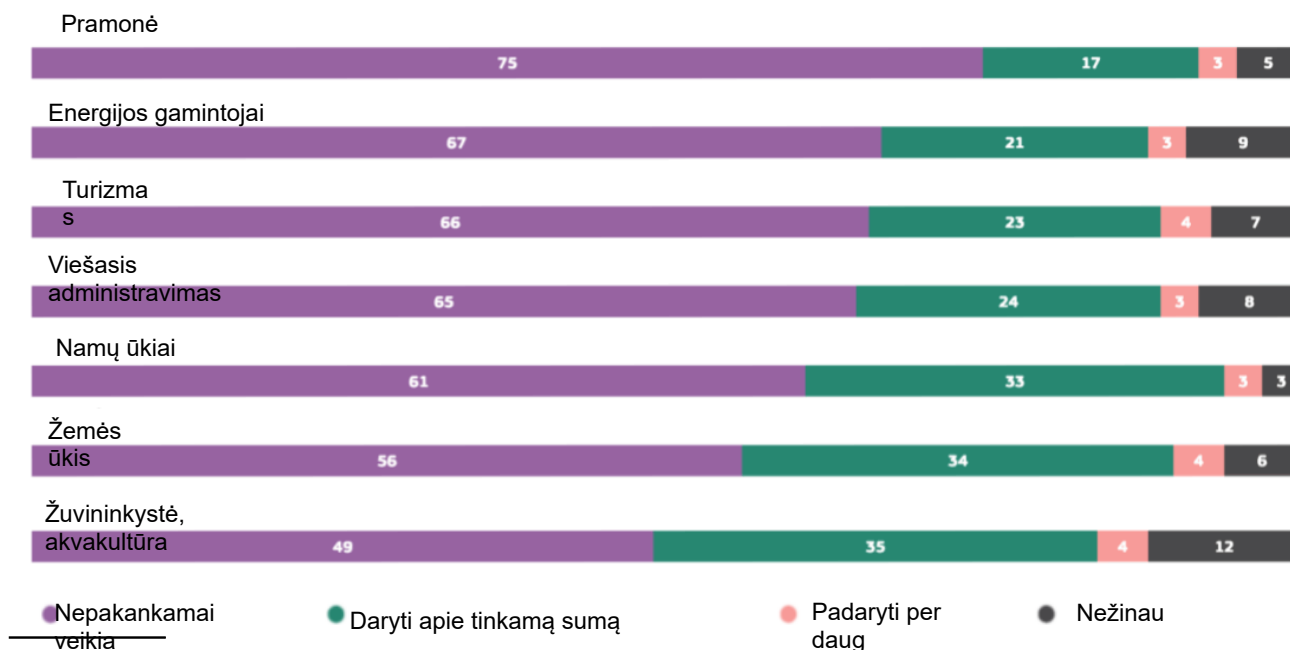
Maždaug du trečdaliai respondentų taip pat mano, kad energijos gamintojai (67 proc. „nepakankamai“, palyginti su 21 proc. „apie tinkamą kiekį“), turizmas (66 proc., palyginti su 23 proc.) ir viešasis administravimas (65 proc., palyginti su 24 proc.) šiuo metu nepakankamai stengiasi veiksmingai naudoti vandens išteklius savo šalyje.

Daugiau kaip šeši iš dešimties respondentų (61 proc.) teigia, kad namų ūkiai nepakankamai stengiasi efektyviai naudoti vandens išteklius (palyginti su 33 proc. „apie tinkamą kiekį“), o 56 proc. sako tą patį apie žemės ūkį (palyginti su 34 proc. „apie tinkamą kiekį“).

Galiausiai 49 proc. respondentų mano, kad žuvininkystė ir (arba) akvakultūra šiuo metu nepakankamai prisideda prie veiksmingo vandens naudojimo savo šalyje, o 35 proc. mano, kad prisideda prie tinkamo vandens kiekio. Visų dalyvių nuomone, 3–4 proc. respondentų mano, kad daro

per daug. Pažymėtina, kad atsakymų „nežinau“ nuolat mažiau nei dešimt procentų, išskyrus žvejybos ir akvakultūros (12 proc.).

QB16. Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš toliau nurodytų subjektų šiuo metu daro per daug, kad galėtų tinkamai arba nepakankamai efektyviai naudoti vandenį (MŪSŲ ŠALYJE)? (ES 27) (%)

²² 16 QB. Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš toliau nurodytų subjektų šiuo metu daro per daug, apie tinkamą vandens kiekį arba jo nepakanka, kad būtų galima efektyviai naudoti vandenį (MŪSŲ ŠALYJE)? 1. Pramonė, 2. Namų ūkiai, 3. Žemės ūkis, 4. Energijos gamintojai; 4. Žuvininkystė, akvakultūra, 5. Turizmas 6. Viešasis administravimas.

26 valstybėse narėse dauguma respondentų mano, kad pramonės sektorius šiuo metu nepakankamai stengiasi efektyviai naudoti vandenį savo šalyje. Tačiau šioje grupėje proporcijos labai skiriasi: didžiausia – Graikijoje (92 proc.) ir Maltoje (87 proc.), mažiausia – Suomijoje ir Estijoje (51 proc.).

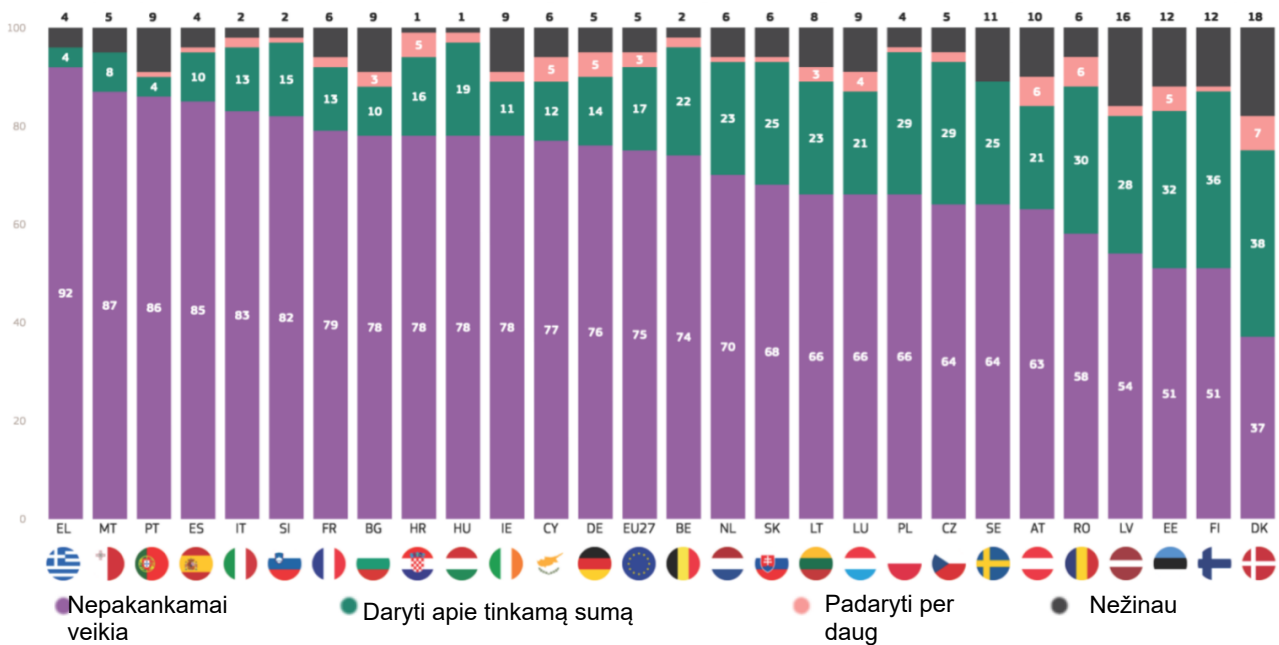
Tik Danijoje mažuma mano, kad pramonė daro nepakankamai (37 proc.), ir yra beveik susiskaldžiusi su tais, kurie mano, kad ji daro tinkamą kiekį (38 proc.).

21 valstybėje narėje bent pusė respondentų teigia, kad energijos gamintojai šiuo metu nepakankamai stengiasi

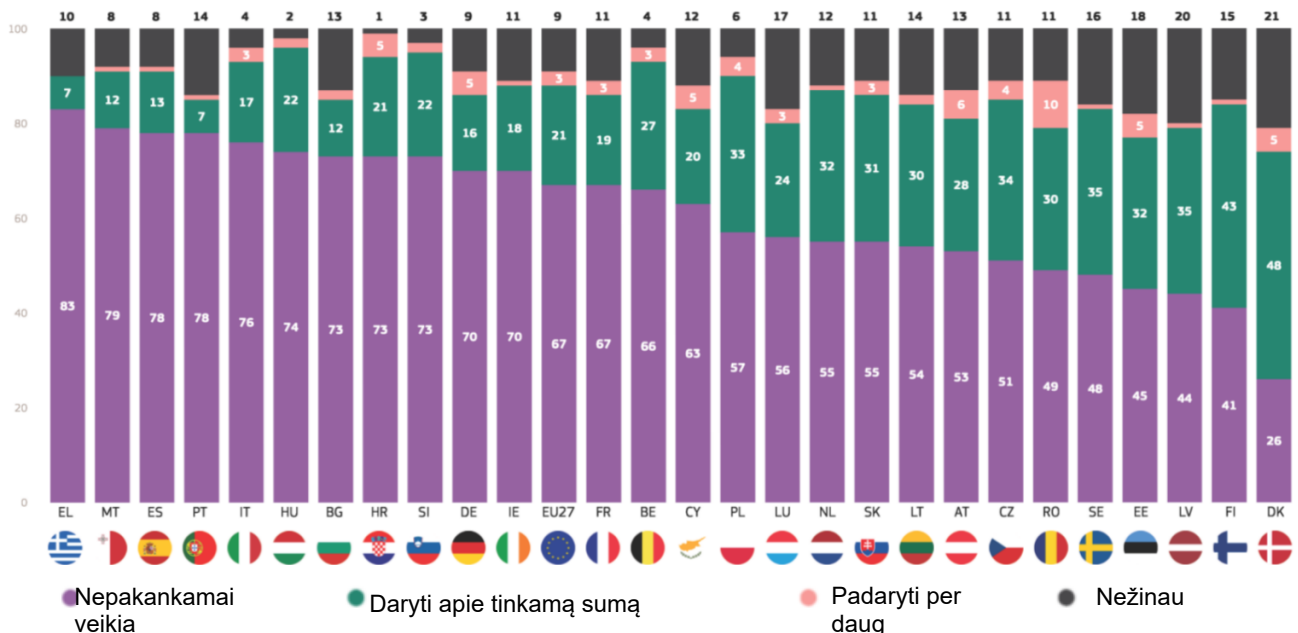
efektyviai naudoti vandens išteklius savo šalyje. Šios grupės dalis svyruoja nuo 83 proc. Suomijoje ir 79 proc. Maltoje iki 51 proc. Čekijoje. Dviejose valstybėse narėse tik mažuma laikosi šios nuomonės, t. y. Suomijoje (41 proc., palyginti su 43 proc. dėl tinkamos sumos) ir Danijoje (26 proc., palyginti su 48 proc.).

Pažymėtina, kad Danijoje ir Latvijoje „nežinau“ rodikliai yra ypač aukšti – atitinkamai 21 proc. ir 20 proc.

QB16.1. Pusalpio viršus Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš šių subjektų šiuo metu daro per daug, teisingai ar nepakankamai, kad efektyviai naudotų vandenį (MŪŠŲ ŠALYJE)?- Pramonė (%)

QB16.4. KB16.4. KB16.4. KB16 Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš šių subjektų šiuo metu daro per daug, teisingai ar nepakankamai, kad efektyviai naudotų vandenį (MŪŠŲ ŠALYJE)? Energijos gamintojai (%)

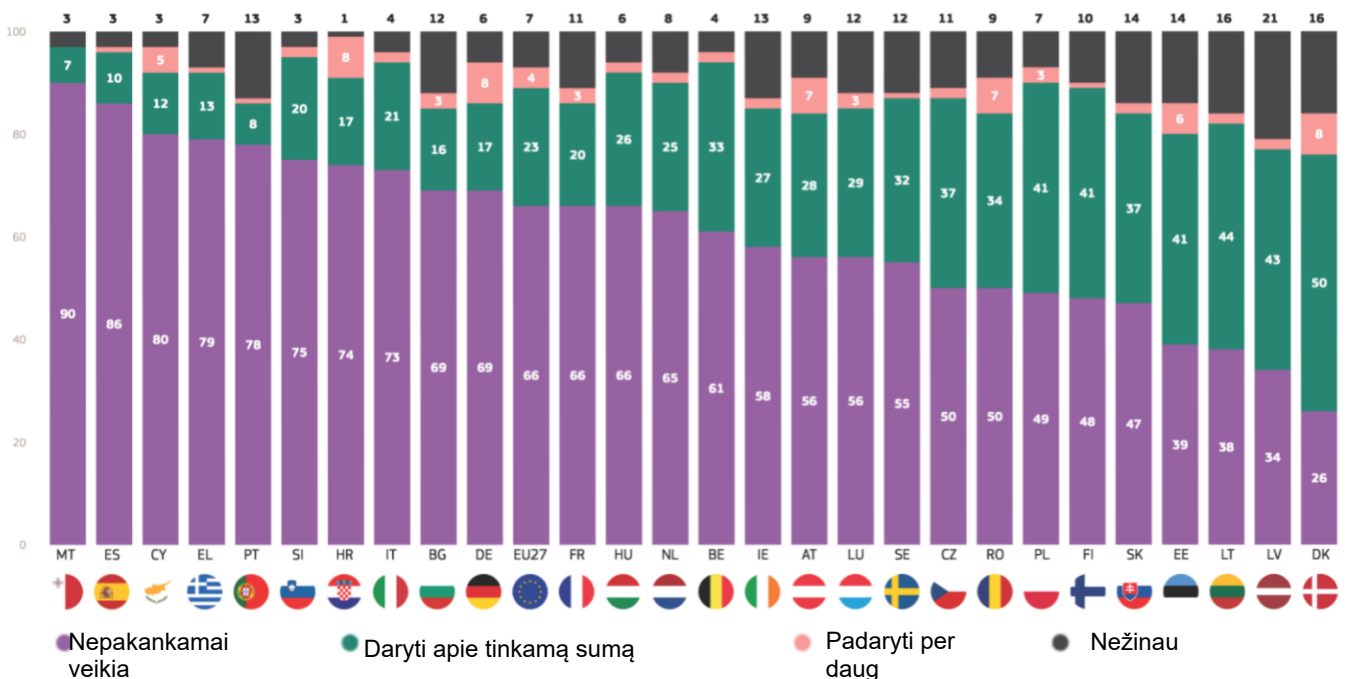

20 valstybių narių bent pusė respondentų mano, kad turizmo sektorius šiuo metu nepakankamai veiksmingai naudoja vandens išteklius savo šalyje. Šioje grupėje šis skaičius svyruoja nuo 90 proc. Maltoje ir 86 proc. Ispanijoje iki 50 proc. Čekijoje ir Rumunijoje.

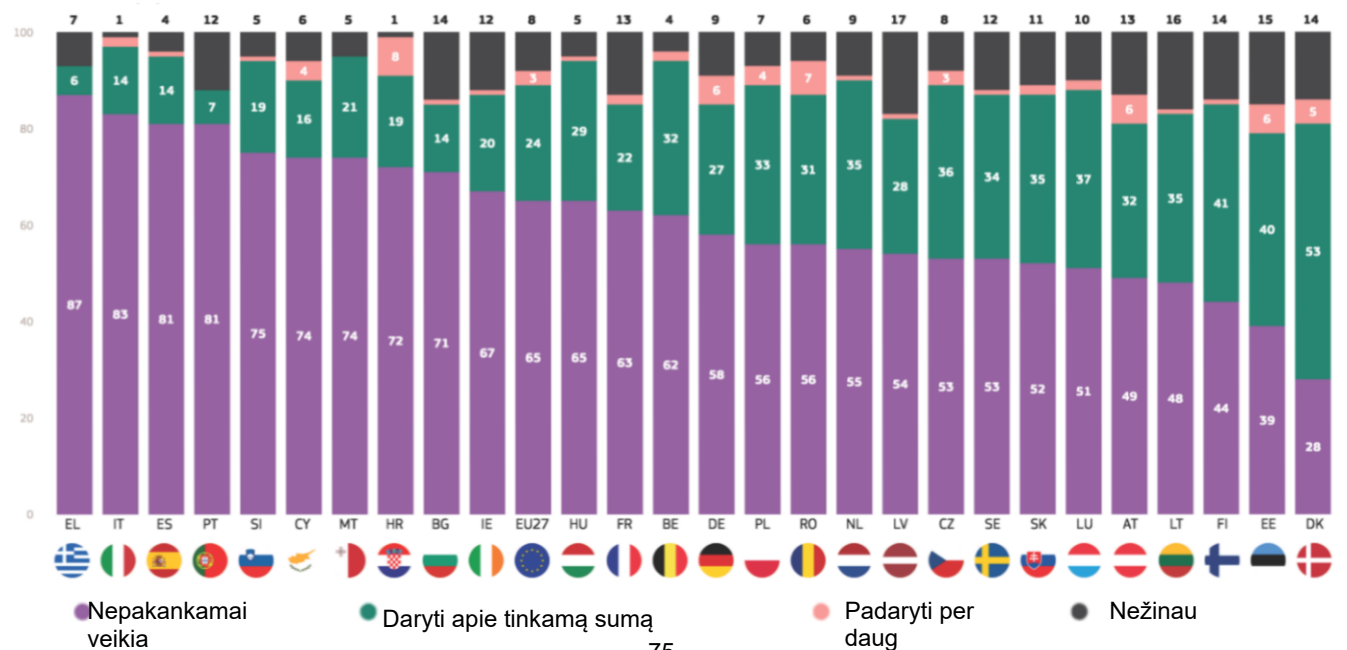
Keturiuose valstybėse narėse, t. y. Danijoje (50 proc., palyginti su 26 proc. „nepakankamai“), Latvijoje (45 proc., palyginti su 34 proc.), Lietuvoje (44 proc., palyginti su 38 proc.) ir Estijoje (41 proc., palyginti su 39 proc.), daugiau respondentų mano, kad ji veikia tinkamai, o ne nepakankamai. Latvijoje daugiau kaip penktadalis respondentų teigia, kad nežino (21 proc.).

22 valstybėse narėse bent pusė respondentų teigia, kad viešojo administravimo institucijos šiuo metu nepakankamai stengiasi efektyviai naudoti vandens išteklius savo šalyje. Šios grupės dalis svyruoja nuo 87 proc. Graikijoje ir 83 proc. Italijoje iki 51 proc. Liuksemburge. Dviejose valstybėse narėse daugiau respondentų mano, kad ji veikia tinkamai, o ne nepakankamai, vėlgi Danijoje (53 proc., palyginti su 28 proc. „nepakankamai“) ir Estijoje (40 proc., palyginti su 39 proc.).

QB16.6 laukelis. Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš šių subjektų šiuo metu daro per daug, teisingai ar nepakankamai, kad efektyviai naudotų vandenį (MŪŠŲ ŠALYJE)?:-Turizmas (%)

QB16.7 punktas. Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš šių subjektų šiuo metu daro per daug, teisingai ar nepakankamai, kad efektyviai naudotų vandenį (MŪŠŲ ŠALYJE)?:- Viešasis administravimas (%)

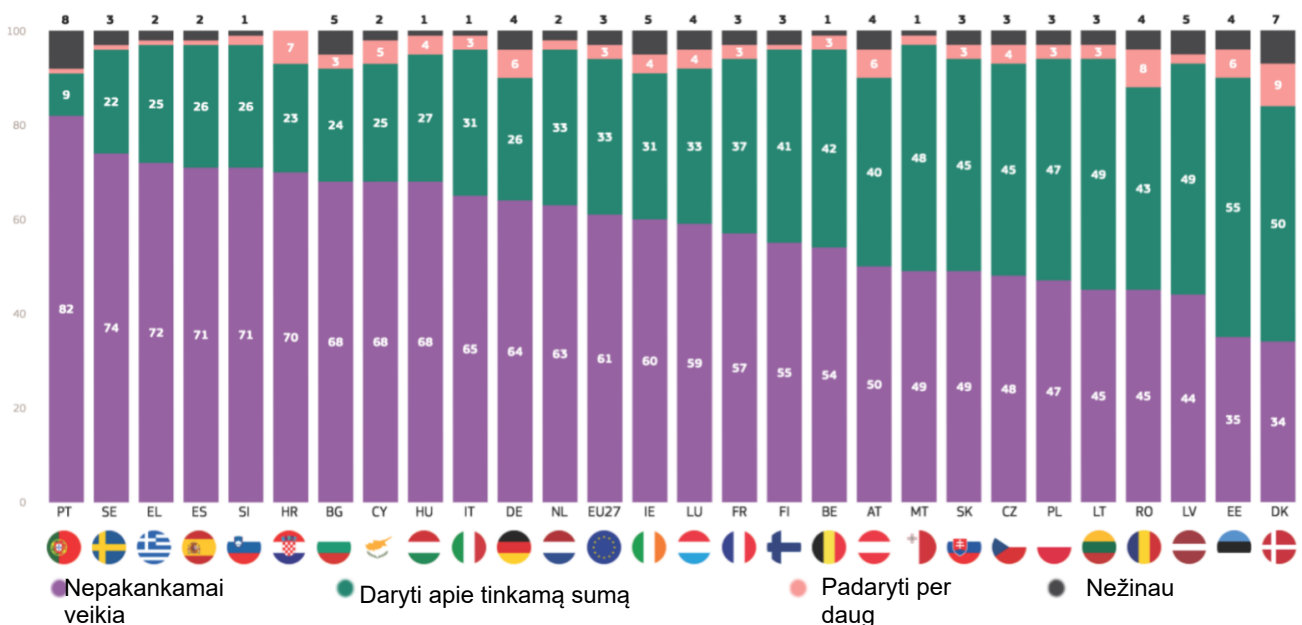
18 valstybių narių bent pusė respondentų teigia, kad namų ūkiai šiuo metu nepakankamai stengiasi efektyviai naudoti vandens išteklius savo šalyje. Šioje grupėje ši dalis svyruoja nuo 82 proc. Portugalijoje ir 74 proc. Švedijoje iki 50 proc. Austrijoje.

Keturiuose valstybėse narėse daugiau respondentų mano, kad ji veikia tinkamai, o ne nepakankamai, vėlgi Danijoje (50 proc., palyginti su 34 proc. „nepakankamai“), Estijoje (35 proc., palyginti su 55 proc.), Latvijoje (49 proc., palyginti su 44 proc.) ir Lietuvoje (49 proc., palyginti su 45 proc.). Nuomonės išsiskyrė arba beveik išsiskyrė Lenkijoje (47 proc. abiejose šalyse) ir Maltoje (48 proc. beveik teisingai, 49 proc. nepakankamai).

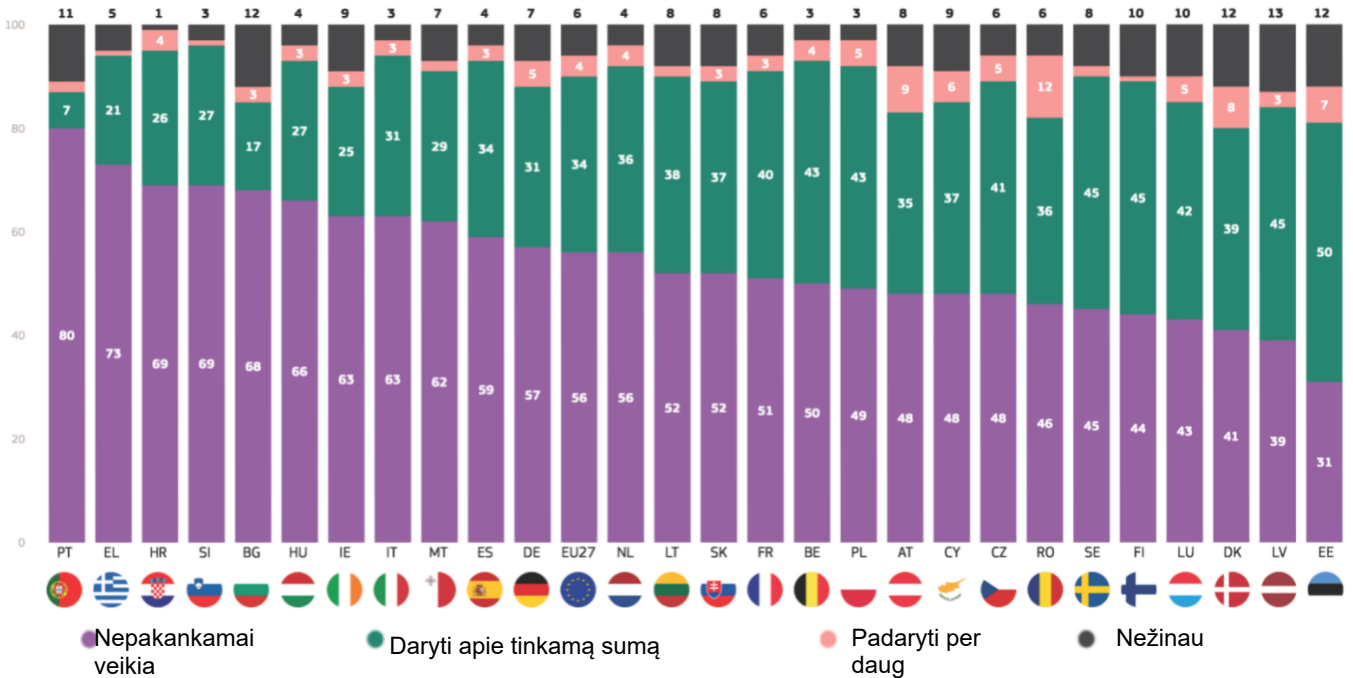
16 valstybių narių bent pusė respondentų mano, kad žemės ūkio sektorius šiuo metu nepakankamai veiksmingai naudoja vandens išteklius savo šalyje. Šios grupės dalis svyruoja nuo 80 proc. Portugalijoje ir 73 proc. Graikijoje iki 50 proc. Belgijoje. Dviejose valstybėse narėse daugiau respondentų mano, kad ji veikia tinkamai, o ne nepakankamai, vėlgi Estijoje (50 proc., palyginti su 31 proc. „nepakankamai“) ir Latvijoje (45 proc., palyginti su 39 proc.).

Nuomonės išsiskyrė arba beveik išsiskyrė Švedijoje (45 proc. abiem atvejais), Suomijoje (45 proc. „apie teisę“, 44 proc. „nepakankamai“) ir Liuksemburge (42 proc. „apie teisę“, 43 proc. „nepakankamai“).

QB16.2. Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš šių subjektų šiuo metu daro per daug, teisingai ar nepakankamai, kad efektyviai naudotų vandenį (MŪSŲ ŠALYJE)?:-Namų ūkiai (%)

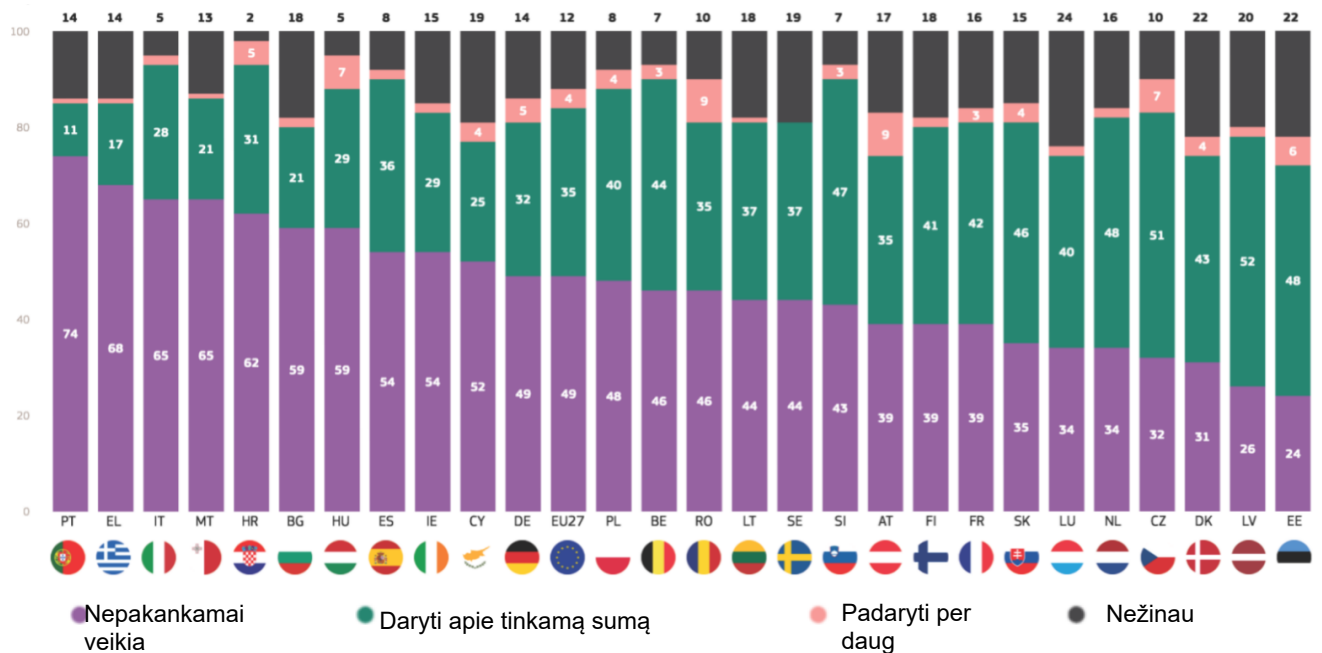
QB16.3. Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš šių subjektų šiuo metu daro per daug, teisingai ar nepakankamai, kad efektyviai naudotų vandenį (MŪSŲ ŠALYJE)?:-Žemės ūkis (%)

Dešimtyje valstybių narių daugiau kaip pusė respondentų teigia, kad žuvininkystė ir (arba) akvakultūra šiuo metu nepakankamai veiksmingai naudoja vandens išteklius savo šalyje. Šioje grupėje šis skaičius svyruoja nuo 74 proc. Portugalijoje iki 52 proc. Kipre. Dešimtyje valstybių narių daugiau respondentų mano, kad ji veikia tinkamai, o ne nepakankamai; šis skirtumas nuolat didžiausias Estijoje (48 proc., palyginti su 24 proc. „nepakankamai“) ir Latvijoje (52 proc., palyginti su 26 proc.). Čekijoje dauguma (52 proc.) taip pat mano, kad daro pakankamai.

Pažymėtina, kad 20 valstybių narių bent dešimtadalis respondentų teigia, kad nežino, o didžiausia dalis – Liuksemburge (24 proc.) ir Estijoje (22 proc.).

QB16.5. Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš toliau nurodytų subjektų šiuo metu daro per daug, teisingai ar nepakankamai, kad efektyviai naudotų vandenį (MŪSŲ ŠALYJE)? :-Žuvininkystė, akvakultūra (%)

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad respondentai, neatsižvelgiant į jų socialinę ir ekonominę padėtį, manė, kad visi minėti sektoriai turi dėti daugiau pastangų, kad vanduo būtų naudojamas efektyviai.

Visų pirma, visose skirtingose socialinėse ir demografinėse grupėse pramonės sektorius buvo pasirinktas kaip subjektas, kuris „daro nepakankamai“, o žvejybos ir akvakultūros sektorius buvo pasirinktas rečiausiai.

QB16 Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš šių subjektų šiuo metu daro per daug, teisingai ar nepakankamai, kad efektyviai naudotų vandenį (MŪSŲ ŠALYJE)? (% - "Nepakankamai dirba")

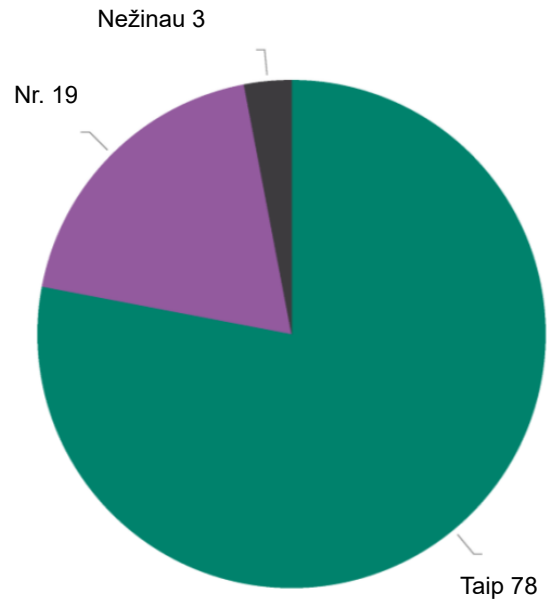
	Pramonė	Energijos gamintojai	Turizmas	Viešasis administravimas	Namų ūkiai	Žemės ūkis	Žuvininkystė, akvakultūra
27 ES valstybės narės	75	67	66	65	61	56	49
Lytis							
Vyras	75	66	65	64	60	56	49
moteris	76	67	67	66	62	56	49
Amžius							
15–24 m.	73	63	84	62	57	52	49
25–39 m.	76	67	65	55	60	57	52
40–54 m.	76	68	68	66	63	58	50
55+	75	67	66	65	61	55	48
Švietimas (pabaiga)							
15–	75	68	69	69	60	54	50
16–19 m.	76	67	65	65	59	56	51
20+	75	66	67	64	64	57	48
Vis dar studijuoja	75	65	67	63	57	54	49
Socialinė ir profesinė kategorija							
Savarankiškai dirbantis asmuo	76	69	70	69	63	60	53
Vadovai	76	68	70	65	67	60	52
Kiti balti antkakliai	77	68	65	67	62	59	52
Darbininkai	75	66	64	65	59	55	50
Namų šeimininkai	75	65	67	67	56	49	47
Bedarbiai	76	68	62	62	57	54	43
Išėjęs į pensiją	74	66	65	64	61	55	47
Moksleiviai	75	65	67	62	57	54	50
Sunku apmokėti sąskaitas							
Didžiąją laiko dalį	78	71	69	71	62	58	52
Kartas nuo karto	76	67	66	69	60	56	54
Beveik niekada / niekada	75	66	66	63	61	56	47
Apsvarstykite priklausymą							
Darbininkų klasė	76	67	65	66	57	56	49
Žemesnė vidurinioji klasė	77	68	67	65	63	56	51
Vidurinė klasė	75	66	66	66	61	55	49
Aukštesnioji vidurinioji klasė	72	64	68	62	67	62	48
Aukštesnioji klasė	76	71	62	62	61	56	53
ES įvaizdis							
Teigiamas	78	68	69	67	65	60	53
Neutral	74	66	64	64	58	53	48
Neigiamas	70	63	61	64	55	49	45

4. Papildomos priemonės vandens problemoms Europoje spręsti

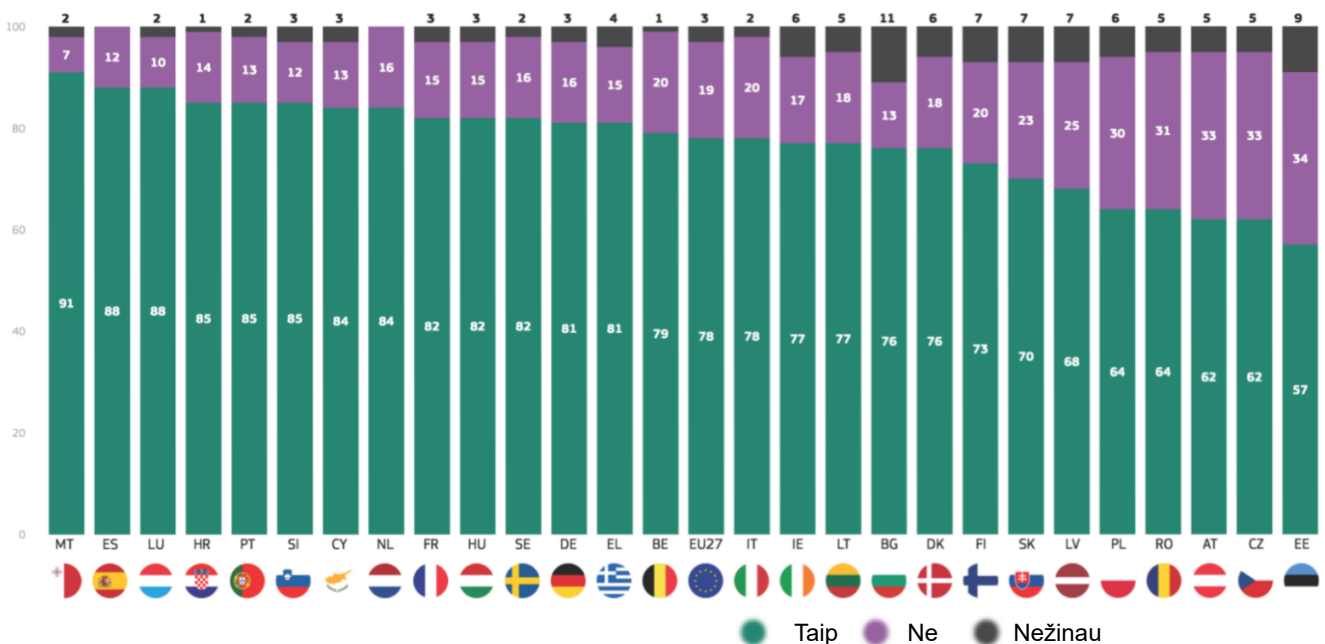
Daugiau kaip trys ketvirtadaliai europiečių mano, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių su vandeniu susijusioms problemoms Europoje spręsti.

Daugiau kaip trys ketvirtadaliai (78 proc.) respondentų mano, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandens problemoms Europoje spręsti.²³ Šiek tiek mažiau nei penktadalis (19 proc.) nepritaria šiai idėjai, o 3 proc. teigia, kad nežino.

QB17. Ar manote, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandens problemoms Europoje spręsti? (ES 27) (%)

QB17. Ar manote, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandens problemoms Europoje spręsti? (%)

²³ 17 QB. Ar manote, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandens problemoms Europoje spręsti?

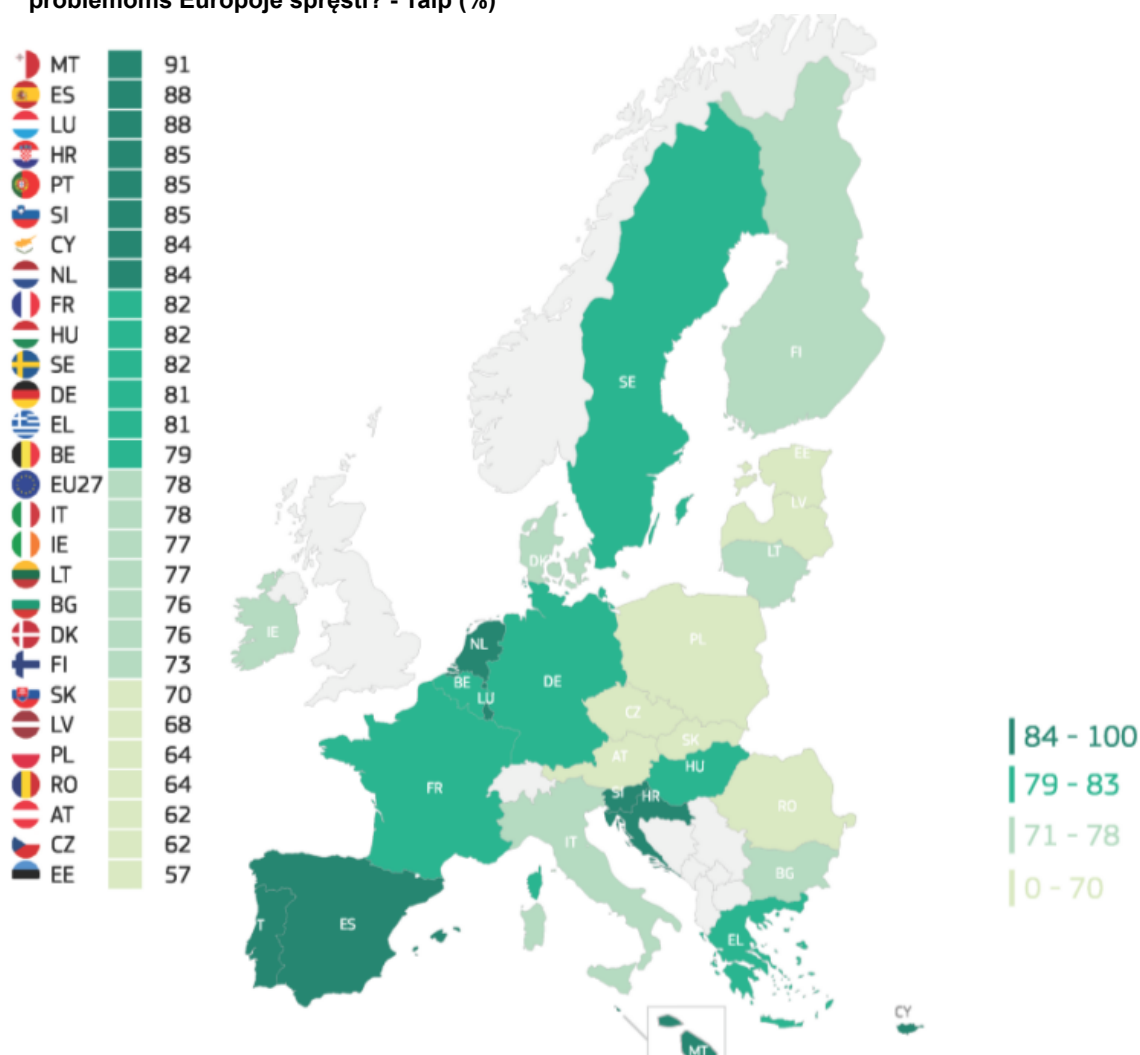
Toliau pateiktame žemėlapyje parodyta kiekvienos valstybės narės respondentų, manančių, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandens problemoms Europoje spręsti, dalis.

Dauguma respondentų visose 27 valstybėse narėse mano, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių su vandeniu susijusioms problemoms Europoje spręsti. Tačiau proporcijos valstybėse narėse labai skiriasi. Didžiausi rodikliai nustatyti Maltoje (91 proc.), Ispanijoje ir Liuksemburge (88 proc.), o mažiausi – Čekijoje ir Austrijoje (po 62 proc.) ir Estijoje (57 proc.).

Prieštaravimas šiai idėjai yra simetriškiausias šiose trijose valstybėse narėse: Estija (34 proc.), Čekija ir Austrija (po 33 proc.). Apskritai šešiose valstybėse narėse opozicija viršija ketvirtadalį respondentų.

Pažymėtina, kad Bulgarijoje didelė dalis respondentų atsakė „nežinau“ (11 proc.).

QB17. Ar manote, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandens problemoms Europoje spręsti? - Taip (%)

Socialinių ir demografinių duomenų analizė rodo, kad tvirtai pritariama minčiai, jog ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandens problemoms Europoje spręsti. Ypač didesnė parama teikiama tiems, kurie ilgiausiai mokėsi dieninėse studijose (80 proc.), studentams (82 proc.), vadovams (83 proc.), didmiesčiuose gyvenantiems asmenims (83 proc.) ir tiems, kurių ES įvaizdis yra teigiamas (85 proc.), ypač palyginti su tais, kurių įvaizdis yra neigiamas (64 proc.).

QB17 Ar manote, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandens problemoms Europoje spręsti? (% ES)

	Taip	Ne	Nežinau
27 ES valstybės narės	78	19	3
Lytis			
Vyras	77	20	3
moteris	79	17	4
Amžius			
15–24 m.	80	17	3
25–39 m.	78	19	3
40–54 m.	78	19	3
55+	78	18	4
Švietimas (pabaiga)			
15–	76	19	5
16–19 m.	77	20	3
20+	80	18	2
Vis dar studijuoja	82	15	3
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantis asmuo	77	20	3
Vadovai	83	16	1
Kiti balti antkakliai	79	19	2
Darbininkai	76	21	3
Namų šeimininkai	74	23	3
Bedarbiai	75	21	4
Išėjęs į pensiją	78	17	5
Moksleiviai	81	16	3
ES įvaizdis			
Teigiamas	85	13	2
Neutral	75	21	4
Neigiamas	64	32	4

Išvada

Šioje ataskaitoje pateikiami 2024 m. kovo–balandžio mėn. atliktos specialiosios „Eurobarometro“ apklausos rezultatai. Joje nagrinėjamas ES respondentų požiūris į aplinką ir patirtis šioje srityje.

Europiečiai ir toliau reiškia didelį susirūpinimą dėl aplinkos, kurią jie ir toliau laiko jiems asmeniškai aktualia problema. Per pastaruosius penkerius metus nustatyti faktai buvo nuoseklūs. Aplinkosaugos klausimai daro didelį poveikį europiečių kasdieniam gyvenimui ir sveikatai – daugiau kaip trys ketvirtadaliai tai pripažįsta. Susirūpinimą dėl kasdieniai gaminiuose esančių cheminių medžiagų poveikio sveikatai išreiškė daugiau kaip keturi iš penkių respondentų, kurie taip pat yra susirūpinę dėl poveikio aplinkai. Nuo 2019 m. apklausos šie nuogastavimai šiek tiek sumažėjo.

Visuomenės nuomone, ES teisės aktai ir politika yra labai svarbūs aplinkos apsaugai. 45 proc. respondentų pirmenybę teikia gamtos atkūrimui ir jos apsaugai vykstant naujiems pokyčiams, nes tai yra pagrindiniai ES tikslai. 84 proc. pripažįsta, kad ES aplinkos apsaugos teisės aktai yra būtini vidaus apsaugai, o 81 proc. pritaria ES vaidmeniui keliant aplinkos apsaugos standartus už jos ribų. Be to, 78 proc. pasisako už tai, kad būtų pasiūlyta daugiau ES priemonių su vandeniu susijusiems klausimams spręsti, o 52 proc. ragina stiprinti apsaugą nuo pavojingų cheminių medžiagų.

Apklausos rezultatai rodo, kad respondantai nori, jog būtų padaryta daugiau siekiant apsaugoti aplinką, ir kad atsakomybę turėtų būti dalijamasi. Esama tvirtos paramos esminiams visuomenės pokyčiams siekiant atkurti ir apsaugoti gamtą. Beveik šeši iš dešimties europiečių pasisako už žiedinės ekonomikos skatinimą kuo labiau sumažinant atliekų kiekį ir skatinant pakartotinį naudojimą ir perdirbimą kaip veiksmingiausias aplinkosaugos strategijas. Be to, 55 proc. respondentų pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad ES parduodami produktai nekenktų aplinkai, o daugiau kaip pusė jų tiki griežtu aplinkos apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimu.

Didžioji dauguma (92 proc.) primygtinai reikalauja, kad įmonės padengtų taršos valymo išlaidas, o beveik trys ketvirtadaliai pritaria panašioms valdžios institucijų finansinėms pareigoms. Šeši iš dešimties europiečių mano, kad žaliosios ekonomikos pertvarkai skiriamas viešasis finansavimas yra nepakankamas. Be to, dauguma yra nepatenkinti nacionalinių suinteresuotųjų subjektų pastangomis efektyviai naudoti vandens išteklius, o 75 proc. respondentų nurodo, kad pramonė šiuo atžvilgiu yra nepakankama.

Apskritai pastebimas noras siekti tvaresnio vartotojų elgesio. 59 proc. europiečių yra pasirengę mokėti daugiau už tvarius produktus, o 72 proc. pirkdami atsižvelgia į cheminę saugą.

Veiksmingos atliekų mažinimo strategijos apima 66 proc. respondentų kruopštų perdirbimą, 52 proc. daugkartinių pakuočių naudojimą ir 49 proc. pirmenybę minimaliai supakuotiems produktams. Be to, 41 proc. renkasi produktus, supakuotus į perdirbtas medžiagas.

ES lygmeniu daugiausia problemų kelia plastiko ir cheminės atliekos, kurias nurodė atitinkamai 61 proc. ir 60

proc. respondentų, o elektroninių atliekų kiekis siekia 27 proc. Pagrindinės nustatytos su vandeniu susijusios grėsmės yra tarša (69 proc.) ir vandens poreikio joms bei švaistymas (63 proc.).

Tačiau informuotumas ir supratimas apie aplinkos problemas skiriasi. Šiek tiek daugiau nei pusė europiečių mano, kad yra gerai informuoti apie su vandeniu susijusius klausimus, pavyzdžiui, taršą ir sausras, o šiek tiek mažesnė grupė jaučiasi neinformuota. Žinios apie PFAS ("amžinas chemines medžiagas") yra ribotos; prieš apklausą apie juos buvo girdėję tik 29 proc. respondentų, palyginti su 71 proc. respondentų, kurie to nedarė. Respondantai, kurie anksčiau buvo girdėję apie PFAS, yra labiau linkę pranešti apie didelį susirūpinimą dėl jų poveikio jų sveikatai ir aplinkai nei tie, kurie to nedarė, tačiau didelis susirūpinimas visame pasaulyje rodo, kad didesnis informuotumas apie amžinai naudojamas chemines medžiagas daro poveikį jų suvokiamam pavojui.

Pastabos:

(Nukreipta iš puslapio Pierre Dieumegard)

Gaila, kad į europiečių požiūrio į aplinką tyrimą neįtrauktas nė vienas klausimas apie pagrindinę mūsų laikų aplinkos problemą: visuotinis atšilimas ir šiltnamio efektą sukeliančios dujos.

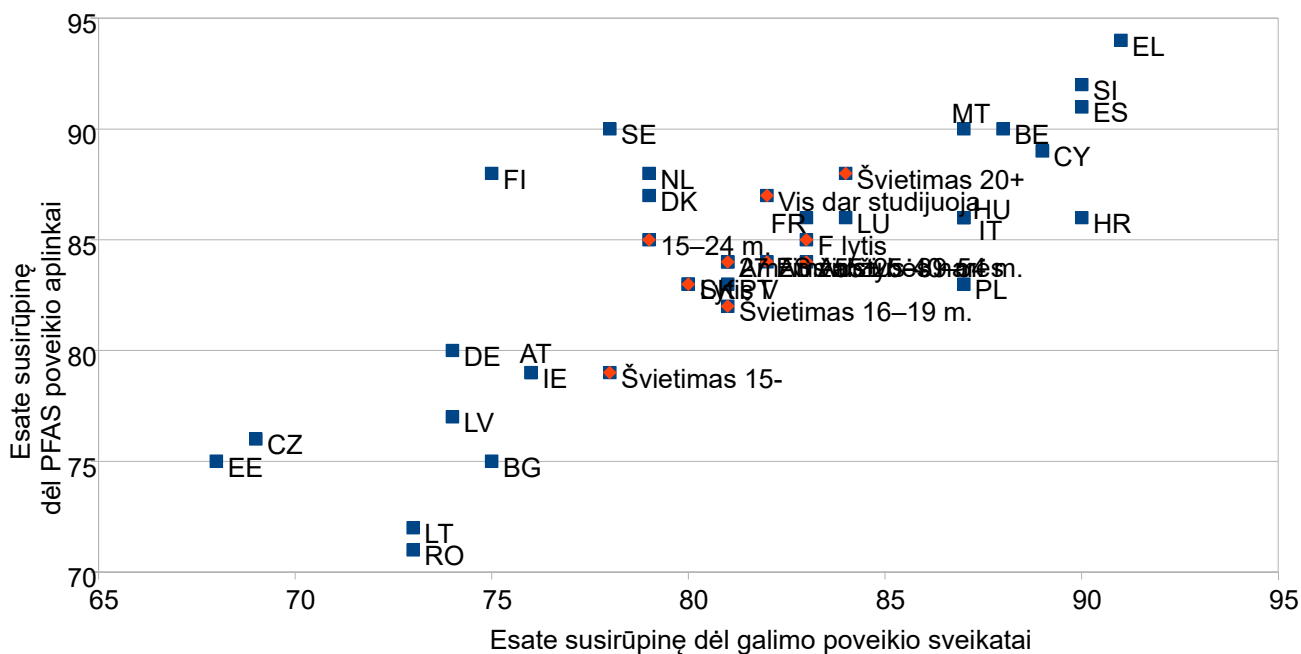
V 2 dalyje „Pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu“ pirmoji diagrama yra bloga, nes ji yra 13 klausimo (veiksmai, kurių reikia imtis) ir 15 klausimo (grėsmės vandeniui) rezultatų mišinys. Įterpta teisinga diagrama.

Žinios apie "amžinai chemines medžiagas"

Polifluoralkilai (PFAS) yra cheminiai junginiai, kurie buvo plačiai naudojami dešimtmečius, todėl jų yra mūsų aplinkoje. Tyrimai rodo, kad jie gali būti toksiški net ir nedideliais kiekiais.

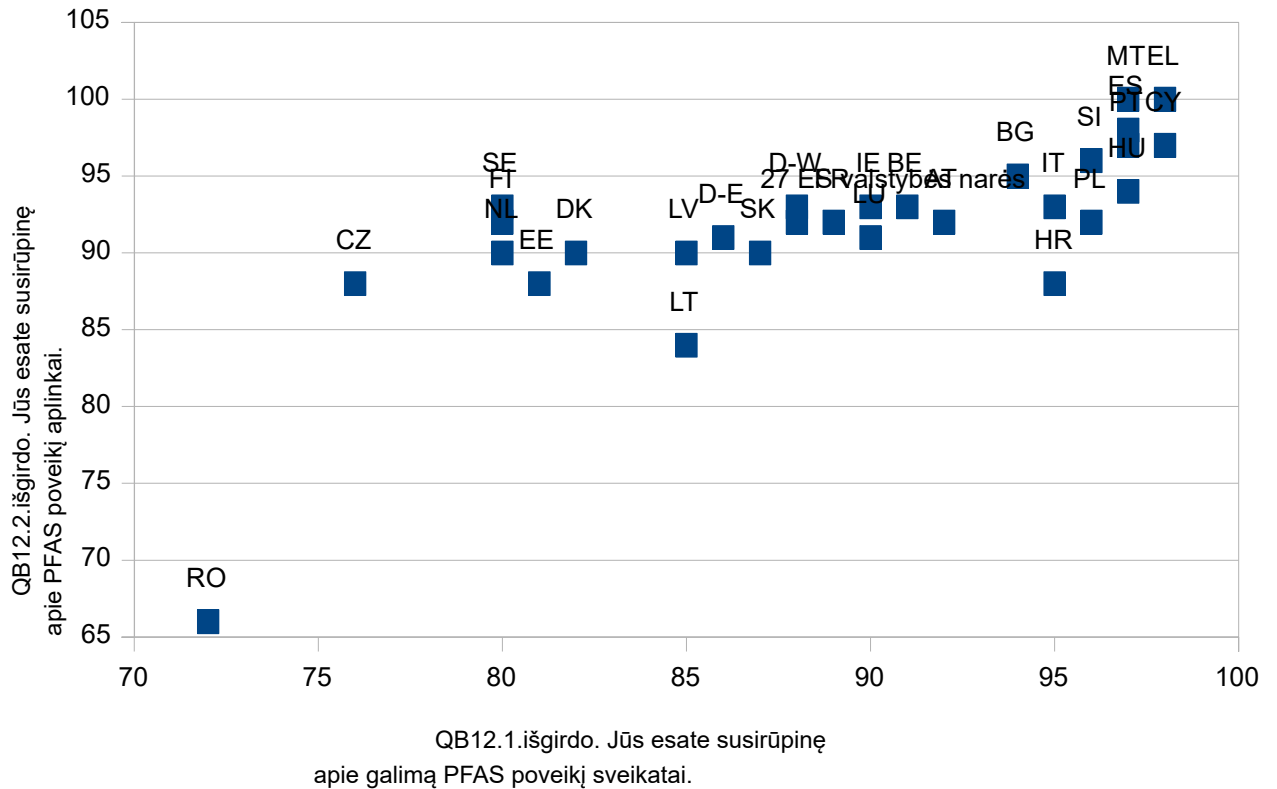
Prancūzijoje po daugelio tylos metų 2024 m. pradžioje PFAS buvo paminėta per radiją, televiziją ir laikraščiuose. Peticijos buvo išsiųstos kandidatams Europos Parlamento rinkimuose. Žiniasklaidos tyla sugrįžo.

QB12.1 - QB12.2 (Jūs esate susirūpinęs ... PFAS)

Ir net tada, kai apklausti žmonės jau žinojo apie PFAS problemą, jų suvokimas apie tai, kaip jie yra pavojingi, įvairiose šalyse labai skiriasi. Toliau pateiktoje diagramoje parodyti žmonių, kurie jau girdėjo apie PFAS problemą, atsakymai.

Graikijoje (EL) ir Maltoje (MT) visi, kurie girdėjo apie PFAS, yra susirūpinę dėl jų poveikio aplinkai, o Rumunijoje (RO) – tik du trečdaliai apklaustųjų. Sunku formuoti Europos politiką, kai viešojo nuomonė labai skiriasi!

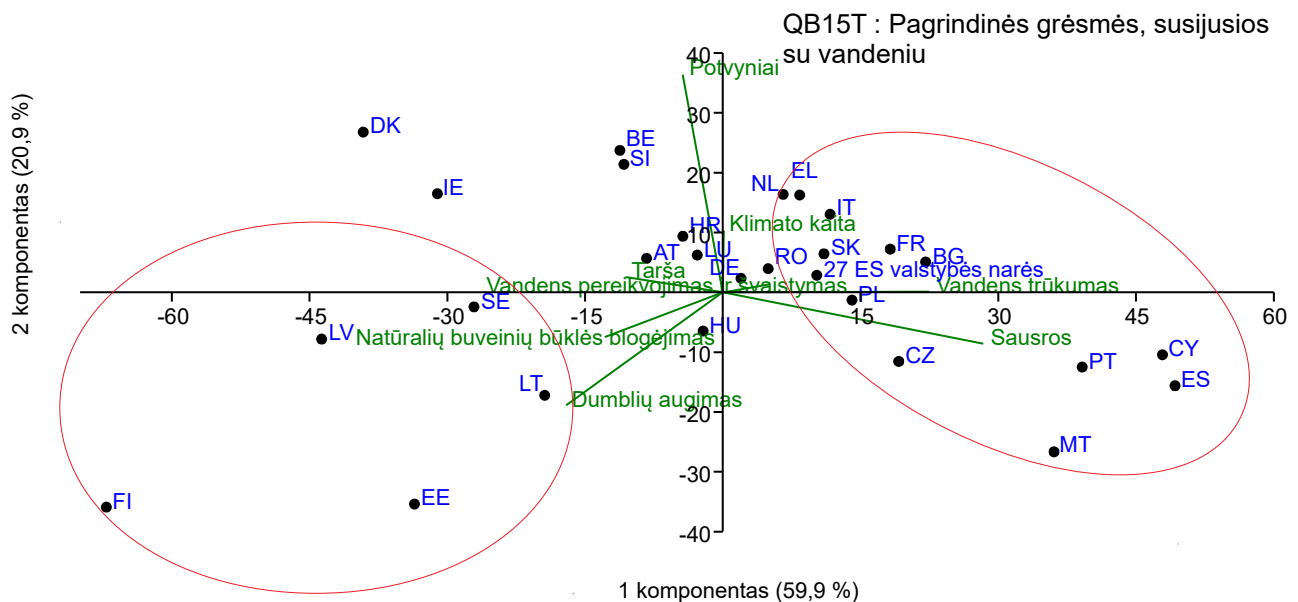

Vandens politika

Apskritai nuomonių skirtumai tarp šalių yra daug didesni nei tarp socialinių grupių (lytis, išsilavinimo lygis, amžius ir t. t.).

QB15T lentelė buvo apdorota naudojant pagrindinių komponentų analizę (PCA = ACP).²⁴

Nenuostabu, kad Suomija nėra susirūpinusi dėl sausros ar vandens trūkumo, tačiau įdomu matyti, kad šalių grupės, turinčios tas pačias geografines savybes, taip pat nerimauja dėl vandens. Viduržemio jūros regiono šalys yra labiausiai susirūpinusios dėl sausros ir vandens trūkumo (raudona elipsė dešinėje), o aplink Baltijos jūrą esančios šalys turi daugiau biologinių problemų, dumblių augimą ir natūralių buveinių blogėjimą (raudona elipsė kairėje).

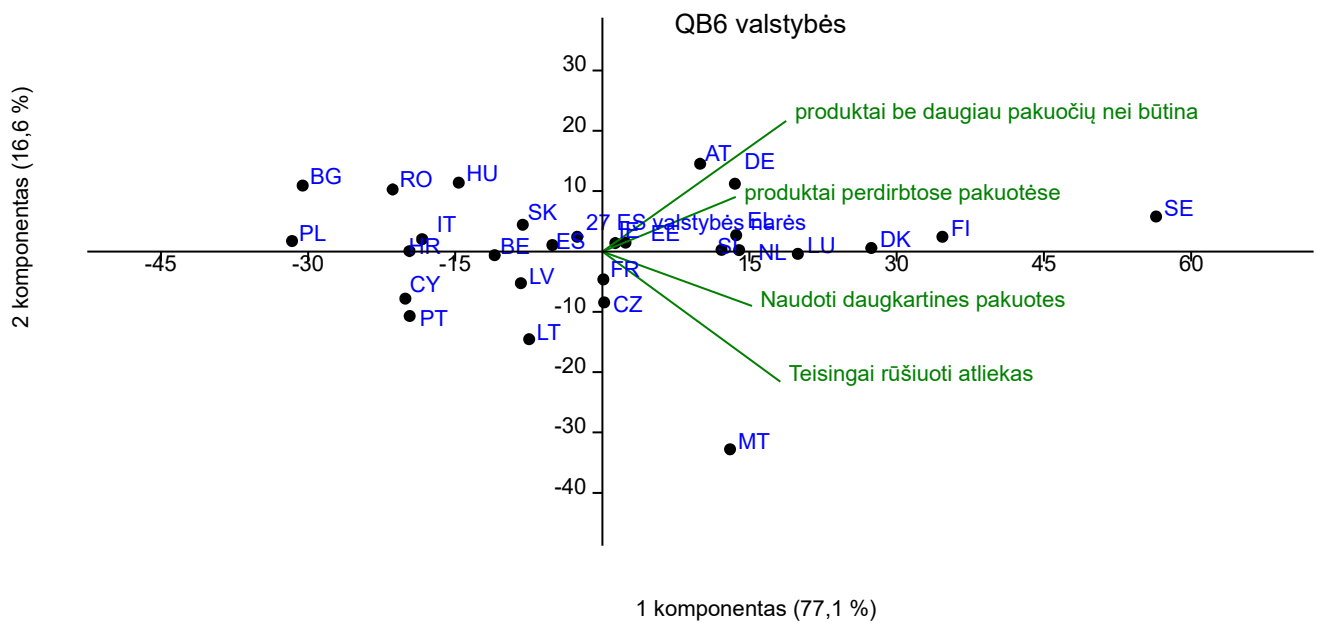
24 Hammer, Ø., Harper, D.A.T. ir P. D. Ryan, 2001 m. PAST: Paleontologinės statistikos programinės įrangos paketas švietimui ir duomenų analizei. Palaeontologia Electronica 4 straipsnio 1 dalis: 9 p. p. <https://www.nhm.uio.no/english/research/resources/past/>

Asmeniniai veiksmai šiukšlių problemai spręsti

Tai yra 6 klausimo tema: „QB6 Kuris iš toliau nurodytų veiksmų, jūsų nuomone, padėtų sumažinti atliekų kiekį? Pasirinkite visus jums tinkamus variantus. „

Didžiausias kontrastas yra tarp aktyvių ir neaktyvių šalių. Kai kurių šalių (Švedijos, Danijos, Suomijos) žmonės teigia, kad daro keletą dalykų, o kitų šalių (Bulgarijos, Rumunijos, Lenkijos, Vengrijos, Italijos, Kroatijos) žmonės teigia, kad nedaro daug.

Mažai išsilavinę žmonės, namų ūkio darbuotojai ar bedarbiai yra mažiau aktyvūs mažinant atliekas nei asmenys, turintys ilgalaikį išsilavinimą ar vadovai.

Techninės specifikacijos

2024 m. kovo 6 d. – balandžio 8 d. Europos Komisijos Komunikacijos generalinio direktorato Žiniasklaidos stebėsenos ir „Eurobarometro“ skyriaus prašymu „Verian“ (buvęs „Kantar Public“) „Kantar Belgium“ vardu atliko „Eurobarometro“ apklausos 101,2 bangą.

101,2 banga apima atitinkamų Europos Sąjungos valstybių narių pilietybių 15 metų amžiaus gyventojus, gyvenančius kiekvienoje iš 27 valstybių narių.

Visose šalyse taikomas pagrindinis imties modelis yra sluoksninis daugiapakopis atsitiktinis (tikimybinis) modelis. Kiekvienoje šalyje imties sąrašas pirmiausia suskirstomas pagal NUTS regionus, o kiekviename regione – pagal miesto matą (DEGURBA). Kiekviename sluoksnyje atrinktų imties taškų skaičius atitinka 15+ sluoksnio tiriamąją visumą. Antrajame etape kiekviename sluoksnyje imties taškai buvo parinkti su tikimybe, proporcinga jų 0+ tiriamosios visumos dydžiui. Taigi imtys apima visą tirtų šalių teritoriją pagal Eurostato NUTS II (arba lygiavertį) ir pagal atitinkamų tautybių nuolatinių gyventojų pasiskirstymą pagal didmiesčių, miesto ir kaimo vietas.²⁵

Kiekvienoje pasirinktoje mėginių ėmimo vietoje atsitiktine tvarka buvo nubrėžtos pradinės koordinatės ir atvirkštinio gee kodavimo priemonė, naudojama arčiausiai koordinatės esančiam adresui nustatyti. Šis adresas buvo pradinis adresas atsitiktiniam pasivaikščiojimui. Kiti adresai (kiekvienas N-tas adresas) buvo pasirinkti pagal standartines "atsitiktinio maršruto" procedūras iš pradinio adreso. Kiekviename namų ūkyje respondentas buvo atrenkamas atsitiktine tvarka. Atsitiktinės atrankos metodas priklausė nuo namų ūkio dydžio. Pavyzdžiui, namų ūkių, kuriuose yra daugiau kaip du 15 narių, atveju scenarijus buvo naudojamas informatoriui (tikrintojo klausimyną užpildžiusiam asmeniui) arba kitam reikalavimus atitinkančiam namų ūkio nariui pasirinkti. Namų ūkių, turinčių tris 15+ narius, atveju scenarijus buvo naudojamas informatoriui (1/3 laiko) arba kitiems dviem reikalavimus atitinkantiems namų ūkio nariams (2/3 laiko) atrinkti. Kai buvo atrinkti kiti du nariai, interviuotojui buvo liepta paprašyti jauniausio arba vyriausio. Scenarijus atsitiktinai priskirtų pasirinkimą jauniausiam ar vyriausiam su vienoda tikimybe. Šis procesas tęsiamas keturiems vyresniems nei 15 metų namų ūkio nariams, atsitiktine tvarka prašant jauniausio, antro jauniausio ir vyriausio. Namų ūkiams, turintiems penkis 15+ narius, grįžtame prie paskutinio gimtadienio taisyklės.

Jei su niekuo namų ūkyje nebuvo susisiepta arba jei pasirinktas respondentas nebuvo pasiekiamas (užimtas), apklausėjas pakartotinai apsilankė tame pačiame namų ūkyje iki trijų papildomų kartų (iš viso keturi bandymai susisiekti). Apklausėjai niekada nenurodo, kad apklausa atliekama Europos Komisijos vardu iš anksto; gavusios

prašymą, jos gali pateikti šią informaciją, kai tyrimas baigiamas.

Įdarbinimo etapas šiek tiek skyrėsi Nyderlanduose, Suomijoje ir Švedijoje. Dviejose pastarosiose šalyse adresų imtis kiekvienoje mėginių ėmimo vietoje buvo atrinkta iš adresų arba gyventojų registro (Suomijoje atranka atliekama ne visose mėginių ėmimo vietose, tačiau kai kuriose iš jų atsakymų lygis turėtų pagerėti). Adresai buvo atrenkami atsitiktine tvarka. Tada su namų ūkiais buvo susisiepta telefonu ir jie buvo pasamdyti dalyvauti apklausoje. Nyderlanduose naudojama dviejų kadru RDD imtis (mobiliojo ir fiksuotojo ryšio numeriai), nes nėra išsamaus gyventojų registro, kuriame būtų nurodyti turimi telefono numeriai. Skaičių pasirinkimas abiejuose kadruose atliekamas atsitiktiniu būdu, o kiekvienas skaičius gauna vienodą atrankos tikimybę. Skirtingai nuo Švedijos ir Suomijos, imtis yra nesugrupuota.

25 Miesto kaimo vietovių klasifikacija pagal DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/groun>)

Apklausoos režimas pagal šalis

Pokalbiai buvo vykdomi tiesioginiais pokalbiais, fiziškai žmonių namuose arba per nuotolinį vaizdo bendravimą atitinkama nacionaline kalba. Pokalbiai su nuotoliniu vaizdo pokalbiu (tiesioginis pokalbis internetu arba CAVI – kompiuterinis vaizdo pokalbis) vyko tik Čekijoje, Danijoje ir Maltoje.

ŠALYS	KAPI TARNYBŲ NR	CAVI TARNYBŲ NR	IŠ VISO, INTERVIUOS NR	
Belgija (BE)	1,043		1,043	ETA
Bulgarija (BG)	1,065		1,065	
Čekija (CZ)	788	219	1,007	
Danija (DK)	739	244	983	
Vokietija (DE)	1,516		1,516	
Estija (EE)	1,007		1,007	
Airija (IE)	1,006		1,006	
Graikija (EL)	1,000		1,000	
Ispanija (ES)	1,009		1,009	
Prancūzija (FR)	1,012		1,012	
Kroatija (HR)	1,004		1,004	
Italija (IT)	1,034		1,034	
Kipras (CY)	501		501	
Latvija (LV)	1,001		1,001	
Lietuva (LT)	1,007		1,007	
Liuksemburgas (LU)	507		507	
Vengrija (HU)	1,008		1,008	
Malta (MT)	345	155	500	
Nyderlandai (NL)	1,005		1,005	
Austrija (AT)	1,015		1,015	
Lenkija (PL)	1,010		1,010	
Portugalija (PT)	1,019		1,019	
Rumunija (RO)	1,049		1,049	
Slovėnija (SI)	1,004		1,004	
Slovakija (SK)	1,011		1,011	
Suomija (FI)	1,000		1,000	
Švedija (SE)	1,023		1,023	
Iš viso ES 27	25,728	618	26,346	

Atsako dažnis

Atliekamas kiekvienos šalies imties ir visos populiacijos (t. y. visos šalies populiacijos) palyginimas. Svariai naudojami siekiant pagal amžių, regioną ir urbanizacijos laipsnį sulygtinti atsakantį mėginį su visata. Europos įverčiams (t. y. ES vidurkiui) koreguojami atskirų šalių svoriai, juos padidinant arba sumažinant, kad būtų atspindėta vyresnių nei 15 metų amžiaus gyventojų dalis, palyginti su vyresnių nei 15 metų amžiaus ES gyventojų dalimi.

Atsakymų lygis apskaičiuojamas bendrą visų apklausų skaičių padalijus iš visų aplankytų adresų skaičiaus, išskyrus tuos, kurie neatitinka reikalavimų, bet įskaitant tuos, kurių tinkamumas finansuoti nežinomas. „EUROBAROMETER“ tyrimo 101,2 bangos atsakymų lygis ES 27 šalyse, apskaičiuotas „Verian“ (buvusio „Kantar Public“), yra:

ŠALYS	ATSAKOMYB ĖS LAIKOTARPI
Belgija (BE)	39.5%
Bulgarija (BG)	46.6%
Čekija (CZ)	60.1%
Danija (DK)	39.9%
Vokietija (DE)	30.2%
Estija (EE)	81.5%
Airija (IE)	38.0%
Graikija (EL)	30.8%
Ispanija (ES)	29.5%
Prancūzija (FR)	44.4%
Kroatija (HR)	46.3%
Italija (IT)	28.6%
Kipras (CY)	51.3%
Latvija (LV)	35.6%
Lietuva (LT)	47.6%
Liuksemburgas (LU)	29.8%
Vengrija (HU)	62.8%
Malta (MT)	64.0%
Nyderlandai (NL)	71.4%
Austrija (AT)	41.6%
Lenkija (PL)	44.9%
Portugalija (PT)	50.2%
Rumunija (RO)	54.9%
Slovėnija (SI)	44.7%
Slovakija (SK)	55.7%
Suomija (FI)	28.7%
Švedija (SE)	76.7%

Klaidų ribos

Skaitytojams primenama, kad tyrimo rezultatai yra įverčiai, kurių tikslumas, kai viskas yra vienoda, priklauso nuo imties dydžio ir nustatyto procentinio dydžio. Su pavyzdžiais apie 1000 interviu, realūs procentai skiriasi per šias patikimumo ribas:

<u>Statistinės maržos dėl atrankos proceso</u>											
(95 % pasiklovimo lygis)											
<i>įvairūs imties dydžiai yra eilutėse</i>						<i>įvairūs stebimi rezultatai pateikiami stulpeliuose</i>					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000 m.	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000 m.
N = 3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Nežinau

Klausimynas

QB1 Pasakykite man, kiek sutinkate su kiekvienu iš šių teiginių Aplinkosaugos klausimai turi tiesioginį poveikį jūsų kasdieniam gyvenimui ir sveikatai

(SKAITYTI - TIK vienas atsakymas)

- 1 Visiškai sutinku
- 2 Nori sutikti
- 3 Nenori nesutikti
- 4 Visiškai nesutinku
- 5 Nežinau
- 1QU E8924 QA7 Modifikuotas

QB2 duomenų bazė Kurie iš toliau nurodytų veiksmų, jūsų nuomone, būtų veiksmingiausias būdas spręsti aplinkos problemas? Pirmiausia? Antra? Trečias ketvirtis?

(RODYTI SCREEN – READ OUT – ROTATE – ONE ANSWER PUNKTĄ)

- 1 Geresnis užtikrinimas, kad ES rinkoje parduodami produktai nekenktų aplinkai
- 2 Investicijos į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą siekiant rasti technologinius sprendimus
- 3 Teikti daugiau informacijos ir šviesti, kad būtų labiau tausojiama aplinka
- 4 Gamtos atkūrimas
- 5 Užtikrinimas, kad būtų laikomasi aplinkos apsaugos teisės aktų
- 6 Vyriausybės subsidijų teršiančiais veiklais panaikinimas
- 7 Didesnis teršiančios veiklos apmokestinimas
- 8 Žiedinės ekonomikos skatinimas mažinant atliekų kiekį ir pakartotinai naudojant arba perdirbant produktus
- 9 Nė vienas iš pirmiau nurodytų dalykų (SPONTANEOUS)
- 10 Nežinau

2QU NAUJIENA

QB3 Pasakykite, ar sutinkate su šiuo teiginiu.

RODYKLĖ – IŠSKAITYTI – BALSAVIMAS – VIENAS ATSAKYMAS Į PUNKTĄ)

- Visiškai sutinku
- Nusiteikę sutikti
- Nusiteikę nesutikti
- Visiškai nesutinku

1 ES aplinkos teisės aktai yra būtini siekiant apsaugoti aplinką (MŪSŲ ŠALYJE)

1 2 3 4 5

2 ES turėtų padėti ES nepriklausančioms šalims gerinti savo aplinkos apsaugos standartus

1 2 3 4 5

1KV EB924 KV11

4 klausimas. Nurodykite, ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais dėl taršos valymo išlaidų.

(PASIRAŠYTI – NESIRAŠYTI – VIENAS ATSAKOMYBĖS ATSAKYMAS PER vieną eilutę)

- Visiškai sutinku
- Nusiteikę sutikti
- Nusiteikę nesutikti
- Visiškai nesutinku
- Nežinau

Valdžios institucijos turėtų padengti taršos valymo išlaidas.

1 2 3 4 5

2 Įmonės turėtų padengti savo taršos valymo išlaidas

1 2 3 4 5

1QU NAUJAS

5 klausimas. Ar manote, kad viešojo finansavimo suma, skirta perėjimui prie ekologiškesnės ekonomikos [MŪSŲ ŠALYJE] remti, yra ...?

(PASIRAŠYTI – TIK VIENAS ATSAKYMAS)

- 1 Teisingai
- 2 Nepakankamai
- 3 Per daug
- 4 Nežinau

1QU NAUJAS

QB6 Kuris iš toliau nurodytų veiksmų, jūsų nuomone, padėtų sumažinti atliekų kiekį? Pasirinkite visus jums tinkamus variantus.

(RODYTI SCREEN – READ OUT – ROTATE – GALIMA DAUGIAU PASTABŲ)

- 1 Naudoti daugkartines pakuotes
- 2 Teisingai rūšiuoti mano atliekas perdirbimui

3 Pirmiausia pirkti produktus perdirtose pakuotėse

4 Pirmiausia nusipirkite produktus, kurie neturi daugiau pakuočių nei būtina

5 Nė vienas iš pirmiau nurodytų dalykų (SPONTANEOUS)

1QU NAUJAS

QB7ab Jūsų nuomone, kurios iš šių atliekų rūšių kelia daugiausia problemų (MŪSŲ ŠALYJE)? Visų pirma? Ir tada?

(RODYTI Ekraną – IŠSKAITYTI – VIENAS ATSAKYMAS PER PUNKTĄ)

1 Plastiko atliekos

2 Elektroninės atliekos

3 Baterijų atliekos

4 Maisto atliekos

5 Tekstilės atliekos

6 Cheminės atliekos

7 Visa tai (spontaniška)

8 Nė vienas iš jų (SONTANEOUS)

9 Nežinau

1QU NAUJAS

8 klausimas. Ar pirkdami tokius gaminius kaip baldai, tekstilės gaminiai ar elektroniniai prietaisai norėtumėte mokėti daugiau už gaminius, kuriuos lengviau taisyti, perdirtinti ir (arba) pagaminti ekologiškai tvariu būdu?

(PASIRAŠYTI – TIK VIENAS ATSAKYMAS)

1 Taip

2 Ne

3 Nežinau

1QU NAUJAS

QB9 Ar manote, kad siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo pavojingų cheminių medžiagų, dabartinis apsaugos lygis ES yra...

(PASIRAŠYTI – TIK VIENAS ATSAKYMAS)

1 Per didelis ir turėtų būti sumažintas

2 Tinkamame lygyje

3 Per mažas ir turėtų būti padidintas

4 Nežinau

1QU NAUJAS

QB10 Šie teiginiai susiję su kasdieniais produktais, pvz., Keptuvėmis, žaislais ir valymo priemonėmis.

Nurodykite, ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais.

(PASIRAŠYTI – 2 IR 3 PUNKTAI NURODYTI – VIENAS ATSAKOMBĖS ATSAKYMAS PER vieną eilutę)

Visiškai sutinku

Nusiteikę sutikti

Nusiteikę nesutikti

Visiškai nesutinku

Nežinau

1 Pirkdami atsižvelgiate į produktų cheminę saugą

1 2 3 4 5

2 Jūs nerimaujate dėl kenksmingų cheminių medžiagų, esančių kasdieniuose produktuose, poveikio aplinkai

1 2 3 4 5

3 Jūs esate susirūpinę dėl kenksmingų cheminių medžiagų kasdieniuose produktuose poveikio jūsusveikatai.

1 2 3 4 5

1.5QU E8924 QA7 Modifikuotas

QB11 Ar girdėjote terminą PFAS, dar vadinamą „amžinomis cheminėmis medžiagomis“?

(PASIRAŠYTI – TIK VIENAS ATSAKYMAS)

1 Taip

2 Ne

3 Nežinau

1QU NAUJAS

12KB.Įvadinis tekstas

(SKAITYTI IŠ)

PFAS, taip pat žinomas kaip "amžinai cheminės medžiagos", yra žmogaus pagamintos cheminės medžiagos, naudojamos daugelyje produktų, tokių kaip maisto pakuotės, nelipnios keptuvės, lauko drabužiai ir daugelis kitų. Jie turi naudingų savybių, pavyzdžiui, atsparūs karščiui, aliejui, dėmėms ar vandeniui, arba naudojami nelimpančioms dangoms. Daugelis PFAS gali turėti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių bei gyvūnų sveikatai ir yra laikomos „amžinomis cheminėmis medžiagomis“, nes jos nesuyra ir gali ilgai išlikti aplinkoje.

QB12 Ar sutinkate su šiais teiginiais?

(PASIRAŠYTI – NESIRAŠYTI – VIENAS ATSAKYMAS PER LINE)

Visiškai sutinku
Nusiteikę sutikti
Nusiteikę nesutikti
Visiškai nesutinku
Nežinau

1 Jūs nerimaujate dėl galimo PFAS poveikio sveikatai.
12 3 4 5

2 Jūs nerimaujate dėl PFAS poveikio aplinkai.

1QU NAUJAS

QB13ab Kuriems iš toliau nurodytų veiksmų ES turėtų teikti pirmenybę, kad apsaugotų gamtą?

(SKAITYTI - TIK vienas atsakymas)

1 Išplėsti teritorijas, kuriose saugoma gamta
2 Gamtos atkūrimas siekiant kompensuoti žmogaus veiklos padarytą žalą
3 Griežtinti gamtos apsaugos taisykles ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi
4 Geriau informuoti piliečius apie gamtos svarbą
5 Užtikrinti, kad planuojant naujus pokyčius ar infrastruktūrą būtų saugoma gamta
6 Nėra (SPONTANEOUS)
7 Nežinau

1QU NAUJAS

14 klausimas. Ar manote, kad esate gerai informuotas apie su vandeniu susijusias problemas, pavyzdžiui, taršą, potvynius, sausras ar neveiksmingą vandens naudojimą (MŪSŲ ŠALYJE)?

(SKAITYTI - TIK vienas atsakymas)

1 Labai gerai informuotas
2 Gerai informuotas
3 Nepakankamai informuotas
4 Visiškai neinformuotas
5 Nežinau

1QU NAUJAS

Prašyti visų

QB15abcd Kokios, jūsų nuomone, yra pagrindinės grėsmės, susijusios su vandeniu (MŪSŲ ŠALYJE)? Pirmiausia? Antra? Trečia? Ketvirta?

(PASIRAŠYTI – TIK VIENAS ATSAKYMAS)

1 Pollution
2 Klimato kaita
3 Natūralių buveinių nykimas
4 Potvyniai
5 Sausros
6 Vandens trūkumas
7 Dumblių augimas
8 Pernelyg didelis vandens suvartojimas ir švaistymas
9 Jokios kitos grėsmės
10 Kita (SPONTANEOUS)
1 1 Nežinau

2QU NAUJIENA

KB16 Ar, jūsų nuomone, kiekvienas iš šių subjektų šiuo metu daro per daug, apie teisę arba pakankamai, kad efektyviai naudotų vandenį (MŪSŲ ŠALYJE)?

(PASIRAŠYTI – NESIRAŠYTI – VIENAS ATSAKOMYBĖS ATSAKYMAS vienoje eilutėje)

Nepakankamai
Daryti apie tinkamą sumą
Doing per daug
Nežinau

1 Pramonė
1 2 3 4
2 Namų ūkiai
1 2 3 4
3 Žemės ūkis
1 2 3 4
4 Energijos gamintojai
1 2 3 4
5 Žuvininkystė, akvakultūra
1 2 3 4
6 Turizmas
1 2 3 4
7 Viešasis administravimas
1 2 3 4

3.SQU NAUJAS

17 klausimas. Ar manote, kad ES turėtų pasiūlyti papildomų priemonių vandens problemoms Europoje spręsti?

(SKAITYTI - TIK vienas atsakymas)

1 Taip

2 Ne

3 Nežinau

1QU NAUJAS

